TEDNIK

YU ISSN 0040 – 1978

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

LETO XLI, ŠT. 45 Ptuj, 17. novembra 1988 CENA 800 DINARJEV

IZ VSEBINE

Liga podjetnikov (stran 2)
Čudež na robu mesta (stran 3)
To so bili dnevi (stran 4)
Plesna šola Janko in Metka (stran 7)
Ormož na prvem mestu (stran 9)

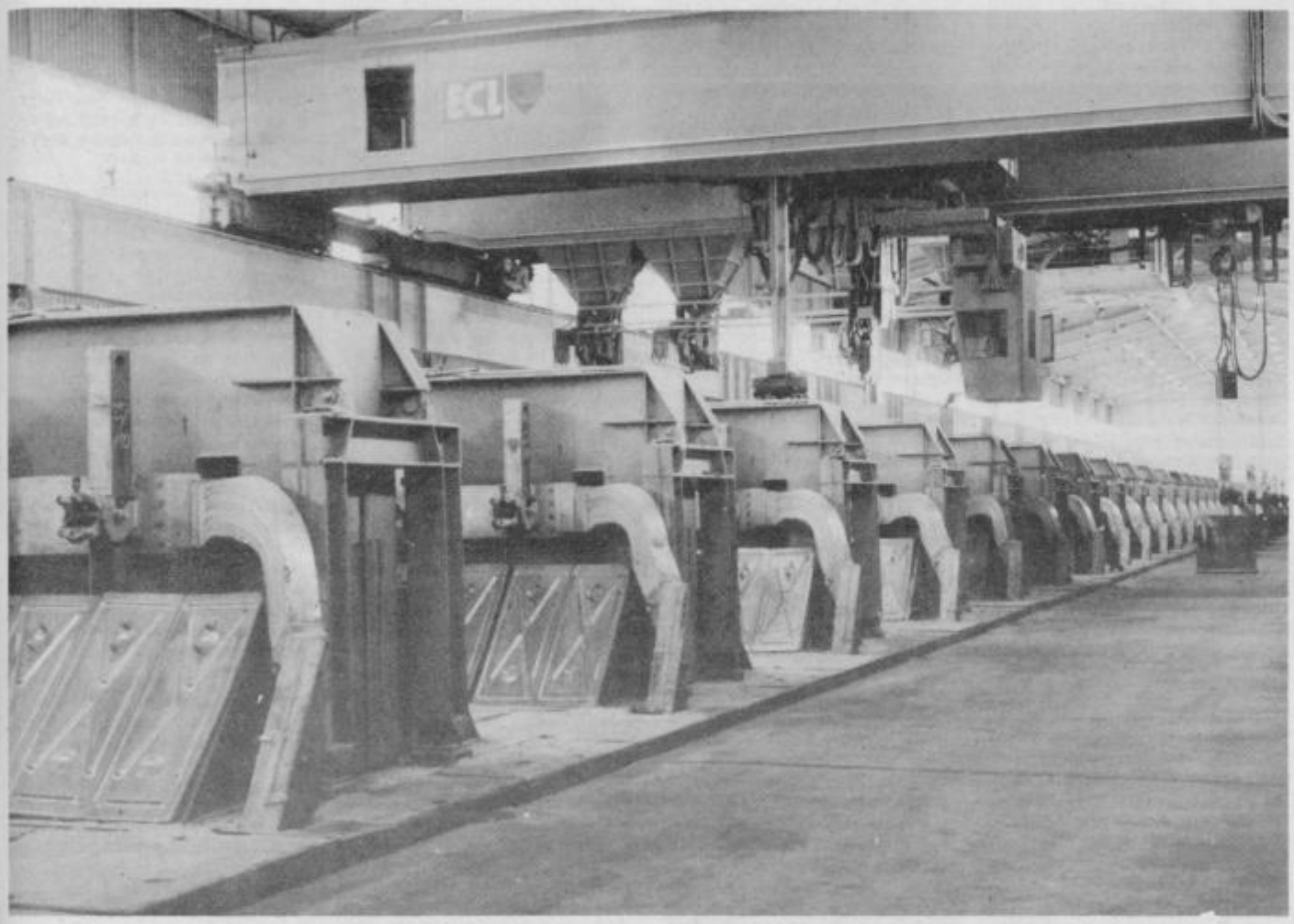

Program prireditev ob prazniku DO »TGA Kidričevo«

1. NEDELJA, 13. 11. 1988
   Dvorana TGA
   ob 10.30
   — Koncert godbe na pihala TGA ob 40. obletnici njenega delovanja; sodelujeta godbi na pihala iz Impola in Podlehnika.
2. ČETRTEK, 17. 11. 1988
   Dvorana TGA
   ob 9.00
   — Tradicionalno srečanje z upokojenci TGA.
3. PETEK, 18. 11. 1988
   Poslovna zgradba TGA
   ob 11.00
   — Otvoritev razstave sodelavca Stojana Kerblerja.
4. SOBOTA, 19. 11. 1988
   Dvorana TGA
   ob 20.00
   — Tradicionalni ples za delavce TGA s podelitvijo priznanj za športne dosežke internih tekmovanj.
5. NEDELJA, 20. 11. 1988
   Dvorana delavskega sveta TGA
   ob 8.00
   — Tradicionalni informativni dan za občane Ptuja in upokojence DO TGA
6. PONEDELJEK, 21. 11. 1988
   a) Delovne enote in strokovne službe
      ob 9.00
      — Podelitev srebrnih znakov TGA in jubilejnih listin po delovnih enotah.
   b) DE Predelava — obrat rondelic
      ob 13.00
      — Otvoritev nove linije proizvodnje rondic s podelitvijo najvišjega odlikovanja DO TGA — zlatega znaka TGA.

UVODNIK

Brez pravljic?

Kako je že s tistim rekom: Zarečenega kruha se največ poje . . . Tako nekako je tudi z oblikovanjem novih paketov zakonov, ki naj bi bili res tisti »ta pravi«; tokrat kar cele vojske zakonov s področja ekonomije, katerim osnova pa naj bi bil nov zakon o podjetništvu. Zakaj sem zapisala rek o zarečenem kruhu?

Predvsem zato, ker nikakor ne bi mogli trditi, da so predlogi zakonov nekaj drugega od tega, kar so si ta pravi gospodarstveniki že dolgo želeli, čeprav je še veliko nedoslednosti. Dajejo pa vsaj slutiti, da podjetje kot temeljni gospodarski subjekt ne bo več socialna ustanova za zaposlene, lokalni preskrbovalec, nesposoben prenesti širšo konkurenco, še posebej pa ne odprta blagajna za zadovoljevanje državnih proračunskih potreb. In ravno tisti, ki so pred desetletjem kritizirali tako postavljeno organizacijo združenega dela in njeno okolje — dogovorno gospodarstvo (oblast pa jih je javno ali potihoma odstranjevala s krmila), so danes najbolj dragoceni in jih politiki vabijo z odprtimi rokami. Da pa jih ne sprejemajo z odkrito dušo, pa kažejo še številne nedorečenosti v predlogih novih zakonov.

Najprej je tu precej močen strah pred resnico, da družbena lastnina kot nelastnina ni vzpodbuda, temveč prej onemogoča racionalno delovanje njenih lastnikov, kot pa bi jih pritegnila v gospodarno in dobičkonosno početje. Če so ustrojevalci gospodarske politike vseskozi pričakovali in prepričevali, da je družbena lastnina največji motiv, da je pomembno, kdo je lastnik, in ne toliko, kako z lastnino ravna, se je ta idilična pravljica o enakopravnosti že prelevila v dejanskost enakih v izgubarskih in neperspektivnih delovnih organizacijah. Mnogi kritiki sedanjega predloga zato sedaj predlagajo dosledno uveljavitev lastništva, tako privatnega, skupinskega kot državnega in številnih drugih oblik, ko se natančno ve, kdo je lastnik, in je merilo njegove uspešnosti dobičkanosnost. Merilo, ki nekomu daje lastninsko pravico, naj bo torej ustrezno ravnanje z njo, ne pa, kdo je in kako je všeč ideologom in politikom v posameznih okoljih. Pri tem je predlog zakona o podjetjih, ki je delovni asnutek, še precej meglen, kakor je neodločen tudi pri uvajanju trga delovne sile — trga posebne vrste. Njena cena bo morala postati stvar podjetja brez zunanjih vmešavanj — edino vmešavanje bo lahko le organiziranost delavcev in moč njihovih sindikatov. Konkurenčnost na trgu delovne sile pa pomeni marsikatero bolečo spremembo. Vendar vsekakor manj bolečo, kot če v dosledno uvajanje tržnih zakonitosti sploh ne bi šli.

Tako se bo pač razblinila idila socialistične pravljice o tem, kako lahko vsem gre dobro in so vsi enaki že samo zaradi tega, ker so zaposleni in so lastniki družbene lastnine. Ker pa se je ta pokazala kot nelastnina in ker je ravnanje z njo pripeljalo v večini primerov na beraško palico, potrebujemo sedaj tisti podjetni duh, ki ga je na srečo med ljudmi še vedno nekaj, saj se dejansko življenje nikoli povsem ne ravna po visokih ciljih in tuintam še razmišlja povsem praktično. Če bo ta praktični duh prevladal na gospodarskem področju, ne samo v zakonih, temveč tudi v podjetjih in podjetnosti ljudi, potem je sedanja novo predlagana zakonodaja vendarle nekaj. Čeprav se ji še poznajo sledi desetletja — skoraj dveh — vztrajnega zanikovanja dejstva, da so podjetja uspešna le takrat in samo takrat, kadar maksimizirajo dobiček in se ne menijo za čistost in deviškost zamisli o — kako že rečemo — samoupravnem socializmu.

Darja Lukman

unial
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič p.o.
Kidričevo

21. november 1988 — 34 let proizvodnje v Kidričevem

Zakaj verjamemo v aluminij?

Ker je: lahek, trden, mehansko in korozijsko obstojen, elektro in toplotno prevoden, primeren za obdelavo in za varjenje, dekorativen in privlačen, nemagneten in neiskriv, nestrupen in predvsem ekonomičen.

Navedene lastnosti na široko odpirajo vrata na številna tržišča.

Svojo premoč nad substitucijskimi materiali je aluminij dokazal predvsem na področju metalurgije, prometa, strojne opreme, elektrotehnike, gradbeništva, embalaže itd.

Ko smo v Kidričevem pričeli modernizacijo proizvodnje primarnega aluminija, je bila njegova cena na svetovnih tržiščih za cca. 50 % nižja od današnje.

Dejstvo, da je sedaj naša surovina zelo cenjena, nas ob spominu na slabe čase ne more zavesti. Iz tega razloga smo intenzivirali razvoj v smeri proizvodnje polizdelkov in končnih izdelkov.

Ob tovarniškem prazniku odpiramo novo livarno.

Bistveno smo povečali zmogljivosti pri proizvodnji rondic.

Še vedno mislite, da z vami nimamo nič skupnega?

Naš kontakt se začne že zjutraj, ko dvignete **žaluzijo** in primete za **kljuko**, da bi v vašo sobo posijalo sonce in prišel svež zrak.

Kljub temu da še niste našli **zobne paste**, v rokah že držite **džezvo** z bakrenim sijajem in aluminijsko notranjostjo.

Ne glede na to, s katerim **prevoznim sredstvom** se peljete v službo, je aluminij v vaši bližini.

Z vami smo, ko jemljete **zdravila** iz aluminijske embalaže.

Skupaj smo tudi takrat, ko kupujete živila, ki jih shranite v **hladilniku**, v katerega je vgrajen naš izparilec.

Dno **posode**, v kateri kuhate, je naša rondela, ki jo pozna 47 proizvajalcev posode v Evropi.

Ko je stvar skuhana, potrebujete **jedilni pribor**.

Ker je potrebno potem marsikaj oprati, primete za **pipo**, ki je iz našega aluminija.

Ko gradite **hišo**, potrebujete aluminijasto **izolacijsko folijo**.

Življenje seveda ni le delo, je tudi zabava.

Ko postavljate **šotor**, držite v rokah **palice iz aluminija**.

Ko nazdravljate z dobro kapljico, vedite, da je aluminij tudi v vašem vinogradu, in sicer v obliki **napenjalne žice**.

Naši dobri poslovni rezultati so garancija naše in vaše bodočnosti!

Brez njega ne gre — zato bodimo z njim!

Varčujmo z energijo — uporabljajmo aluminij!

Les

TRGOVINA S KURIVOM, GRADBENIM MATERIALOM IN LESOM p. o. PTUJ
Rogozniška 4, 62250 PTUJ

ZA GRADNJO HIŠE od A do Ž pri LES-u

AKCIJSKE CENE, OBROČNO ODPLAČILO

od 10 do 40 % ceneje
— betonski zidaki
— betonske sohe
— stropna polnila in nosilci
— opečni zidaki

STARE CENE
— keramične ploščice
— keramične peči
— betonski mešalci in mlini za koruzo

AKCIJA TRAJA od 14. novembra do 4. decembra
PRODAJALNE: Gramat, Breg, Kidričevo, Cestica, Logarovci pri Ljutomeru

35 LET

Telefon: (062) 771-941
Telex: 33487 yu LES PT
Žiro rač.: 52400-601-10628
pri SDK Ptuj

V Tozdu Optyl smelo naprej

V tej ormoški TOZD so v devetih mesecih letos presegli načrtovani izvoz na konvertibilno področje za pet in klirinško za šest odstotkov. Izvozili so za 833.000 ameriških dolarjev izdelkov, uvozili pa za 557 tisoč dolarjev. V tem obdobju so dosegli skoraj pet milijard dinarjev celotnega prihodka in izdelali nekaj nad 506 tisoč okvirjev za očala.

V Optylu pa se že pripravljajo na povečano proizvodnjo. Kot je znano, naj bi do konca tega srednjeročnega obdobja za enkrat povečali proizvodnjo in to od sedemsto tisoč okvirjev na milijon štiristo tisoč. Že v prihodnjem letu bodo izdelali polovico dodatne proizvodnje, torej novih tristo tisoč okvirjev. Nova proizvodna hala, ki je vezana na obstoječo, je praktično že pod streho. Montažo opreme naj bi pričeli v začetku prihodnjega leta. Eno proizvodno linijo, in sicer za litje orodij, so že pripravili. Trije delavci se dodatno usposabljajo; v kratkem naj bi se vrnili, tako da bi že v decembru pričeli poskusno proizvodnjo.

Zaradi večjih zahtev koncerna v zadnjem obdobju povečujejo proizvodnjo. Če je potreba, delajo tudi v treh izmenah. Tuji partner je za novo proizvodnjo prispeval 700 milijonov dinarjev. Njegov kredit je zelo ugoden, saj ga morajo odplačati v osemnajstih letih, in to z izdelki.

V teh dneh naj bi končali tudi postopek izločitve iz Tovarne Jože Kerenčič. Do 14. novembra naj bi tozd Proizvodnja plastičnih mas sprejel sporazum o medsebojnih obveznostih. Sprejem tega dokumenta je vezan na postopek registracije.

MG

OBČINA PTUJ
Oddelek za občo upravo
in proračun

Številka: 21-1/86-8
Datum: 11/11-1988

OBVESTILO

Oddelek za občo upravo in proračun občine Ptuj obvešča občane, da hrani stvari, ki so bile najdene na območju občine Ptuj. Informacije o stvareh daje oddelek vsak dan od 7. do 9. ure ter v sredo od 15. do 16.30 ure na Srbskem trgu 1/III, soba 49.

Upravičenci z dokazili o lastništvu lahko zahtevajo vrnitev najdenih stvari do 5/12-1988. Po določilih 13. člena zakona o postopku z najdenimi stvarmi (Uradni list SRS, št. 31/76) bodo stvari prodane na

JAVNI DRAŽBI,

ki bo v sredo, 7/12-1988, ob 10. uri na dvorišču za zgradbo Srbski trg 1.

Reg. št.	Naziv in opis predmeta	Tovar. štev.	Datum najdbe
692	Ženska ura		14/5-1987
695	Moška ročna ura		2/5-1987
696	Moška ročna ura		24/4-1987
697	Rjava denarnica		4/6-1987
698	Avtoradio Grundig		5/4-1985
702	Zapestnica — zlata		18/11-1986
703	Verižica — zlata		18/11-1986
704	Zapestnica — zlata		18/9-1986
713	Zapestnica		28/3-1987
714	Moška žepna ura		28/3-1987
724	Navijalec las — figaro		3/11-1987
735	Ležalne blazine — 4 kom		6/9-1987
746	Denarnica		20/11-1987
749	Blazina od fotelja		18/12-1987
750	Avtoradio Ruby		19/12-1987
751	Avtoradio Becker		19/12-1987
754	Spalna vreča		15/3-1988
755	Fotoaparat Hanimex		25/3-1988
756	Fotoaparat Canon		25/3-1988
757	Bliskavica Canon		25/3-1988
758	Kolo Rog Pony maksi zelene barbe	965335	17/8-1986
759	Ženska denarnica rdeče barve		18/3-1988
760	Denarnica		7/12-1988
761	Kolo z motorjem APN 6 rdeče bar.	275928	18/2-1987
762	Kolo z motorjem Tomos Avtomatik A 3 ML modre barve	654289	20/3-1988
763	Avtomobilska sedeža — 2 kom		15/7-1986
764	Sesalna cev tovor. avtomobila		8/10-1986
765	Kolo z motorjem Tomos A 3 KL SG sive barve	583609	16/11-1987
766	Žensko kolo Rog Touring rd. bar.	372342	1/12-1986
767	Kolo Rog Pony maksi rd. barve	380340	12/2-1988
768	Kolo Rog Pony oranžne barve	515720	18/9-1986
769	Kolo z motorjem Tomos avtomatik 3 M zelene barve	300291	27/1-1988
770	Žensko kolo Rog Šport rd. bar.	089124	8/6-1987
771	Moško kolo Rog Šport rdeče bar.	123360	25/5-1987
772	Kolo z motorjem Tomos APN 4 rdeče barve	825867	27/1-1988
883	Kolo Rog Pony oranžne barve	108339	27/2-1987
774	Kolo — moško — Rog Šport sive bar.	954672	30/4-1986
775	Kolo — žensko — Unis srebr. barve	B 38147	26/7-1986
776	Žensko kolo Rog Pony maksi sive barve	B 33575	26/5-1987
777	Moško kolo Rog Senior zel. bar.	869569	26/5-1987
778	Kolo Rog Pony zelene barve	A 570657	17/10-1987
779	Moško kolo Rog Touring čr. bar.	293222	29/9-1987
780	Kolo črne barve	neznana	17/8-1987
781	Kolo z motorjem Tomos APN 6 modre barve	325290	7/11-1986
782	Kolo z motorjem Tomos APN 4 rdeče barve	230749	24/11-1986
783	Kolo Rog Pony rdeče barve	417106	21/12-1987
784	Moško kolo Rog rdeče barve	951460	20/4-1986
785	Kolo Victoria oranž barve	neznana	1/2-1988
786	Moško kolo Rog Senior zel. barve	951491	27/12-1986
787	Žensko kolo Rog črne barve	103950	29/11-1986
788	Kolo Rog Pony sive barve	102533	2/2-1988
789	Žensko kolo Rog Šport rdeč. barve	204360	22/4-1987
790	Žensko kolo Rog Touring črne bar.	847735	28/3-1987
791	Žensko kolo Sprick oranž. barve	8291566	21/12-1987
792	Moško kolo Rog Senior zel. bar.	974130	16/6-1987
793	Žensko kolo Rog Pony sive bar.	317924	11/5-1987
794	Kolo Rog Pony modre barve	273225	11/5-1987
795	Žensko kolo Partizan sive barve	A-467219	8/5-1986
796	Žensko kolo Rog Touring rd. bar.	748900	11/5-1987
797	Žensko kolo Rog Šport modr. bar.	626395	21/12-1987
798	Moško kolo Rog rumene barve	244678	21/3-1988
799	Kolo Rog Pony sive barve	223455	10/1-1988
800	Žensko kolo Rog Touring zel. bar.	274330	5/1-1988
801	Moško kolo Rog Šport sive barve	5395996	10/8-1987
802	Moško kolo Diamant zel. barve	5395996	10/8-1987
803	Kolo Pony Unis sive barve	B-59782	10/10-1987

ODDELEK ZA OBČO UPRAVO
IN PRORAČUN

PRED 80 LETI ZAČETEK INDUSTRIJE V MAJŠPERKU

Industrijski Majšperk

NEKOČ IZDELOVALI ŽEBLJE ● ŠOLA ŽE LETA 1803, POŠTNI URAD LETA 1931 ● TOVORNA ŽIČNICA, ŽELEZNICA DO MEDVEDC ● TOVARNA VOLNENIH IZDELKOV ● ZGODOVINSKI VIRI O MAJŠPERKU IZ 12. STOLETJA

Pred dnevi je v založbi Tovarne volnenih izdelkov Majšperk izšla publikacija Industrijski Majšperk. Nastala je z namenom osvetliti osemdesetletni razvoj industrije tega kraja. Anton Čampa, upokojenec Tovarne volnenih izdelkov, je imel zbrane podatke o obeh tovarnah, Strojilki in Tekstilni, pa tudi o dejavnostih društev in življenju v Majšperku nasploh. Da bi zgodovina ne bila pozabljena, so se v Tovarni volnenih izdelkov odločili, da zbrane podatke natisnejo. Ker se jim je zdelo, da so zgolj podatki premalo za takšno publikacijo, so k sodelovanju pritegnili še dr. Štefko Cobelj, ki je publikaciji dala končno vsebino in podobo. Dr. Štefka Cobelj je orisala zgodovino Majšperka, ki se v zgodovinskih virih omenja že v 12. stoletju. Pa vse do izida te publikacije v povojnem obdobju ni zaslediti posebne knjige ali druge samostojne publikacije, ki bi predstavila Majšperk in njegov razvoj pred vojno, med obema vojnama in po osvoboditvi.

Tako Industrijski Majšperk ni le kronika ene od tovarn, ampak kronika življenja nekega kraja in njegovih ljudi, je kronika industrijskega razvoja, ki se tukaj pričenja še pred letom 1916, ko so ustanovili Tovarno tanina. Publikacija je opremljena z več kot štiridesetimi fotografijami in risbami oziroma skicami. Na ovitku pa sta dve deli Janeza Mežana, nastali v letu 1957: Industrijski Majšperk in V barvarni. Publikacija je izšla v nakladi 1000 izvodov.

NaV

Sindikalni delavci o nalogah sindikalnih organizacij

V treh skupinah so se 8., 9. in 10. novembra sestali predsedniki osnovnih sindikalnih organizacij in konferenc ZSS na delovni posvet, ki ga je pripravilo in vodilo predsedstvo občinskega sveta ZSS Ptuj. Obravnavali so aktualne naloge osnovnih sindikalnih organizacij v gospodarstvu in v družbenih dejavnostih ter o prenovi sindikatov pod akcijskim naslovom »Iz krize s sindikatom delavcev«. V ta namen so se dogovorili, kako v praksi izvajati operativni program za delovanje sindikalnih organizacij in organov sindikatov delavcev dejavnosti ter Zveze sindikatov pri uveljavljanju usmeritev, ki jih je sprejel republiški svet Zveze sindikatov Slovenije na junijski razširjeni seji. Opredelili so tudi naloge na področju usposabljanja delavcev in medsebojnega informiranja ter se dogovorili o sprejemanju novih delavcev v članstvo Zveze sindikatov.

V razpravi so si bili enotni v zahtevi po ukinitvi participacije v zdravstvu. Zavzeli so se za sprotno valorizacijo najnižjega osebnega dohodka in osebnih dohodkov nasploh v skladu z rastjo življenjskih stroškov ter za obvladovanje cen in življenjskih stroškov. Precej razprav se je nanašalo na nujnost zmanjševanja družbene režije, še posebej v samoupravnih interesnih skupnostih, ki se morajo čim racionalneje organizirati.

Opravljenim delovnim posvetom že sledijo obiski delovnih skupin občinskega sveta ZSS Ptuj, ki bodo do konca leta obiskale vse osnovne sindikalne organizacije in se udeležile razširjenih sej izvršnih odborov, na katerih bodo sodelovali tudi poverjeniki sindikalnih skupin. FB

NOVA POBUDA V MLADINSKIH VRSTAH

Liga podjetnikov

Verjetno danes ni več skrivnost, da je politiki uspelo v sedemdesetih letih, ko je odstranila iz javnega življenja Staneta Kavčiča, odstraniti tudi podjetne in tržno razmišljujoče ljudi ter vpeljati v gospodarstvo dogovore in sporazumevanje, ki dušijo njegovo učinkovitost in poslovnost. Počasi seveda prodira miselnost, da je bilo v teh letih v gospodarstvu marsikaj zamujeno v primerjavi z drugimi v svetu in da je poslovne prijeme, napredek v tehnologiji in izobrazbeno raven razvitih težko, vse težje ujeti. Toda črno-belo slikanje bi bilo, če ne bi priznali, da je — sicer zelo redkim — uspelo svoje delovne organizacije pripeljati do zavidljivega tržnega položaja, a to z gromozanskimi napori in za ceno mnogih obsojanj in nasprotovanj. Znano je namreč, da samo tisti najbolj trmasti in podjetni zmorejo ignorirati politične razprave in ideološke pomisleke o tržnem gospodarstvu, konkurenci in maksimiranju profitov. In politika zadnje čase kliče na pomoč ravno takšne podjetne ljudi, ki jih je prejšnja leta in desetletja zmerjala s tehnokrati, liberalci, nedemokrati . . .

Seveda je v tem postopku politike veliko hinavščine, če zdaj vpije po sposobnih gospodarstvenikih in jih kliče na pomoč. Prav gotovo pa ne more biti te hinavščine v mladinski pobudi za ustanovitev lige podjetnikov. Kajti izhaja ravno iz zgodovinske analize, ki ugotavlja, da so bili taki tipi ljudi nezaželeni, da so bili sistematično in sistemsko odstranjeni iz vplivnih območij, sama pa za to seveda ni kriva. In zato lahko neobremenjeno vzpodbudi nastanek stanovskega združenja — lige podjetnikov.

Njeni cilji so:

— dosledno zahtevanje in boj za trg tam, kjer se je v svetu izkazal za uspešnega razdeljevalca družbenega sklada dela;

— podjetja naj postanejo tržni subjekti, dohodek oziroma dobiček zaslužijo ali ne zaslužijo na trgu in se zato v funkciji maksimiranja dobička znotraj sebe in navzven organizirajo pač tako, kot jim najbolj ustreza;

— če neka politika ni v tesni povezavi s kapitalom oziroma nima podpore v neki obliki kapitala, tudi ne obstaja njen namen oziroma je nepotrebna.

Že od nekdaj — po mnenju pobudnikov nastanka lige podjetnikov — obstajajo v OZD težnje, da le-te postanejo podjetja. Te »zdrave šole« sedaj še nimajo ustrezne moči in vloge, mladinski organizaciji pa se ponuja lepa priložnost, da take ljudi zbere okoli sebe, jih osvobodi vsakodnevnega politiziranja in se postavi kot njihov zastopnik v organih državnega odločanja, od koder so bili gospodarstveniki odgnani. Taki ljudje lahko veliko prispevajo tako k poslovnosti na mikro ravni kot tudi k temu, da bodo ekonomski zakoni, ki jih zvezni izvršni svet na veliko obljublja, osvobojeni primesi ideologije dogovarjanja, ki duši podjetnost in samostojnost gospodarskih subjektov in iniciativo državljanov na gospodarskem področju. Akcije, ki se jih bo liga podjetnikov lotila, pa so zaenkrat priprave na razmere, ki bodo nastale v Evropi z letom 1992. Organizirali bodo tudi seminar na to temo za mlade podjetnike in politike, na osnovi tamkajšnjih dogovorov pa bodo oblikovali konkretne korake v projektu Mi v Evropi, akcijo pa naslovili Go West. V okviru lige bodo tudi planirali ekonomska videnja in ideje v medijih in vzpostavljali razmišljanje za novo gospodarsko strukturo, pripravili postopke za izvedbo podjetnosti v dejanskem življenju, postavili pa tudi poslovne komunikacije.

Mladinska organizacija v Sloveniji s tem računa pritegniti v svoj krog delovanja številne mlade podjetne ljudi, prav tako pa tudi tiste podjetnike, ki so zaradi političnih pritiskov delno zakopali svoje bojne sekire, ker niso imeli prostora za uveljavljanje svojih predlogov. Gre torej za sproščanje ustvarjalne energije na gospodarskem področju, za njegovo vplivnost in agresivnejši nastop.

Prav gotovo zamisel, ki bo našla somišljenike povsod po Sloveniji in, upajmo, obrodila prodor podjetnosti in inovativnosti v našo s političnimi govorancami nabito življenje.

D. Lukman

Nove cene komunalnih storitev

Izvršni svet je na seji v prejšnjem tednu soglašal s predlogom komunalne organizacije, da se cena vode poviša za 75 odstotkov. Komite za družbeno planiranje, razvoj in gospodarske zadeve občine Ormož je pripravil variantni predlog, s katerim bi se cena povečala za 55 odstotkov.

Nova cena za kubik vode je za gospodinjstva in negospodarstvo 1260 dinarjev, za gospodarstvo pa 2915. Upoštevaje zadnje povečanje se je cena vode letos v Ormožu v povprečju povečala za 291,6 odstotka, če bi upoštevali variantni predlog, pa za 246,9. Cena odvoza odpadkov se je povečala za 62,5, kanalščina pa za 45 odstotkov pri kubiku ali od 31 dinarjev na 45.

V komunalni organizaciji so povedali, da kljub novim cenam ne pokrivajo stroškov enostavne reprodukcije pri proizvodnji in distribuciji vode, pri ceni odvoza odpadkov in kanalščini pa z novo ceno le-te pokrijejo. Poudarjajo, da so stroški porabljene energije, zdravstvenih storitev (analize vode) in amortizacije osrednji vzrok za takšno povišanje cen vode.

MG

Pobude in zahteve kmečke mladine

Upravni odbor občinske Zveze slovenske kmečke mladine v Ptuju je na svoji nedavni seji sprejel naslednje pobude in zahteve:

1. Mleko in njegove cene:

Ugotavljamo, da je med proizvajalci mleka, ki oddajajo le-to Mlekarni v Ptuju, kar 93 % zasebnih proizvajalcev. Zato bi leti morali imeti večji vpliv na ceno mleka in na določanje njegove kakovosti.

Ker sedaj Mlekarna ocenjuje kakovost mleka posameznega proizvajalca po korekciji glede na povprečje zbiralnice, skriva dejansko kakovost mleka posameznih proizvajalcev. Zato zahtevamo, da se čimprej uvede kontrola individualnih vzorcev. Ponovno pa se zavzemamo za neodvisno kontrolo kakovosti mleka ter za ekonomsko ceno mleka, kar smo poudarili že v prejšnjih letih. Ta znaša po izračunih Kmetijskega inštituta SRS 776 dinarjev za liter mleka. Ker ugotavljamo, da Mlekarna in SIS za intervencije v kmetijstvu nista upoštevala te naše zahteve, napovedujemo iskanje možnosti za prodajo mleka drugam, kjer ekonomski ceni bolje sledijo in imajo uveden individualni sistem jemanja vzorcev.

V zvezi z mlekom in njegovimi odkupnimi cenami ugotavljamo tudi, da je seznam odbitkov na plačilnih listkih predolg. Ti odbitki so pri sosednjih Mlekarnah 1—2 % nižji. Ugotavljamo tudi, da bi bilo za kmeta gospodarnejše, če bi poslovanje z mlekom prešlo v roke ene delovne organizacije, saj bi tako zmanjšali nepotrebne stroške in s tem tudi odbitke pri mleku.

2. Sladkorna pesa:

Pri tem pridelku odkupna cena še posebej izrazito ne dosega ekonomske. Ceno sladkorne pese postavlja odkupovalec v primerjavi s ceno pšenice (odkupno). Ta naj bi bila 1 : 4 v korist pšenice. Vendar primerjati ceno pšenice iz julija je nepošteno in neekonomsko, zato je tudi cena sladkorne pese neekonomska in ne pokriva dejanskih stroškov pridelave. Če k temu dodamo še velike odbitke zaradi »primesi«, je jasno, da kmet ne dobi ustreznega plačila za vloženo delo in material. Zato zahtevamo, da Tovarna sladkorja v Ormožu in ustrezni organi v republiki to ceno uskladijo z ekonomsko.

Pa še to: Če bi kmetje v resnici vozili v Tovarno sladkorja v Ormožu tudi do 50 % primesi, kakor jim tam velikokrat ocenijo, bi kaj kmalu ostali brez rodovitne zemlje.

Če se Tovarna sladkorja ne bo pričela prilagajati vsemu navedenemu, se kmetje v prihodnje pač ne bomo odločali za to še neuveljavljeno industrijsko kulturo.

Upravni odbor
občinske Zveze slovenske
kmečke mladine Ptuj

Združeno delo napovedalo skromen presežek delavcev

Izvršni svet SO Ormož je na seji 9. novembra razpravljal tudi o informaciji o uresničevanju aktivnosti pri preusmerjanju in prezaposlovanju ekonomskih in tehnoloških kadrovskih presežkov. Ta navaja, da organizacije združenega dela v občini za letos niso napovedale presežkov delavcev. Ugotavlja pa, da so le-te pri napovedovanju presežkov delavcev zelo previdne, zato jih večina tudi ne prikazuje računajoč, da bodo le-te uredile v okviru naravne fluktuacije. Vzrok za prepočasno razreševanje presežkov delavcev oziroma za »neodkritost« je tudi v tem, da so OZD še premalo samostojne, brez pravih pogojev za tržno gospodarjenje in brez možnosti hitrega prilagajanja danim razmeram.

Ormoška občinska skupnost za zaposlovanje je s pomočjo ankete skušala ugotoviti, kako je s presežki delavcev v ormoških OZD. Kaže, da so jo v večini slabo upoštevali, saj so presežke evidentirale oziroma napovedale le tri ormoške OZD, in to Slovin pet delavcev, po enega pa Skupščina občine Ormož in Primatov tozd Bančna oprema. Stanko Frangež, vodja izpostave območne skupnosti za zaposlovanje v Ormožu, je na seji tudi povedal, da se še pogovarjajo z DO Tekstil Ljubljana o prekvalifikaciji 62 delavcev njenega obrata pri Tomažu.

Člani izvršnega sveta so si bili enotni, da je združeno delo vzelo anketo premalo resno. **Dr. Slavko Gregurec** je menil, da v ormoškem združenem delu presežkov delavcev ni, ker tudi programov prestrukturiranja gospodarstva ni. **Vili Trofenik** je ocenil, da so se OZD izpolnjevanja ankete lotile zelo površno, kajti če bi jo vzele resno, potem bi tozd Zdravstveni dom Ormož moral prikazati višek deset delavcev.

ORMOŽ

Predsednica izvršnega sveta **Majda Lukner** je v sklepni besedi poudarila, da bi bilo prav, da bi bilo združeno delo pripravljeno, saj jih bodo novi zakoni prisilili v to, da bodo pričeli odgovorneje razmišljati o prestrukturiranju gospodarstva in s tem tudi o prekvalifikaciji delavcev. Aktivnosti pa bo potrebno nadaljevati. Skupnost za zaposlovanje ima denar za prekvalifikacije delavcev in potrebno ga bo uporabiti.

Do konca septembra letos je petnajst delovnih organizacij v Sloveniji dobilo denar za prekvalifikacije 2839 delavcev, med njimi pa ni bilo nobene OZD iz ormoške občine. Zaskrbljujoč pa je podatek, da med novimi vlogami za prekvalifikacijo 3200 delavcev ni znova nobene iz Ormoža.

MG

ŠTIRIDNEVNI OBISK V SRBIJI

Čudež ob robu mesta

Mnogo problemov med ljudmi nastane že zaradi tega, ker se med seboj dovolj ne poznajo. Prav boljšemu medsebojnemu spoznavanju je bil namenjen obisk tridesetih slovenskih novinarjev pri srbskih novinarskih kolegih, delavcih, kmetih in politikih.

Skoraj čudež ob robu mesta, ki daje obiskovalcu vse prej kot podobo urejenega evropskega mesta, je v Peči tovarna bratov in sestre Karić.

Družina Karić, ki je srbskega rodu, živi v Peči že pet stoletij; predniki so bili menihi. Temu dejstvu bi lahko pripisali smisel sedanjih Karićev za red in disciplino in seveda za njihovo izobraženost ter podjetnost. Z vsem tem so postali pojem za jugoslovansko malo gospodarstvo, in čeprav so že zdavnaj in velikokrat presegli okvire, ki omejujejo ta del našega gospodarstva, jih še nihče ni poskušal ovirati pri nadaljnjem razvoju. Celo nasprotno: imajo podporo vlade, ki vidi v njih poskusnega zajca, morda bo z leti dovolila na tako zbranih izkušnjah razcvet malega gospodarstva v vsej Jugoslaviji. Človek dobi občutek, da je takšna poskusna firma malega gospodarstva možna zaenkrat samo na Kosovu. Zaradi več razlogov: nerazvitost pokrajine, splošne nezaposlenosti in neukosti prebivalstva, precejšen pomen pa ima gotovo tudi nacionalnost.

Še en kontrast v mestu Peč: neobičajno bogata zgradba banke.

Sedanjo sestavljeno organizacijo »BRAČA KARIĆ« tvorijo štirje bratje — Zoran, Sreten, Bogoljub in Dragomir — ter sestra Olivera. Štirje bratje in sestra so pričeli ustanavljati sedanjo firmo v garaži. Najeli so dva delavca in pričeli delati majhne, tako rekoč nepomembne stvari. In kot pravi sedanji glavni direktor Bogoljub, niso niti slutili, da bodo v desetih letih ustvarili tako mogočno firmo.

Danes je v tovarni v Peči zaposlenih 320 delavcev, ki delajo v dveh, včasih tudi v treh izmenah. Širom Jugoslavije imajo 16 delovnih enot in 29 predstavništev. Z njimi sodeluje 400 kooperantov. Celoten kolektiv se je tako povečal že nad dva tisoč petsto delavcev. V letošnjem letu planirajo realizacijo 50 milijard, seveda novih, prihodnje leto pa že kar za 14 milijonov dolarjev izvoza. Vse skupaj seveda niso mačje solze, in da mislijo povsem resno, dokazujejo tudi odločitve, da prav v tem času odpirajo svoje predstavništvo v Moskvi in da načrtujejo ustanovitev lastne firme v Londonu.

Firma bratov Karić izstopa iz povprečja v pokrajini Kosovo, vzpenja se tudi nad jugoslovansko povprečje. Od osmih ur, kolikor so zaposleni, delajo delavci efektivno že skoraj sedem ur. Kakih deset minut še vedno izgubijo in tem desetim minutam posvečajo veliko pozornosti, saj jih želijo odpraviti. Delavci so na delovnem mestu zaščiteni kot v malokateri jugoslovanski firmi. Med delom so tako rekoč popolnoma maskirani in poškodbe so redke. Vsako uro se stroji ustavijo in iz zvočnikov se zasliši prijetna glasba, delavci imajo tri minute za oddih in telovadbo, nakar stroji znova zapojejo. Zelo dobro je poskrbljeno za prehrano, poleg tega dobijo delavci vsako leto še 300 kilogramov moke, brezplačno dobijo olje, sladkor, kurivo, otroci dobijo brezplačne učbenike, omogočijo jim brezplačno letovanje na morju, za gradnjo hiše dobijo nepovratna sredstva in kredite brez obresti, celo stroške za pogreb svojcev nosi firma. Če je na Kosovu oziroma v Peči osebni dohodek delavca od 150 do 250 tisočakov, zaslužijo zaposleni pri bratih Karić v povprečju 870 tisoč dinarjev mesečno.

Bratje Karić in njihova sestra, ki zasedajo vsa direktorska mesta v firmi, zaslužijo mesečno 1500 zahodnonemških mark, seveda v dinarski protivrednosti. Svoje delo in sposobnosti cenijo kar visoko, kar je prav, saj se iz dneva v dan dokazujejo v uspešnih poslovnih potezah. Direktorji so tudi šoferji, in ko so nas v svojem obratu družbene prehrane pogostili, ni bilo nobenemu nerodno pomagati dvema kuharicama pri postrežbi.

Pojasnijo tudi, da sicer niso strokovnjaki za razvojna vprašanja in da imajo v ta namen zaposlenih kar 34 inženirjev v posebni delovni organizaciji, ki ima sedež v Beogradu. Na razpise v tej firmi se prijavljajo največji strokovnjaki in znani direktorji velikih delovnih organizacij in to je svojevrsten dokaz za dobro ime firme. Inženirji zaslužijo od 105 do 450 starih milijonov dinarjev, odvisno pač od ustvarjalnosti in kreativnosti.

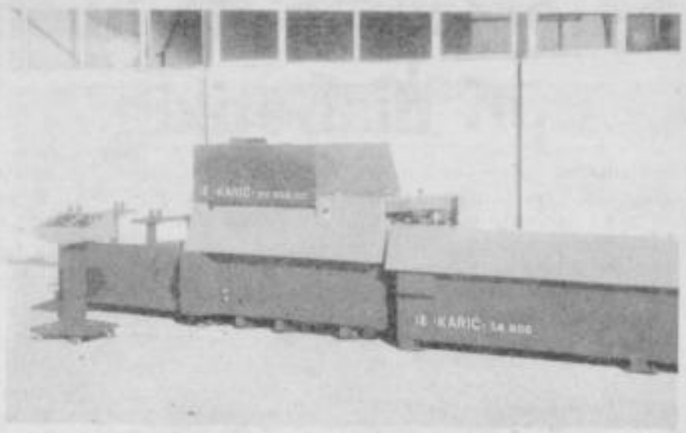

Eden od izdelkov firme Karić: stroj za ravnanje pločevine.

Bratje zelo podrobno poznajo naš gospodarski in pravni sistem in za vsako težavo imajo povsem konkretna stališča in včasih kar neverjetne rešitve. Vedo, da je v Jugoslaviji kar za 80 milijonov dolarjev uvožene opreme, ki ni izkoriščena, in ta bi presneto prav prišla malemu gospodarstvu; jasno povedo, da so za razvito in bogato Jugoslavijo.

Pogovor v Peči seveda ni mogel mimo nacionalnega vprašanja. Tudi tu smo bili presenečeni. Za brate Karić to vprašanje ne obstaja. Vsaj priznajo ga ne. V njihovi firmi delajo Srbi, Črnogorci, Albanci, Romi — in vsi so enakopravni. Bogoljub pove, da se je pri njih mudila komisija, ki je želela izvedeti za nacionalno sestavo njihovih delavcev. Pa jim teh podatkov niso dali, ker so zanje povsem nepomembni. Pri njih je pomembno le to, da so njihovi delavci dobri ljudje. Pravijo, da lahko iz dobrega človeka naredijo tudi dobrega delavca. Če je kdo še tako priznan strokovnjak, pa ni dober človek, v podjetju Karićev nima prostora.

Vendar obiskovalec tovarne v Peči nikakor ne more prezreti visokega zidu, ki je do višine kakega metra in pol zidan, višje je žična ograja z bodečo žico na vrhu. Vratar je oborožen, na vogalih stojijo močni reflektorji. Tovarno torej napadajo. Priznajo, da so jim leta 1981 podtaknili požar in da imajo od takrat posebne varnostne ukrepe. Znotraj teh zidov pa, poudarjajo, nikoli ni bilo najmanjšega nacionalističnega izgreda.

Malo pred našim obiskom so neznanci ponoči kamenjali hišo bratov Karić in naredili precej škode. Pozneje je prišlo kakih 300 ljudi izreč svoje ogorčenje nad tem dejanjem, ki ga je pripisati nevidni iredenti. In med temi ljudmi je bila večina Albancev. Albanci se torej nikakor ne strinjajo z nasiljem. Jasno je, kako zapleteni so medsebojni odnosi na Kosovu.

J. Bračič

V ptujski enoti mariborskega Zavoda za zdravstveno varstvo so v torek in sredo prvič v tej jeseni cepili proti gripi. Tretji cepilni dan bo 22. novembra. Letošnjo cepivo je tako kot doslej priporočila Svetovna zdravstvena organizacija. Cepljenje priporočajo odraslim in otrokom od sedmega leta starosti, še posebno pa starejšim nad 60 let, bolnikom s kroničnimi boleznimi srca, dihal in presnove ter delavcem v javnih službah. Cepili bodo z dvema dozama v presledku enega meseca. Cepljenje stane deset tisoč dinarjev.

Lani so na sedežu enote cepili okrog šeststo občanov. V to številko pa niso všteti tisti, ki so jih cepili v delovnih organizacijah in skupnostih. Zanje glede na odziv organizirajo posebna cepljenja.

MG

Danes referendum v Perutnini

Delavci in kooperanti Perutnine se danes odločajo o novi oblikovanosti delovne organizacije. Kot sami pravijo, gre za veliko odločitev ZA napredek ali proti njemu. Z uspelim referendumom si bodo odprli vrata v boljšo prihodnost, ki bo prinesla tudi boljše plače delavcem in boljše zaslužke kooperantom.

Perutnina želi torej postati firma, ki bo sodila v vrh domače in svetovne produktivnosti, ki jo bodo izboljšali od proizvodnje reprodukcijskega materiala do proizvodnje mesa in izdelkov.

Gre za prilagajanje sodobnemu tržišču, za organizacijo, ki bo odvzela možnosti brezplodnega govoričenja in konkretneje določila odgovornosti samoupravnih organov in vodstva delovne organizacije.

JB

ORMOŽ

Zvišali prispevne stopnje

S participacijami zberejo letno v ormoški občini dva odstotka potrebnega denarja za zdravstveno varstvo. Izračunali so, da bi bilo do oprostitve plačila participacije upravičenih tri tisoč od osemnajstih tisoč prebivalcev v občini. Po prvem juliju letos pa je za oprostitev plačila prosilo le 37 zavarovancev.

Kot je povedal Vili Trofenik, vodja skupnih služb sis družbenih dejavnosti v občini Ormož, bo ormoškim družbenim dejavnostim do konca leta primanjkovalo okrog 720 milijonov dinarjev, od tega v izobraževanju 390, v otroškem varstvu 80 in v zdravstvu 240. Da bi delno omilili denarno sušo v teh dejavnostih, bodo s tem mesecem povišali prispevno stopnjo za potrebe skupne porabe v občini. Ta bo od 26. novembra porasla s sedanjih 11,10 na 15,91 odstotka bruto osebnih dohodkov, iz dohodka pa se bo zmanjšala z 1,78 na 1,41 odstotka. Prispevne stopnje se bodo po sklepu izvršnega sveta zvišale v dveh skupnostih — v občinski skupnosti otroškega varstva in občinski zdravstveni skupnosti. Pri prvi se dosedanja stopnja 0,90 nadomesti z novo 1,40, pri drugi pa se stopnja štiri iz bruto osebnih dohodkov nadomesti s stopnjo 8,31, stopnja 1,47 iz dohodka pa se nadomesti s stopnjo 1,10.

Kot so ugotovili na seji izvršnega sveta, so nove prispevne stopnje nižje kot povprečne letne, zbrana sredstva pa bodo komaj zadostovala na pokrivanje programov, pri katerih so osebni dohodki na ravni 119. S povečanjem prispevnih stopenj so se v Ormožu izognili vsem drugim oblikam zibranja denarja za omenjene dejavnosti, ki so vprašljiva. Za zdravstvo naj bi v občini zbrali manj denarja, kot ga potrebujejo za polovico programa, več kot polovico pa naj bi dobili iz solidarnosti.

MG

PREPISANO IZ STARIH ŠTEVILK

Beseda prosvetnega delavca na vasi

V zadnji številki »Prosvetnega radnika« sem med drugimi članki bral tudi članek, ki govori o ekonomskem stanju učiteljstva v Srbiji, Bosni in Hercegovini ter drugih republikah naše države. Članek nam nazorno prikazuje prilike in težave, v katerih dela in se bori učitelj za kulturno ter splošno preobrazbo množice na vasi.

Ne samo, da se mora boriti s stanovanjskimi težavami, tudi prehrambeno vprašanje in vprašanje ostale preskrbe je za tamkajšnjega kulturnega pionirja problem. Po živež mora hoditi večkrat v mesecu in čestokrat zaman. Da se uredijo njih prilike in se jim omogoči nabava garantirane preskrbe ter tako prepreči brezuspešno postajanje v vrstah pred prodajalnami, so se nekateri OLO-ji odločili, da blokirajo del kontingenta garantirane preskrbe. Na ta način bi ne prišlo do nepotrebnega izgubljanja delovnega časa in velike obremenitve učnih moči, katerih število je itak tako boleče.

Kaj, če bi tudi OLO-ji v Sloveniji v tem oziru posnemali nekatere OLO-je v omenjenih ljudskih republikah.

(Naše delo, Ptuj, 18. novembra 1948, štev. 11.)

PREDSEDSTVO OK ZKS PTUJ O PREOBRAZBI GOSPODARSTVA

Konflikt med zahtevami trga in sociale

Pričakovati, da bo nova zakonodaja (zakon o podjetjih, zakon o tujih vlaganjih in zakon o delovnih razmerjih, če poenostavimo njihova imena) v začetku prihodnjega leta razrešila naše probleme in nas čez noč pripeljala v tržno gospodarstvo, je iluzorno. Majski ukrepi, ki naj bi bili kot neke vrste uvertura v tržno gospodarstvo in naj bi zaustavili inflacijo, so že pokazali dobre rezultate, pa smo jih z zadnjimi spremembami (višnja rast osebnih dohodkov, novi obračunski zakon) skorajda izničili.

Preobrazba gospodarstva ob zastarelosti in iztrošenosti našega strojnega parka, ob tem pa izredno nizka akumulacija, nam seveda na zagotavlja boljšega jutri. Nova zakonodaja pa bo povzročila nemalo stresov in ne nazadnje tudi ideoloških dvomov. Materialne osnove za prenovo združenega dela tako rekoč nimamo, čeprav ne gre zanemariti razvojnih vlaganj Tovarne glinice in aluminija ter Perutnine. Nova zakonodaja bo brez dvoma povzročila konflikt med zahtevami trga in socialo, lomila bo tradicijo, zakaj edina tradicija, ki se na trgu lahko obdrži, je kakovost. Gotovo se tudi presežku delavcev ne bo mogoče izogniti, čeprav obstaja bojazen, da bodo v mnogih okoljih iskali prav takšno rešitev: da bi z zmanjšanim številom zaposlenih povečali dohodek, namesto da bi poiskali takšne razvojne programe, da bi isto število delavcev proizvedlo več.

Veliko je bilo slišati na seji predsedstva o ptujskem gospodarstvu včeraj in danes, tako rekoč nič pa o jutri. Še manj je bilo v razpravi slišati o tem, kje je vloga članov Zveze komunistov pri preobrazbi gospodarstva v občini. Ve se, kdo pripravlja razvojne programe; upoštevaje pri tem, da je večina vodstvenih delavcev članov Zveze komunistov, pa je bilo v razpravi pričakovati tudi kaj o tem. Še posebej zato, ker bodo prenovo gospodarstva vodili ti isti delavci, ki so odgovorni za trenutno stanje našega gospodarstva, zakaj vedno za slabosti in težave niso krivi ukrepi in predpisi.

Člani predsedstva pa so opozorili tudi na to, da z novo zakonodajo vse preveč hitimo, zakaj izkušnje so pokazale, da je naglica vse prej kot dobra. Malo časa ostaja za razpravo, če naj bi novi zakoni začeli veljati že z novim letom. Zato velja pri obravnavi sprememb ohraniti trezno glavo in razumno opredeliti prenovo. Tudi organizacijske oblike naj pogujejo predvsem ekonomski elementi. Temeljne organizacije, ki imajo sedež delovne organizacije zunaj občine, naj bi se organizirale v samostojne delovne organizacije, saj obstaja upravičena bojazen, da bodo v nasprotnem primeru ostale le delovne enote. To pa pomeni ne samo odliv kadrov, ampak tudi tržno zanimive proizvodnje pa še česa.

Konkretnih pobud ali celo programov kako v gospodarstvu ptujske občine jutri na seji predsedstva nismo slišali, kar pomeni, da nas na tem področju čaka še veliko dela.

NaV

Mercator-Izbira Panonija, Ptuj

SOZD MERCATOR–KIT, n. sub. o.

trgovina na debelo in drobno, Ptuj, n. sub. o.

Organizacije združenega dela, interesne in druge skupnosti, krajevne skupnosti, društva, organizacije in občane

obveščamo,

da smo preselili sedeže delovne organizacije, TOZD Maloprodaja, TOZD Veleprodaja in delovne skupnosti

z Osojnikove 1 na SRBSKI TRG 6 (bivša Delta).
Nova telefonska številka je: 776-401.

Priporočamo nakupe v naših prodajalnah in skladiščih ter nakupe delovnih zaščitnih sredstev, proizvedenih v naši DO. Pričakujemo nadaljnje poslovno sodelovanje in se priporočamo.

Mercator—Izbira—Panonija Ptuj

Spremembe na očeh pri diabetikih

Sladkorna bolezen vedno vpliva na vid. S spremembami nivoja krvnega sladkorja se spreminja nabreklost očesne leče. Pri povečani količini krvnega sladkorja leča nabrekne, bolnik postane lahno kratkoviden, če pa se krvni sladkor zniža, se leča spet splošči. Bolnik ima zato v obdobju neurejene sladkorne bolezni prehodne težave z vidom. Če že ima očala, potem čez dan nekaj časa z njimi dobro vidi, nato zopet slabo. Te težave običajno minejo, ko se nivo krvnega sladkorja stabilizira.

Spremembe na mrežnici (diabetična retinopatia) nastopijo v povprečju šele 5 do 10 let po začetku sladkorne bolezni. Pri slabo urejeni presnovi in pri težjih oblikah bolezni nastanejo spremembe prej kot pri urejeni presnovi. Pri lahni starostni obliki bolezni se spremembe razvijajo praviloma zelo pozno. Na mrežnici se pojavijo majhne izbokline v žilnih stenah (mikroanevrizme), zdravnik opazi odvečno tekočino izven žil (edem). Te spremembe se včasih popravijo že z ureditvijo nivoja krvnega sladkorja, praviloma pa takrat začnemo preventivno zdravljenje z zdravili za krepitev žilnih sten.

Pri napredovanju bolezni se majhnim nabreklinam na žilnih stenah pridružijo krvavitve v mrežnici zaradi krhkih sten novo nastalih žil. Bolnik nenadno zazna močno poslabšanje vida, vid se mu popolnoma zamegli ali pa vidi pred očesom lebdečo senco.

Takšne krvavitve nastanejo zelo hitro, izginevajo pa počasi in se rade ponavljajo.

Pri sladkorni bolezni se sčasoma skali leča. Skaljena leča se da operativno odstraniti. Po operaciji pacient z ustreznimi očali zopet bolje vidi. Nevarnejše so spremembe, ki nastanejo v šarenici. Novo nastale žilice onemogočajo normalen odtok prekatne vodke, pritisk v očesu se zato zvišа, oko postane boleče in trdo.

Nastane tako imenovana zelena mrena. Zdravljenje te vrste zelene mrene je težko.

Pri preprečevanju zapletov je izredno pomembno, da pride bolnik pravočasno k očesnemu zdravniku. V zgodnjih stadijih bolezen uspešno zavremo ali vsaj upočasnimo napredovanje bolezenskih sprememb z zdravili, s fotokoagulacijo ali včasih z zamrzovanjem mrežnice.

Osnovni problem pri diabetičnih komplikacijah na očeh je slabša prekrvavljenost nekaterih delov očesa. Najboljše zdravilo in osnovno vodilo naj bo dobro urejena sladkorna bolezen.

Dr. Josip Čačkovič,
oftalmolog

Obrat Tonose od Tomaža v Ormož

Ormoški izvršni svet je na izredni seji v začetku novembra znova razpravljal o usodi obrata Tonose pri Tomažu. Podprl je predlagani način reševanja bodočnosti tega obrata in soglaša, da se ta preseli v Ormož, na najprimernejšo lokacijo. Pri tem poudarja, da je njegov interes v tem, da se obstoječe število zaposlenih v občini ne le ohrani, temveč še poveča. Tomaževski obrat sodi v tozd Pletilstvo v Prosenjakovcih. V kratkem naj bi ga razširili še s krojilnico.

MG

To so bili dnevi . . .

Ker so o vsebini minulih 11. študijskih dni Mitje Gorjupa v Radencih na dolgo in široko poročali v glavnem vsi slovenski mediji (tudi mi), smo menili, da bi bilo prav tokrat objaviti še nekaj slikovnih dokumentov, ki nedvomno pričajo, da so bili ti dnevi eni najboljših (po vsebini in obisku) doslej.

1. dan: Soočanje z osmimi jugoslovanskimi resnicami. Novinarji so o sebi in svojem delu bili kritični in odkriti (gostje: Rajko Pavičevič, Jug Grizelj, Aleksander Tijanič, Mojca Drčar-Murko, Jelena Lovrič, Slavko Fras; moderator Boris Bergant).

2. dan — dopoldne: Jugoslavija danes in jutri (gosta: Stane Dolanc in Branko Mikulić, moderator Danilo Slivnik — desno Boris Bergant, ponovno izvoljeni predsednik DNS).

2. dan — popoldne: aktualna vprašanja stanja in razvoja SLO in DS; gostje: Lojze Briški, generali Svetozar Višnjič, Ivan Tominc in Marko Negovanovič ter Ivan Dolničar, Janko Kušar in Ivan Hočevar.

Avditorij — prek 300 slovenskih in jugoslovanskih novinarjev z vprašanji brez dlake na jeziku — je bil ob koncu Gorjupovih dni nedvomno zadovoljen s potekom . . .

. . . in tudi po koncu so nekateri razčiščevali nekatera vprašanja; morda pa tudi ne.

Fotografije: M. Ozmec

Iz diabetološkega dispanzerja

Nasveti za sladkorne bolnike:

— Pozivam v dispanzer za diabetike, brez napotnic, vse tiste, ki imajo zadnje čase občutek utrujenosti, zmanjšano koncentracijo, ki so žejni ali imajo občutek suhih ust, večkrat odvajajo vodo, tožijo za glavoboli in vrtoglavicami in za srbenjem kože.

— Dieta je še vedno osnovna terapija vseh stopenj bolezni in mora biti kvalitetno in kvantitetno ustrezna. To ni opomin le diabetikom, ampak tudi odgovornim za socialno stanje prebivalstva!

— Upoštevajte redne kontrole in število tablet, saj so individualno predpisane! Pazite na dozo insulina, da vas ne bo lovila nezavest. Opuščanje terapije privede do visokega krvnega sladkorja in nadalje lahko do diabetične ketoacidoze, laktacidoze ali heperozmolarnega sindroma. Omenjene diagnoze družbo finančno obremenjujejo toliko kot 200 pregledov. Poslabšanje diabetesa privede do nujnosti prehoda na insulinsko terapijo in do nastopa kroničnih komplikacij, ki so posledica kopičenja neprimernih produktov sladkorja v ožilju, kar zoper pogojuje nastanek infarktov in kapi. Najdražje zdravljenje predstavlja diabetična gangrena. Preprečujemo jo poleg že naštetega tudi z zdravili za izboljšanje cirkulacije, kot sta trental, dusodril, ki ga pacienti zadnje čase opuščajo zaradi participacije.

— Pozivam farmacevte, da redno dobavljajo zdravila in da jim zdravstvene skupnosti ne blokirajo računov!

— Že od leta 1974 imamo svoje delo dokumentirano. Diabetične komplikacije se sicer z leti stopnjujejo. Imeli smo lepe uspehe ob zajezitvah, ob modernejši terapiji z insulinom dva krat ali večkrat na dan z NOVO PEN — fil insulinom.

Diabetes premočrtno narašča pod kotom 48,5 stopinj in zavzema na ptujsko-ormoškem območju že 3 % prebivalstva, kar je republiško povprečje. Žal pa se je v zadnjem letu stanje diabetikov zelo poslabšalo na račun višjih vrednosti sladkorja v smislu t. i. hiperglikomičnega sindroma in zaradi večjega števila hypoglikemij.

— Za blagostanje nekega naroda so potrebni delovno in zlasti strokovno sposobni ljudje, ki lahko svoje sile maksimalno dolgo koristijo, kar lahko nudi le zdrava populacija za srečnejšo bodočnost naših potomcev.

dr. Lidija Trop

VARČEVANJE V TELESNI KULTURI

Nove prioritete, zmanjšanje tudi drugih stroškov

Tudi v ptujski občini se v telesnokulturnih organizacijah srečujejo z velikimi finančnimi težavami. Če smo pred letom in več govorili o solidnem družbenem deležu za dejavnost, sedaj temu več ni tako. Iz prispevne stopnje je v primerjavi z lani le za 78 odstotkov več sredstev ob več kot 200-odstotni inflaciji in še višjih stroških. Zato si vodstva na vse pretege prizadevajo pridobiti kolikor toliko solidno vsoto za redno delo, pa še tu niso vsi uspešni. Sistem »znajdi se« ni primeren za tako pomembno družbeno dejavnost; pa kaj čemo, časi so pač takšni. Po drugi strani pa ugotavljajo, da denar namenjamo preveč športom in je zato v pripravi nov predlog prednostnih panog. Teh bo manj kot do sedaj, v prednosti pa naj bi bili atletika, ženski namizni tenis, moški judo, mednarodni program v strelstvu, ženski rokomet ter delno aerošport in nogomet. Hkrati so se zavzeli, da bi varčevalne programe pripravili tudi za druga področja v telesni kulturi, ki precej stanejo. Gre za samoupravno organiziranost, strokovno službo interesne skupnosti in zveze telesnokulturnih organizacij ter vzdrževanje objektov in pokrivanje stroškov za vzdrževanje športne dvorane. Program racionalizacije je, kot rečeno, v pripravi, po razpravi in sprejetju pa bi začel veljati že z novim letom.

L. Kotar

FRANC FIDERŠEK

PRELOMNO 1948

23. nadaljevanje

MED ŽELJAMI IN MOŽNOSTMI

Naloge, zapisane v delovni resoluciji, so bile jasno napotilo za nadaljnje usmerjanje politične aktivnosti — ne le do II. kongresa KPS, temveč tudi za naprej. Na konferenci je bilo izvoljeno novo vodstvo OK KPS, ki je dobilo polno podporo članstva v okraju. Že prej je bil obnovljen okrajni odbor OF, ki je prav tako sprejel vrsto konkretnih nalog za politično delo. Videti je bilo, da bo odslej življenje v okraju teklo bolj umirjeno, da bo zahtevne naloge moč hitreje uresničevati in slabosti sproti odpravljati. Z velikim delovnim poletom so povsod pričakovali II. kongres KPS. Izpolniti je bilo treba naloge, ki so si jih zadali v okraju, v vsakem kraju in v vsaki organizaciji in delovnem kolektivu v počastitev kongresa. Praksa je pri tem pokazala, da so želje in dobra volja krepko presegale stvarne možnosti.

Največ težav je bilo pri gradnji zadružnih domov. Na plenumu OF so se obvezali, da bodo vseh 22 spravili do kongresa pod streho. Kljub velikim naporom to ni bilo uresničeno niti do polovice. Nekaj zadružnih domov so že odprli prej, dva pa posebej v čast II. kongresa KPS. To je bilo v nedeljo, 14. novembra, ko so slovesno odprli zadružni dom pri Veliki Nedelji, kjer je bilo vseskozi eno boljših gradbišč. Dom so začeli graditi že v januarju. V Podlehniku pa so bili še bolj pridni, saj je zapisano, da so dom zgradili v 68 dneh. Vanj so prispevali 14.065 udarniških delovnih ur, 5.991 ur dela pa so plačali. Dodati je treba, da sta bila oba zadružna doma le »pod streho« in je bilo treba še veliko vložiti, da so prostori lahko služili potrebam zadružnikov.

Na gradbiščih, kjer je bilo treba še zidati, je mraz v začetku novembra začasno zavrl delo. Tako je bilo tudi v Grajeni, kjer so gradili tedaj največji zadružni dom v okraju. Zgoden mraz in slabo vreme sta bila v nekaterih krajih dobrodošel izgovor za neizpolnjeno obveznost.

K temu še podatek, da so nekaj tedaj začetih gradenj zadružnih domov v naslednjih letih dogradili in še danes koristno služijo potrebam krajanov, nekaj gradbišč pa so enostavno opustili in opeko razprodali. Niso bili redki primeri, da so kupi opeke nenadzorovano »skopneli«.

Značilen primer je bil v Stopercah. V predkongresnem tekmovanju je tamkajšnji kmet Janko Vrabič podaril gradbišču zadružnega doma »svojo opekarno s pripadajočimi parcelami«. Opekarna je do kongresa izdelala 120.000 kosov zidne opeke. Kmet Martin Žunkovič pa je udarnikom podaril telico, vredno 4110 dinarjev. Tudi delavci Gozdne uprave Ptuj so tam napravili čez 3000 prostovoljnih delovnih ur. Kljub temu iz zadružnega doma ni bilo nič . . . Šele pred osmimi leti so si krajani v Stopercah z veliko truda in ob pomoči občinske skupnosti dogradili lep in prostoren dom krajanov.

Drugače je bilo takrat življenje ljudi težko. Obvezne oddaje so zviševali, prav tako davke, »garantirana preskrba« pa je bila vse bolj pomanjkljiva. Čeprav so bile nakaznice za živila, obleko in druge potrebščine omejene in skrbno razdeljene le resnično upravičenim, potrošniki niso mogli vedno dobiti blaga, do katerega so jim dajale pravico nakaznice. Kadar je pošiljka v to ali ono prodajalno prišla, so bile pred vrati dolge vrste ali »kače«, kot je tu in tam zapisal kak poročevalec.

Izšla je tudi nova odredba o prodaji in nakupu kmetijskih pridelkov. V njej je bilo pomembno določilo, da lahko kmečki pridelovalci prosto prodajajo svoje pridelke, če so prej izpolnili obvezno oddajo. Na jezo in žalost večine poštenih kmetov je bila obvezna oddaja tako visoka, da za prosto prodajo ni nič ostalo, še za domače potrebe je bilo treba stiskati. Kljub temu so se nekateri dobro znašli in špekulirali s prodajo na črno.

Dobro in nemoteno je tisto jesen potekal odkup sadja. Kljub delni spomladanski pozebi in veliki škodi, ki jo je v zadnjih letih povzročil v sadovnjakih kapar »San Jose«, so jablane in hruške dobro obrodile. Do II. kongresa KPS so na območju ptujskega okraja odkupili 10 vagonov hrušk za izvoz, 175 vagonov jabolk za izvoz, nad 200 vagonov jabolk za domači trg in nad 50 vagonov industrijskega sadja, ki so ga pošiljali v predelavo v Celje.

Vsem težavam navkljub je bilo med ljudmi na podeželju še zadovoljivo razpoloženje. Posebno zavest pa so manifestirali delavci, ne samo v industriji in na gradbiščih, temveč tudi na državnih posestvih v Ptuju, Turnišču, Podlehniku, Zavrču in Dornavi ter v obdelovalnih zadrugah »Osojnik«, Dravinjski Vrh, Gorca—Dežno in Sobetinci.

To se je pokazalo tudi na predkongresnem manifestativnem zborovanju v Ptuju, ki je bilo na predvečer II. kongresa KPS 10. novembra. Na Kvedrovem trgu se je zbralo okoli tisoč ljudi. Govoril jim je Jože Živic, kadrovik OK KPS, ker so delegati že prej odpotovali v Ljubljano. Po zborovanju je množica v povorki krenila po ptujskih ulicah, vzklikala gesla in prepevala.

PTUJSKI DELEGATI NA II. KONGRESU KPS

Delegati, ki so bili izvoljeni na okrajni partijski konferenci v Ptuju, so k vsebini II. kongresa KPS veliko prispevali. V politbiro CK KPS je bil izvoljen dr. Jože Potrč, za člana CK KPS pa še Ivan Bratko in Milko Goršič. V razpravi so sodelovali štirje »naši delegati«, to je skoraj 10 odstotkov vseh razpravljalcev na kongresu. Nekaj povzetkov iz njihovih razprav:

DUŠAN KVEDER je kot komunist-vojak »podčrtal predvsem veliko vlogo Partije v organizaciji narodne vojske na Slovenskem, v izvedbi in uspehih vojaških operacij ter v izgradnji vojaških in političnih kadrov v vojski.« Med drugim je tudi rekel: »Med poslednjim udarcem po združenem sovražniku na Slovenskem, ki sta ga izvedli bratski IV. in III. armija z juga, so enote NOV Slovenije nudile JA izdatno pomoč posebno pri osvoboditvi Ljubljane, Trsta in Gorice.« (II. kongres KPS, str. 205—208). K citatu stavka velja pripomniti, da je »pozabil« omeniti borce XIV. divizije in drugih enot pri osvoboditvi slovenske Koroške in sploh prispevek štajerskih partizanov pri sklepnih bojih vse do 15. maja 1945. To najbrž ni bilo naključje, saj se je takrat gledalo na osvobodilni boj na štajerskem delu Slovenije precej omalovažujoče (op. avt.).

Dr. JOŽE POTRČ je imel tedaj v vodstvu CK KPS vodilno vlogo marksističnega misleca in ideologa, zato je bil njegov prispevek k delu drugega bolj koreferat kot pa razprava. Orisal je idejno boj v KP na območju Slovenije že pred ustanovnim kongresom na Čebinah, podrobneje pa idejno rast Partije med I. in II. kongresom KPS. Posebej je razčlenil agitacijsko-propagandno delo v narodnoosvobodilni borbi, agitpropsko delo po osvoboditvi in nadaljnje naloge. Tu je med drugim rekel: »Agitacijsko-propagandno delo je še vedno ena najšibkejših strani našega partijskega dela. Vršiti propagando za veliko idejo znanstvenega socializma, agitirati za dnevne parole na poti graditve socializma spada k samemu bistvu komunista-partijca. Naj bo oblika tega dela ta ali ona, naj bo nenehna skrb za dviganje novih članov v Partijo in vplivanje na nepartijce več ali manj osebno, ne more biti komunist tisti, ki ne opravlja te svoje agitacijske in propagandne dolžnosti, ki se ne vključuje v množično propagandno delo Partije«.

Svoj govor pa je končal z besedami: »Nezadostno razumevanje tega dela izpričuje tudi zmotno pretiravanje v razlikovanju gospodarskih in političnih kadrov. Ni gospodarskega ukrepa naše ljudske oblasti, ki ne bi imel globoko političnega pomena. Zato mora politično pojasnjevanje gospodarskih ukrepov spremljati stalno in povsod naše gospodarske kampanje . . .« (II. kongres KPS, str. 372—373.)

Nadaljevanje prihodnjič

Ptujski šahisti kritično o svojem delu

Pred dnevi je ŠD MIP Ptuj na rednem občnem zboru dokaj kritično ocenilo delovanje društva med obema zboroma. Kljub številnim uspehom tako posameznikov kot ekipe (osvojitev naslova MM — Danilo Polajžer, mojstra Fide — Rado Brglez, trikratni naslov republiške prvakinje za članice — Tatjana Vaupotič-Košanski, Rado Brglez — 3. mesto na rep. članskem prvenstvu 1987, 2. mesto — Narcisa Mihevc in Alita Ličina — 4. mesto na rep. članskem prvenstvu 1988, 3. mesto Nacise Mihevc in 4. Anite Ličina na mlad. rep. prvenstvu 1988, 2-krat osvojeno 3. mesto ekipe na republiškem prvenstvu, odlično izveden 1. mednarodni turnir in še kaj) menijo, da vendarle ne morejo biti povsem zadovoljni. Premalo je posameznikov, ki so pripravljeni sodelovati pri raznih organizacijskih delih, kar pa je tudi delno upravičeno, saj so člani društva v glavnem igralci, obremenjeni z nastopanji in pripravami za nastope. Čuti se tudi pomanjkanje sodnikov za številna občinska in regijska tekmovanja, pa tudi redni igralni dnevi ob torkih in petkih so nekoliko slabše obiskani.

Največ je bilo narejenega na vzgoji najmlajših, saj je v društvu organizirana pionirska šola za začetnike in posebej pionirska šola za perspektivne mlade igralce. Nekoliko slabše je delo z mladimi po osnovnih šolah, pa tudi tu ni dogovorjen sistem financiranja s strani ZTKO občine Ptuj za udeležbo posameznikov ali ekip osnovnih šol na regionalnih in republiških prvenstvih. Glede na to da je šah med prioritetnimi panogami v občini, bi bilo prav, da se to upošteva tudi v programu ZTKO za ŠSD.

V društvu se trenutno največ dela na pripravi ekipe za nastop na 42. republiškem prvenstvu od 26. 11. do 3. 12. 1988 v Postojni. Hkrati bo v Postojni tudi seminar za regionalne in republiške sodnike in društvo bo poslalo najmanj pet svojih članov. V polnem teku so tudi priprave na 2. mednarodni turnir, saj so se v društvu dogovorili, da bi bil ta tradicionalen vsaki dve leti. Sam program dela je tako obsežen, da bi zahteval že skoraj profesionalizacijo. Tako bo tehnična komisija na čelu z Jankom Bohakom imela precej dela, ki pa ga brez pomoči vseh članov društva in še posebej izvršnega odbora ne bo mogla realizirati.

Na občnem zboru so izvolili tudi novo vodstvo društva za naslednji mandat. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Milan Kneževič, za podpredsednika Slavko Brglez, tajniške posle pa bo opravljala Silva Razlag.

Nekaterim posameznikom so podelili tudi knjižne nagrade za osvojene naslove (Rado Brglez in Narcisa Mihevc), za organizacijsko delo (Slavko Brglez, Milan Šeruga in Silva Razlag). Milanu Kneževiču pa za minuli 50-letni življenjski jubilej.

Zahvalili so se tudi vsem, ki so kakorkoli pomagali društvu za njegovo uspešno delovanje, posebej če pokrovitelju — DO MIP Ptuj, ZTKO in TKS Ptuj ter drugim delovnim organizacijam, ki so jim vedno bile pripravljene priskočiti na pomoč.

Silva Razlag

Skrivalnica

»Ja, kuži, kako pa si me našel, če pa sem se skrila pod klobuk?« (Foto: Laura, Gorišnica.)

Športno društvo Turnišče

V občini Ptuj je veliko društev, ki dokaj uspešno delajo na različnih področjih. Pri vseh pa je poglavitni pomen zbliževanje delovnih ljudi in občanov. Prav to je vodilo Športnemu društvu Turnišče-Ptuj, ki je bilo ustanovljeno 1. oktobra 1983. leta na pobudo krajanov KS Turnišče.

Zakaj je prišlo do ustanovitve takšnega društva prav v KS Turnišče?

Mladi ljubitelji malega nogometa so si takrat nenehno prizadevali, da bi ustanovili nogometni klub in začeli igrati organizirano. Seveda takšnega kluba ni bilo mogoče ustanoviti zaradi najrazličnejših težav; prva je bila ta, da Turnišče nima prostora, kjer bi si lahko zgradili veliko igrišče, potem pa bi nastal še večji problem zagotoviti sredstva za redno tekmovanje kluba v kakšni nogometni ligi. Prišlo je do zamisli, da bi ustanovili športno društvo, ki bi skrbelo za športno rekreacijo ter pritegnilo čimveč krajanov k aktivni rekreaciji. Ob ustanovitvi so se odločili, da ne bodo gojili le malega nogometa, temveč tudi druge športne panoge, kot so šah, rokomet, košarka, namizni tenis in drugo. S tem so člani društva želeli zbližati predvsem staro in mlado v Turnišču k aktivnejši športni rekreaciji. Potihem pa so upali, da postanejo v občini Ptuj eno izmed društev, ki bo storilo na tem področju največ. To jim je v teh petih letih uspelo.

V teh letih je društvo organiziralo številne športno-rekreativne akcije in različna tekmovanja. Naj omenim le nekatere: tradicionalna trimska akcija VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO, jesenski kros, turnirji v malem nogometu, šahu, pikadu, namiznem tenisu in badmintonu, smučarski skoki, razna srečanja z delovnimi organizacijami občine Ptuj in drugo.

Vendar so zraven uspehov na športnem področju nastajale tudi težave v samem vodenju društva. Predvsem se je to izrazilo z menjavo predsednikov. Voditi ga je pričel Branko Zupanič, nato Vlado Selinšek, pa ponovno Branko Zupanič, danes pa je to odgovorno delo padlo na Branka Majeriča. Seveda pa ni težava društva v predsednikih, temveč v članstvu, saj to ni spoznalo, da je društvo organizacija, v katero se združujejo in kjer je delo predvsem na prostovoljni bazi, ne pa da bi nekateri imeli koristi od dela v društvu.

Pa pustimo kritiko članov ter se vrnimo k uspehom v tem petletnem obdobju. Na najrazličnejših tekmovanjih so člani dosegli solidne uvrstitve ter prinesli v svoj klubski prostor v domu občanov Turnišče številna priznanja in pokale. Uspeli so zbližati ljudi ter jih vzpodbuditi k športni rekreaciji. V tem letu so bili prvi v občini Ptuj, ki so se vključili v vseslovensko akcijo RAZGIBAJMO ŽIVLJENJE. Deležni so bili številnih pohval in priznanj v krajevni skupnosti in društvo je prejelo tudi srebrni znak OF. Od ZTKO Ptuj pa so prejeli priznanje za uspešno delovanje predvsem na športnorekreacijskem področju.

Kljub težavam pa društvo deluje naprej ter uresničuje zastavljene cilje iz leta 1983. Zaželimo društvu in članom uspešno delo še naprej, da bi obletnico leta 1993 praznovali še boljše kot sedaj petletnico.

ZB

Iz Cirkulan

Po daljšem časovnem premoru je bila dne 4. novembra sklicana druga seja skupščine KS Cirkulane. Poleg članov skupščine so ji prisostvovali še podpredsednik SZDL občine Ptuj ing. Radenko Salemović in predsedniki družbenopolitičnih organizacij in društev iz Cirkulan. Med domačimi aktualnostmi se je razvila razprava o gradnji kulturnega doma, ki je v letu 1988 nekoliko v zaostanku zaradi vse večjih denarnih stisk, iz katerih se KS Cirkulane nikakor ne more rešiti. V krajevni skupnosti so trenutno tri največje potrebe: ceste, voda in kulturni dom, ki so ga začeli graditi leta 1986. Temeljni kamen je bil položen 11. novembra 1986.

V prihodnjem 1989. letu slavi prosvetno društvo Franček Kozel 90. obletnico, saj je bilo društvo ustanovljeno 8. septembra 1899. leta. Prav gotovo si prosvetno društvo s svojimi požrtvovalnimi sekcijami zasluži svojo streho in prostore za vaje in nastope, da se ne bi potikali po gostilnah, dvoriščih in celo kolarnicah.

Proslava visokega jubileja vsekakor bo. Upravni odbor prosvetnega društva se za to tudi pripravlja in je že imenovan odbor za pripravo proslave. Predlog je bil, da se v to počastitev vključijo vsa društva v KS Cirkulane. Vabimo pa tudi sosede in celo občino Ptuj, da nam priskoči na pomoč iz težkega gmotnega položaja, v katerem smo, saj se čutimo dolžni, da hranimo in nadaljujemo svetlo tradicijo naših očetov in mater. Oni so prav zaradi tega ustanovili prosvetno društvo: da bi branili, gojili in razvijali slovenski jezik, svoje šege in navade v tem predelu Halož.

J. V.

telji gledališča videli še Mestno gledališče ljubljansko s Prebrisanim dekletom, Krvavo svatbo v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča iz Celja, Slovensko narodno gledališče iz Maribora pa se bo predstavilo z dramo Igorja Koršiča Modri angel. Ko so cvetele buče, dramatizacija istoimenskega romana Dragoslava Mihailovića, bo zadnja predstava in jo bo odigralo Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane.

Cena abonmaja je 50.000 dinarjev, abonenti pa so jo lahko poravnali v dveh obrokih. Del stroškov za predstave krijeta še občinska in republiška kulturna skupnost. Organizator abonmaja pa je komisija pri Zvezi kulturnih organizacij Ormož. Abonmajske vstopnice si je zagotovilo 240 ljubiteljev gledališča, kar je za deset več kot lani.

NaV

O..., dan mrtvih (vsi sveti, božič, svečnica, veliki šmarel, pust, kvatre, kres, tridesetletnica osvoboditve, teden otroka idr.). Posebnost so tisti prazniki, katerih poimenovanja se začenjajo z osebnim imenom ali s svojilnim pridevnikom iz osebnega lastnega imena (npr. Prešernov dan, Marijino oznanjanje). Velika odlika teh pravil je, da so preprosta ter — kakor kažejo zgledi — ideološko in politično nevtralna, zato jih lahko brez težav uporabljajo vsi slovensko pišoči, ne glede na nazorsko, državljansko ali starostno pripadnost. Zadrega nekaterih piscev pri zapisovanju takih izrazov je torej popolnoma odveč.

S podobno odvečno zadrego se nekateri pisci obremenjujejo pri zapisovanju imen zgodovinskih dogodkov. V slovenščini je tudi zanje uveljavljeno pravilo, da jih pišemo z malo začetnico, in sicer ne glede na to, ali so po našem mnenju pomembni ali nepomembni, pozitivni ali negativni, iz bližnje ali iz daljnje preteklosti, resnični ali umišljeni, bolj ali manj znani. Pišemo torej: bitka pri Termopilah, preseljevanje narodov, odkritje Amerike, iznajdba tiska, tridesetletna vojna, velika francoska revolucija, oktobrska revolucija, prva svetovna vojna, pohod na Rim, ustanovitev OF, pohod 14. divizije, napad na Drvar, bandunška konferenca, podpis avstrijske državne pogodbe, drugi (2./II.) kongres jugoslovanskih psihologov, pristanek na Luni, veliki pok, vesoljni potop, propad zahodne civilizacije itn.

Naj povzamemo z zgledom: člani jezikovnega razsodišča vam že v obdobju **sprejemanja ustavnih dopolnil** voščimo za **dan republike** in za **novo leto**.

nič slabša, če bi jo propagirali v slovenščini, ne pa v angleščini s prevodom dela reklamnega besedila v slovenščini (zadnja dva stavka sploh nista prevedena: I just like it. Why don't you try it?). Kaj nam torej sporoča Lek? Da je slovenščina drugorazredni ali tretjerazredni jezik? Da je Lek postal svetovno znano podjetje, ki mu je slovenščina samo še v napoto?«

Tako nam piše tovariš Boris Verbič iz Ljubljane, omenjena reklama pa je povzročila veliko jeze tudi pri drugih, saj je jezikovno razsodišče prejelo še več podobnih protestov.

Tovarna Lek ni edina, ki se pri svoji reklami zateka k rabi tujih jezikov. Podobno je v reklami Radenske »Radenska na vseh koncih sveta«, vendar tam to prakso še nekako prenašamo, saj gre za ponazarjanje okolij, v katerih se je ta pijača uveljavila. Za rabo angleščine v Lekovi reklami pa tega ne moremo trditi. V njej nas namreč poučujejo, da je krema oziroma tekoče milo imk sad znanja in dela Lekovih strokovnjakov in da torej to ni po licenci narejen izdelek. Zato bi bila reklama taka, kot je, vendar brez sinhronizacije, ustrezna za angleško govoreče okolje. Prepričani pa smo, da je bil na- v podrejen položaj.

Seznanjanje porabnikov oziroma morebitnih kupcev z novimi izdelki je pomemben člen v verigi od ideje o kakem izdelku do njegove izdelave in uporabe. Podjetja pri nas in po svetu pri tem iščejo nove in nove, ne zmeraj najbolj kulturne načine, kako vplivati na porabnike, zbuditi njegovo pozornost in ga pridobiti za nakup ponujenega izdelka. Kljub temu pa ne poznamo niti enega primera, da bi sestavljalci reklam sami tako zaničevalno ravnali s svojim maternim jezikom. — Ker trženje in tržno sporočanje ni izjema, bo tudi zanj veljajo, da je neuporaba slovenščine kršitev z ustavo SRS zagotovljene pravice, da smo Slovenci v Sloveniji o vsem seznanjeni v svojem maternem jeziku. Zato za konec spet citat iz pisma tovariša Verbiča: »In še vprašanje ljubljanski televiziji: ali za objavo ne velja več pogoj, da je reklamno besedilo v slovenščini?«

— ● —

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

KATJA ŠPUROVA

VRTEC V JERUZALEMU

Kronika nekega učlovečenja

26. nadaljevanje

Medtem ko je otrokova mati v cerkvi, vzamem iz peči glinast lonec s toplo vodo, jo nalijem v skledo, okopljem otroka in ga preoblečem v perilo, ki sem ga prinesla s seboj. Nato mu izmenjam še slamo v postelji, mu skuham ruskega čaja, ki ga otrok hlastno popije. Ves ta čas ne odmakne oči od mene, premika razpokane ustnice, kakor da bi mi hotel kaj povedati, pa ne more . . . Na podstenju se oglasijo koraki, domači se vračajo iz cerkve. Začudeno me pogledajo, ko me vidijo, da se sklanjam nad dečkom:

»Kaj se te ne bojite tifusa?«

Mati si naglo sname nedeljsko ruto, odveže predpasnik in išče, kaj bi mi ponudila. Mož pa je že prinesel steklenico z žganjem in mi ga ponuja:

»Vmujte si roke, pa še spite ga malo! Tropinovec je.«

Medtem ko naročam materi, kako naj neguje otroka, njegove vročične oči visijo na meni, kakor da bi me hotele prikleniti k postelji, da ne bi mogla oditi. Toplo mi je od te otroške zvestobe in vesela sem, ko mi mati na pragu ponudi obe roki:

»Pa še prite, mamika! . . . naše dveri so van odprte.«

Kronist je zapisal en sam stavek na četrto stran Kronike:

»Dne 25. oktobra 1947 je nastopila službo upravnica Senčar Mirka, učiteljica iz Vučje vasi.«

Ali je rada prišla semkaj iz ravninske vasi, kjer kmečki otroci nikoli niso stradali kruha?

Ko so na prosveti v Ljutomeru sprevideli, da nam je potrebna pomoč, saj smo z Mimičinim odhodom k njenim prvošolčkom ostali brez prepotrebne upravnice, je Aleksander Pirher skrbno šel s prstom po skici mreže šol v svojem okraju in v mislih pretehtaval elementarke; izmed vseh dobrih in prav dobrih je hotel izbrati za DID v Jeruzalemu najboljšo — spretno, pripravno tovarišico, ki bo poleg vzgojnega dela organizirala tudi preskrbo. Nazadnje mu je prst obstal na šoli v Vučji vasi. Tam je Mirka Senčarjeva — boljše za Jeruzalem ne bi mogel najti.

Rada ali ne — prišla je ob lepem jesenskem dnevu, prinesla s seboj velik zvezek, da bomo vanj zapisovali vse, kar bo treba zapisati: skoraj enako smo veseli nje kakor njenega zvezka . . . V edini zvezek, ki sem ga doslej premogla, sem zapisovala račune za meso, za peteršilj, jedilne liste, pa tudi delovne načrte . . .

V Domu zidar naglo pripravlja še eno sobico, ki bo zanjo, dotlej pa bo odhajala prenočevat v Ljutomer, kot je prej Mimika vsak večer — večkrat tudi ob enih ponoči — odhajala spat v Svetinje.

Prišla je torej ob lepem jesenskem dnevu, črnolasa, svetlih oči, nasmejana, prikupna in mlada. Nam pa je bolj kakor vse drugo potrebna mladost! Vse smo ji razkazali, pokazali smo jo otrokom, in stik med nami je vzpostavljen . . .

Začelo se je jesensko deževje. Dež je razmočil pota med domačijami, otroci prihajajo zjutraj blatnih nog, prsti so jim rdeči, premrzli, radi se preoblečejo v snažne obleke in odložijo svoje, poškropljene z blatom ali mokre od dežja.

Tudi zamujajo. Počasi hodijo, če jih mati pošlje same, ker ne utegne z njimi, igrajo se in pozabijo naprej. Včasih pa se zgodi tudi drugače.

Mi smo že opravili malico, ko prideta Štefka in Franček, sestrica in njen mlajši bratec. Štefka zgovorno opravičuje njuno zamudo:

»Mamica, Franček je ne šteja čez potok, pa me je bija, vrana pa me je tak gledala . . . tak me je vrana gledala . . .«

Večina otrok se boji vrane; ta črna ptica, ki v pozni jeseni v gostih jatah obletava pokrajino, ima hude oči in karajoče kraka. Če otroci ne ubogajo staršev, jih strašijo z vrano: »Le čokaj, vrana te gleda! . . .«

Zdaj dežuje, a dež nas ne moti. Tega deževnega dne se odpravljamo na dolgo pot z vlakom. Vlak je iz papirnatih kock, proga je dolga za širino naše igralnice. Narisali smo si jo na tlak, peljemo se skozi Zagreb, naš cilj je Beograd. Tam ljudje govorijo malo drugače kot mi, pa so nam vseeno bratje. Beograd je glavno mesto naše Domovine. Naše velike domovine. Mi je še ne poznamo cele, samo s papirnatim vlakom se lahko peljemo po njej. Poznamo pa našo Malo domovino, vse to, kar je okoli nas, naše gorice . . .

Domovina ima pa še drugo ime: Republika. Republika Jugoslavija. Mlada je, skoraj kakor mi, med vojno se je rodila in kmalu, kmalu bomo proslavili dan njenega rojstva. Za tisti dan pripravljamo zastavice, učimo se pesmice, pogostili bomo naše prijatelje . . .

Republika — otroške oči zamišljeno, napeto vrtajo v neznano, tujo besedo.

Ta sprevod nima nič opraviti s procesijami, ki so hodile nekoč ob cerkvenih praznikih ali če so ljudje prosili za dež, ko so vse vode presahnile, ali da ne bi pridelkov pobila toča, uničilo neurje . . .

Danes so se ljudje oblekli v nedeljske obleke, ženske so zataknile mažilko za črn predpasnik, mnogi nosijo transparente, vzklikajo mladi Republiki. Na čelu sprevoda smo mi, otroci iz vrtca, z zastavicami v rokah.

»Poglednite Zepekovo!« se drezajo ženske.

Če je ta sprevod sam po sebi vreden slikarjevega čopiča, ga je toliko bolj vredna dvainsedemdesetletna babica Zepekova; roke ji kot grčave rogoznice kipijo navzgor, visoka, kot je, dviga transparent z napisom, ki ga ne zna prebrati, a je sama segla po njem, stopila pred troke in z njimi vred vzklika in poje. V čast Republiki. Kako je mlada in kako bo rasla iz naših rok, tistih z žulji na dlaneh in tistih, ki sta jim orodje svinčnik in pero . . .

Na pogostitev smo povabili tudi učitelje iz Svetinj. Upravitelj šole je bil partizan, lepo se zna pogovarjati z otroki. V njihovih svetlih očeh, v njihovem brezskrbnem smehu oživijo pogledi in smeh otrok, ki jim je sovražnik le nekaj dni pred svobodo prestrelil življenje z rafali iz brzostrelk. Po osvobojeni domovini so že plapolale naše zastave, ko so jih našli v zapuščenem presiškem rudniku, nedaleč od nas. Matere in otroke . . . Med njimi bratca in sestrico, ki sta tisti dan tekla iz Cerovca v Ilovo grabo, da bi pogledala, kaj delata dedek in babica . . .

Pokopali smo mrtve in zdaj gradimo prihodnost. Svetlolasi upravitelj veselo pogleda po otrocih, se namuzne in vpraša:

»Kaj mislite, otroci, kaj je vsak partizan moral imeti ves čas pri sebi?«

»Puško!« zavpijejo otroci.

»Seveda, seveda, puško tudi! Pa še nekaj zelo pomembnega, kdo se bo spomnil? No, le malo pomislite!«

(Nadaljevanje prihodnjič)

NASTOPALA SEM PRED POLDETOM BIBIČEM

Ali poznam Poldeta Bibiča? Seveda ga poznam, kdo pa ga ne. Je eden najboljših slovenskih igralcev sedanjega časa, pa tudi pisatelj: leta 1986 je izšla njegova knjiga Igralec, in poleg tega da je kulturni oziroma umetnostni delavec, je močno angažiran tudi v družbenopolitičnem življenju. Je izreden človek in njegovega življenja marsikdo ne bi zlahka »obvladal.«

Bilo je v torek, 25. 10., ko nas je obiskal. Zjutraj sem imela še zadnjo vajo pred nastopom, ki je bil namenjen našemu gostu. Ostalo je še nekaj časa pred prihodom tov. Bibiča, saj smo imeli še malico in pripravljali smo jedilnico. Med tem časom sem šla v garderobo, kjer so čakali drugi učenci. Vsi zbrani smo čakali na prihod gosta. Sošolka me je vprašala, ali me ni nič strah, ker nastopam. Začudeno sem jo le pogledala in odkimala. Toda ko se je nato pripeljal bel avto, v katerem sta bila ravnatelj naše šole in Polde Bibič, so vsi planili k oknu, jaz pa sem ostala nekje v ozadju, kajti prešinila me je boječa misel, kaj če se zmotim med nastopom. Strah mi je pognalo po celem telesu. Na programu sem bila prva. Pripovedovala sem pesem Ervina Fritza »Song o mladosti«, v ozadju pa me je učenec šestega razreda spremljal s kitaro in mrmraje prepeval Mi se imamo radi. Poldeta še ni bilo, ja, pa sem že stala pred mikrofonom, kajti naročeno mi je bilo, naj začnem takoj, ko prideta Polde Bibič in ravnatelj ter sedeta. Toda njiju od nikoder. Pogled mi je vse bolj uhajal na vrata zbornice, kjer so bili učitelji in gost. Postajalo mi je vroče, roke so se mi začele potiti in zdelo se mi je, da je moje čakanje večno. Naposled so se le odprla vrata in zagledala sem Poldeta Bibiča. Brž ko se je usedel, je David zabrenkal prve tone in nato sem začela še jaz. Vse to čakanje pred mikrofonom me je tako vznemirilo, da sem med pripovedovanjem zamenjala drugo in tretjo kitico. Večina učencev tega ni opazila, tudi Polde Bibič verjetno ne. Po končanem programu nam je Polde Bibič pripovedoval še veliko zgodb in odgovarjal na naša vprašanja. Učenci so mu podarili dva simbola našega kraja — koranta in sliko ptujskega gradu, ki jo je narisal učenec sedmega razreda. Tovariš Bibič se nam je lepo zahvalil in s tem je bila proslava končana.

Ob koncu moram priznati, da me je bilo takrat pred nastopom nekoliko bolj strah kot običajno — ni mala stvar nastopiti pred nekom, ki s svojo umetnostjo žanje zaslužena priznanja!

Biserka Vrbnjak,
literarno-dopisniški krožek,
OŠ Markovci

MOJ BRAT

Mojemu bratu je ime Mitja. Star je dvanajst let in hodi v šesti razred osnovne šole. Pogosto sva skupaj, hodi pa tudi k prijateljem. Uči se srednje dobro.

Ima rjave oči in rjave lase. Je suh in ni dosti višji od mene. Z bratom sva si zelo podobna. Pri igri se ne jezi, če zgubi. Smeje se na ves glas, ko pa je jezen, se tudi muli. Če kriči, ga v šoli zmerjajo s Cvilimiško, pa tudi jaz mu to rečem tako, če sem jezna nanj. Imava vsak svojo sobico. Ko pride k meni v sobo, se ponavadi ta obisk konča s pretepom. Ko sva oba doma, se skupaj igrava, najraje z žogo, pa tudi Človek , ne jezi se in Mini. Vključen je v Kolesarski klub Ptuj. Zelo rad kolesari.

Vsi ga imamo radi in ponosni smo nanj. Vsakomur pomaga, če mu kdo reče in če vidi, da potrebuje pomoč. Če česa ne vem, mi razloži. Srečna sem, da imam brata.

Anita Vindiš,
4. b, OŠ Ivana Spolenaka

ČLANI TURISTIČNEGA PODMLADKA NA PIKNIKU

Bila je sončna sobota v oktobru. Zbrali smo se na turniškem igrišču. Pripravljeni smo bili za piknik. Prišla je tovarišica Zinka Gajzer, ki je naša mentorica. Odšli smo proti potoku, kjer smo imeli piknik. Čez potok vodi mostiček iz dveh debelih betonskih cevi. Pod mostičkom je voda čista, deroča in šumeča. Blizu so njive, travniki in gozd.

mladi dopisniki
mladi dopisniki
mladi dopisniki
mladi dopisniki
mladi dopisniki
md

Najprej smo začeli nositi skupaj težko kamenje za ognjišče. Nato smo vsipali na mizico kostanje, ki smo jih prinesli. Zarezali smo jih in jih dali peč v dve posodi. Medtem ko so se kostanji pekli, smo si naredili ladjice in jih spuščali po vodi. Ladjice, ki smo jih spustili pod mostom, so se raztrgale, ker je bil vodni tok premočan. Dve ladjici sta odpluli zelo daleč. Ob tej igri smo se zelo zabavali. Toda kostanji so se že spekli. Bili smo med najbolj navdušenim gledanjem ladjic, ko nas je poklicala tovarišica, da bi šli jest kostanje. Ko smo hrustali okusne vroče kostanje, je odšla Nadja k potoku in zdrsnila v vodo. Imela je mokre nogavice in čevlje. Kmalu smo opazili, da joka. Vprašali smo jo, kaj se je zgodilo. Povedala je, da ji je padel čevelj v vodo in odplaval. Štiri deklice smo takoj odšle reševat Nadjin čevelj po desni strani potoka, ena pa po levi strani. Čevelj se je na srečo zataknil ob visok kamen. Ena deklica z naše strani je našla dolgo palico in jo vrgla deklici čez potok. Ujela jo je, tekla do kamna, kjer se je čevelj zataknil, in ga potegnila iz vode. Odnesla ga je k tovarišici. Oddahnila si je predvsem Nadja in je bila zelo vesela. Čevelj smo položili k ognju, da se je posušil.

Začeli smo peči razne klobase in ražnjiče. Nadje pa nismo več pustili k vodi niti za trenutek. Sicer nam je ušla, a smo jo zalotili.

Naš piknik se je bližal koncu. S palico smo polovili iz potoka ladjice, ki smo jih spuščali. Vse smo pospravili in počistili smeti. Skrbno smo pogasili ogenj. Zelo razposajeni in zadovoljni smo se odpeljali domov. Tako se je srečno in veselo končal piknik našega turističnega podmladka.

Napisali:
Tamara Širovnik,
Petra Vajda,
4. b, OŠ Ivana Spolenaka

KUHALA SEM KOSILO

V soboto sem se odločila, da bom sama skuhala kosilo. Hotela sem presenetiti očka in mamo.

Odločila sem se, da bom skuhala krompir, meso in solato. Šla sem na vrt po solato in jo odnesla v kuhinjo. Šla sem v klet po krompir, iz hladilnika pa sem vzela meso. Začela sem čistiti in rezati solato. Ko sem to končala, sem jo dala v posodo. Poiskala sem olje in kis ter sol. Na solato sem dala malo olja, malo kisa in tri žlice sladkorja namesto soli. Joj, vse je bilo narobe. Seveda sem solato šla pripravit ponovno, a sem dala preveč olja. Šele tretjič je bilo vse v redu. Krompir sem najprej umila, nato olupila in narezala. Ko sem vse to naredila, sem krompir dala kuhat. Meso sem dala na mizo. Narezala sem česen in ga dala na meso. Potem sem še na meso nasula sol in poper in dala v pečico. Nato sem šla ven. Ko sem prišla čez kako uro noter, je bil krompir prismojen. Še drugič sem šla v klet po krompir. Spet sem ga umila in olupila ter ga narezala. Zdaj mi je uspelo. Tudi meso se je lepo speklo. Ko sem vse skuhala, sem kosilo servirala in povabila vse k mizi. Malo me je bilo strah, da ne bo okusno.

Ko smo končali s kosilom, so me vsi pohvalili in rekli, da lahko še večkrat kuham.

Tamara Širovnik,
4. b, OŠ Ivana Spolenaka

CVETEK

»Cvetek moj,
pokaži mi srček svoj!
Odpri mi bela vrata!«

Vrata bela so odprla se,
čebela vanj zletela je.
»O, gostja moja, dober tek!«
Sonja Matjašič,
5. b, OŠ Juršinci

POSPRAVLJANJE

Bila je lepa sončna sobota. Bil sem v hiši. Mama je že skuhala kosilo, obesila perilo in pospravila postelje. Bila je že utrujena. Vprašala me je: »Kaj če bi mi ti posesal?« Bil sem zadovoljen, saj sem čakal na film in si bom s sesanjem krajšal čas. Ko sem začel, je sesalec kar sam plesal. Potem sem pa poprijel za delo. Posesal sem vse stanovanje. Bil sem zelo vesel, ker sem lahko pomagal mami in ker nisem zamudil filma.

Matija Centrih,
4. b,
OŠ Ivana Spolenaka

JESENSKE SPREMEMBE V NARAVI

Izza hriba je prišla stara in z darovi obložena jesen. Listje je pričelo spreminjati svojo barvo in odpadati. Sonce ne sije več tako toplo.

Ljudje že pospravljajo poljske pridelke, kot so krompir, koruza, repa . . . Vinogradi so oživeli in klopotci nam oznanjajo, da je napočil čas trgatve. V sadovnjakih obirajo hruške in jabolka. Tudi v prelepih pisanih gozdovih je precej živo, saj zelo radi nabiramo gobe in kostanje in si jih ob večerih pečemo.

Toda prav kmalu bo naše uživanje v naravi minilo, jesen se bo poslovila in narava se bo pripravila na počitek, ki si ga prav gotovo zasluži, da bi nas naslednje leto navdušila s svojimi čari.

Petra Fošnarič,
3. a, OŠ Gorišnica

NAŠA VAS

Poglej jo, našo vas,
kako je vsa zelena,
porasla je z gozdovi,
tu še njiva in tam travnik.

Poglej jo, našo vas,
kako je vsa zelena,
vsak na delo zjutraj,
zvečer s pesmijo domov.
Andrej Ljubec,
6. a, OŠ Juršinci

SPREHOD PO JESENSKI POKRAJINI

Jesenski dnevi so polni žalosti, saj postajajo mrzli in velikokrat pada dež. V takšnih dnevih se tudi sam razžalostim, saj vidim, da se narava pripravlja k počitku. Ne bo več voženj s kolesom, ne tekanja po igrišču, ki ga greje sonce, in nazadnje ne bo več tistih lepih dolgih jesenskih sprehodov, na katerih opazuješ kipeče življenje narave, ki se pripravlja k počitku. Sklenil sem, da se še vsaj enkrat razvedrim na takšnem sprehodu.

Oblekel sem si toplo jakno, obul teniske in šel. Hodil sem po poljih, njivah, izmučenih od rojevanja pridelkov. Jesen, zima — to sta najboljša letna časa za zemljo, za živali pa nastopijo pozimi lakota, prezebanje in še lovčeva puška. Prek njiv sem krenil na travnik. Hodil sem po mehki travi in razmišljal, kako je človek odvisen od narave. Kaj bi človeštvo brez sonca, noči, njiv, gozda . . . Človeški rod bi brez tega kmalu izumrl. Mi pa v zahvalo zemljo uničujemo, živali pobijamo in pri tem ne pomislimo, da je tudi človek nekoč živel kot žival. S travnika sem krenil v gozd. Že odkar pomnim, mi je gozd zelo pri srcu. Ta tihota, šelestenje listov, vetrič, ki ziblje krošnje dreves, vse to me pomirja. Sprehodil sem se skozi gozd, opazoval živali, rastline in življenje v gozdu.

Kako lepo je urejena narava! Živi v sožitju z živalmi, človek pa tako rad poruši to, kar je delo njenih rok. Ko sem prišel do potoka, sem videl, kako plavajo v čisti vodi ribe. Cele jate so jih bile. Videl sem, kako lepo živijo, saj do tja še ni segla epidemija onesnaževanja narave. Bilo bi lepo, ko bi bile vse reke tako čiste. Ko sem se tako razvedril, sem odšel proti domu, vesel, da so še kotički, ki niso umazani od tovarn, kjer narava živi svoje mirno, nemoteno življenje.

Matjaž Kolmančič, 7. a,
OŠ Gorišnica

Nove prioritete, zmanjšanje tudi drugih stroškov

Tudi v ptujski občini se v telesnokulturnih organizacijah srečujejo z velikimi finančnimi težavami. Če smo pred letom in več govorili o solidnem družbenem deležu za dejavnost, sedaj temu več ni tako. Iz prispevne stopnje je v primerjavi z lani le za 78 odstotkov več sredstev ob več kot 200-odstotni inflaciji in še višjih stroških. Zato si vodstva na vse pretege prizadevajo pridobiti kolikor toliko solidno vsoto za redno delo, pa še tu niso vsi uspešni. Sistem »znajdi se« ni primeren za tako pomembno družbeno dejavnost; pa kaj čemo, časi so pač takšni. Po drugi strani pa ugotavljajo, da denar namenjamo preveč športom in je zato v pripravi nov predlog prednostnih panog. Teh bo manj kot do sedaj, v prednosti pa naj bi bili atletika, ženski namizni tenis, moški judo, mednarodni program v strelstvu, ženski rokomet ter delno aerošport in nogomet. Hkrati so se zavzeli, da bi varčevalne programe pripravili tudi za druga področja v telesni kulturi, ki precej stanejo. Gre za samoupravno organiziranost, strokovno službo interesne skupnosti in zveze telesnokulturnih organizacij ter vzdrževanje objektov in pokrivanje stroškov za vzdrževanje športne dvorane. Program racionalizacije je, kot rečeno, v pripravi, po razpravi in sprejetju pa bi začel veljati že z novim letom.

L. Kotar

nejši terapiji z insulinom dva krat ali večkrat na dan z NOVO PEN — fil insulinom.

Diabetes premočrtno narašča pod kotom 48,5 stopinj in zavzema na ptujsko-ormoškem območju že 3 % prebivalstva, kar je republiško povprečje. Žal pa se je v zadnjem letu stanje diabetikov zelo poslabšalo na račun višjih vrednosti sladkorja v smislu t. i. hiperglikomičnega sindroma in zaradi večjega števila hypoglikemij.

— Za blagostanje nekega naroda so potrebni delovno in zlasti strokovno sposobni ljudje, ki lahko svoje sile maksimalno dolgo koristijo, kar lahko nudi le zdrava populacija za srečnejšo bodočnost naših potomcev.

dr. Lidija Trop

. . . in tudi po koncu so nekateri razčiščevali nekatera vprašanja; morda pa tudi ne.

Fotografije: M. Ozmec

FRANC FIDERŠEK

PRELOMNO 1948

23. nadaljevanje

MED ŽELJAMI IN MOŽNOSTMI

Naloge, zapisane v delovni resoluciji, so bile jasno napotilo za nadaljnje usmerjanje politične aktivnosti — ne le do II. kongresa KPS, temveč tudi za naprej. Na konferenci je bilo izvoljeno novo vodstvo OK KPS, ki je dobilo polno podporo članstva v okraju. Že prej je bil obnovljen okrajni odbor OF, ki je prav tako sprejel vrsto konkretnih nalog za politično delo. Videti je bilo, da bo odslej življenje v okraju teklo bolj umirjeno, da bo zahtevne naloge moč hitreje uresničevati in slabosti sproti odpravljati. Z velikim delovnim poletom so povsod pričakovali II. kongres KPS. Izpolniti je bilo treba naloge, ki so si jih zadali v okraju, v vsakem kraju in v vsaki organizaciji in delovnem kolektivu v počastitev kongresa. Praksa je pri tem pokazala, da so želje in dobra volja krepko presegale stvarne možnosti.

Največ težav je bilo pri gradnji zadružnih domov. Na plenumu OF so se obvezali, da bodo vseh 22 spravili do kongresa pod streho. Kljub velikim naporom to ni bilo uresničeno niti do polovice. Nekaj zadružnih domov so že odprli prej, dva pa posebej v čast II. kongresa KPS. To je bilo v nedeljo, 14. novembra, ko so slovesno odprli zadružni dom pri Veliki Nedelji, kjer je bilo vseskozi eno boljših gradbišč. Dom so začeli graditi že v januarju. V Podlehniku pa so bili še bolj pridni, saj je zapisano, da so dom zgradili v 68 dneh. Vanj so prispevali 14.065 udarniških delovnih ur, 5.991 ur dela pa so plačali. Dodati je treba, da sta bila oba zadružna doma le »pod streho« in je bilo treba še veliko vložiti, da so prostori lahko služili potrebam zadružnikov.

Na gradbiščih, kjer je bilo treba še zidati, je mraz v začetku novembra začasno zavrl delo. Tako je bilo tudi v Grajeni, kjer so gradili tedaj največji zadružni dom v okraju. Zgoden mraz in slabo vreme sta bila v nekaterih krajih dobrodošel izgovor za neizpolnjeno obveznost.

K temu še podatek, da so nekaj tedaj začetih gradenj zadružnih domov v naslednjih letih dogradili in še danes koristno služijo potrebam krajanov, nekaj gradbišč pa so enostavno opustili in opeko razprodali. Niso bili redki primeri, da so kupi opeke nenadzorovano »skopneli«.

Značilen primer je bil v Stopercah. V predkongresnem tekmovanju je tamkajšnji kmet Janko Vrabič podaril gradbišču zadružnega doma »svojo opekarno s pripadajočimi parcelami«. Opekarna je do kongresa izdelala 120.000 kosov zidne opeke. Kmet Martin Žunkovič pa je udarnikom podaril telico, vredno 4110 dinarjev. Tudi delavci Gozdne uprave Ptuj so tam napravili čez 3000 prostovoljnih delovnih ur. Kljub temu iz zadružnega doma ni bilo nič . . . Šele pred osmimi leti so si krajani v Stopercah z veliko truda in ob pomoči občinske skupnosti dogradili lep in prostoren dom krajanov.

Drugače je bilo takrat življenje ljudi težko. Obvezne oddaje so zviševali, prav tako davke, »garantirana preskrba« pa je bila vse bolj pomanjkljiva. Čeprav so bile nakaznice za živila, obleko in druge potrebščine omejene in skrbno razdeljene le resnično upravičenim, potrošniki niso mogli vedno dobiti blaga, do katerega so jim dajale pravico nakaznice. Kadar je pošiljka v to ali ono prodajalno prišla, so bile pred vrati dolge vrste ali »kače«, kot je tu in tam zapisal kak poročevalec.

Izšla je tudi nova odredba o prodaji in nakupu kmetijskih pridelkov. V njej je bilo pomembno določilo, da lahko kmečki pridelovalci prosto prodajajo svoje pridelke, če so prej izpolnili obvezno oddajo. Na jezo in žalost večine poštenih kmetov je bila obvezna oddaja tako visoka, da za prosto prodajo ni nič ostalo, še za domače potrebe je bilo treba stiskati. Kljub temu so se nekateri dobro znašli in špekulirali s prodajo na črno.

Dobro in nemoteno je tisto jesen potekal odkup sadja. Kljub delni spomladanski pozebi in veliki škodi, ki jo je v zadnjih letih povzročil v sadovnjakih kapar »San Jose«, so jablane in hruške dobro obrodile. Do II. kongresa KPS so na območju ptujskega okraja odkupili 10 vagonov hrušk za izvoz, 175 vagonov jabolk za izvoz, nad 200 vagonov jabolk za domači trg in nad 50 vagonov industrijskega sadja, ki so ga pošiljali v predelavo v Celje.

Vsem težavam navkljub je bilo med ljudmi na podeželju še zadovoljivo razpoloženje. Posebno zavest pa so manifestirali delavci, ne samo v industriji in na gradbiščih, temveč tudi na državnih posestvih v Ptuju, Turnišču, Podlehniku, Zavrču in Dornavi ter v obdelovalnih zadrugah »Osojnik«, Dravinjski Vrh, Gorca—Dežno in Sobetinci.

To se je pokazalo tudi na predkongresnem manifestativnem zborovanju v Ptuju, ki je bilo na predvečer II. kongresa KPS 10. novembra. Na Kvedrovem trgu se je zbralo okoli tisoč ljudi. Govoril jim je Jože Živic, kadrovik OK KPS, ker so delegati že prej odpotovali v Ljubljano. Po zborovanju je množica v povorki krenila po ptujskih ulicah, vzklikala gesla in prepevala.

PTUJSKI DELEGATI NA II. KONGRESU KPS

Delegati, ki so bili izvoljeni na okrajni partijski konferenci v Ptuju, so k vsebini II. kongresa KPS veliko prispevali. V politbiro CK KPS je bil izvoljen dr. Jože Potrč, za člana CK KPS pa še Ivan Bratko in Milko Goršič. V razpravi so sodelovali štirje »naši delegati«, to je skoraj 10 odstotkov vseh razpravljalcev na kongresu. Nekaj povzetkov iz njihovih razprav:

DUŠAN KVEDER je kot komunist-vojak »podčrtal predvsem veliko vlogo Partije v organizaciji narodne vojske na Slovenskem, v izvedbi in uspehih vojaških operacij ter v izgradnji vojaških in političnih kadrov v vojski.« Med drugim je tudi rekel: »Med poslednjim udarcem po združenem sovražniku na Slovenskem, ki sta ga izvedli bratski IV. in III. armija z juga, so enote NOV Slovenije nudile JA izdatno pomoč posebno pri osvoboditvi Ljubljane, Trsta in Gorice.« (II. kongres KPS, str. 205—208). K citatu stavka velja pripomniti, da je »pozabil« omeniti borce XIV. divizije in drugih enot pri osvoboditvi slovenske Koroške in sploh prispevek štajerskih partizanov pri sklepnih bojih vse do 15. maja 1945. To najbrž ni bilo naključje, saj se je takrat gledalo na osvobodilni boj na štajerskem delu Slovenije precej omalovažujoče (op. avt.).

Dr. JOŽE POTRČ je imel tedaj v vodstvu CK KPS vodilno vlogo marksističnega misleca in ideologa, zato je bil njegov prispevek k delu drugega bolj koreferat kot pa razprava. Orisal je idejno boj v KP na območju Slovenije že pred ustanovnim kongresom na Čebinah, podrobneje pa idejno rast Partije med I. in II. kongresom KPS. Posebej je razčlenil agitacijsko-propagandno delo v narodnoosvobodilni borbi, agitpropsko delo po osvoboditvi in nadaljnje naloge. Tu je med drugim rekel: »Agitacijsko-propagandno delo je še vedno ena najšibkejših strani našega partijskega dela. Vršiti propagando za veliko idejo znanstvenega socializma, agitirati za dnevne parole na poti graditve socializma spada k samemu bistvu komunista-partijca. Naj bo oblika tega dela ta ali ona, naj bo nenehna skrb za dviganje novih članov v Partijo in vplivanje na nepartijce več ali manj osebno, ne more biti komunist tisti, ki ne opravlja te svoje agitacijske in propagandne dolžnosti, ki se ne vključuje v množično propagandno delo Partije«.

Svoj govor pa je končal z besedami: »Nezadostno razumevanje tega dela izpričuje tudi zmotno pretiravanje v razlikovanju gospodarskih in političnih kadrov. Ni gospodarskega ukrepa naše ljudske oblasti, ki ne bi imel globoko političnega pomena. Zato mora politično pojasnjevanje gospodarskih ukrepov spremljati stalno in povsod naše gospodarske kampanje . . .« (II. kongres KPS, str. 372—373.)

Nadaljevanje prihodnjič

V SOBOTO JE BIL V DVORANI CENTER PLESNI TURNIR

Plesna šola Janko in Metka

Tako družabni kot tekmovalni ples imata v Ptuju že nekajletno tradicijo. Plesne aktivnosti so organizirane v plesni sekciji Delavskega prosvetnega društva Svoboda Ptuj. Njen predsednik je Izidor Gnilšek; takole je predstavil delo sekcije: »V plesni sekciji se ukvarjamo s tečaji za osnovnošolce, srednješolce in odrasle.

Po nekajletnem premoru smo aprila letos zopet pričeli načrtno delati z osnovnošolci v plesni šoli Jankó in Metka. V tej šoli želimo vzgojiti podmladek, ki bi lahko nadaljeval tekmovalne plesne korake v pionirski in kasneje v članski konkurenci. Šola je torej ustanovljena z namenom, da si vzgojimo plesne pare, ki se bodo ukvarjali s športnim plesom. Nekoliko smo razočarani nad odzivom srednješolske mladine, saj bi želeli, da bi se jih kar največ udeležilo naših tečajev. Poskrbeli pa smo tudi za odrasle — zakonske pare, ki želijo svoj prosti čas preživeti malce drugače, ki se želijo zavrteti v plesnem koraku ob strokovnem vodstvu. Ob tem pa bi rad poudaril, da je ples tudi družabni dogodek. Lani smo bili z obiskom odraslih zelo zadovoljni, saj se je v tečajih vrtelo prek sedemdeset parov. Upamo, da bo tudi letos tako; tečaji se prično že prihodnji teden.«

Strokovno delo v plesni sekciji sloni na starosti ptujskega plesa riš Kozar, oba priznana mednarodna plesna sodnika.

V Ptuju imamo v članski konkurenci trenutno tri plesne pare, eden od teh je v svojem razredu

Foto: M. Ozmec

Aleksandru Glatzu, ki mu še pomaga Elvira Kralj. V zadnjem času pa so se aktivno vključili tudi mlajši plesni pedagogi, ki so se še pred kratkim ukvarjali s športnim plesom, pa tudi nekdanja ptujska plesalka Šulekova, ki danes dela v plesnem klubu v Velenju, veliko pomaga; tu je še tova-

C pri vrhu, druga dva pa sta šele na začetku. To so: Jasmina Veršič in Boris Vidovič, Irena Cajnko in Marjan Tomše ter Božena Krivec in Izidor Gnilšek. Tudi pri pionirjih imamo tri pare, ki veliko (zlasti eden) obetajo. To so: Andreja Trop in Davorin Gabrovec, Petra Zaranšek in Niko Aracki ter Aleksandra Šimenko in Goran Turnšek. Kakšne so njihove perspektive, o tem je težko govoriti, čaka jih še veliko trdega dela.

V soboto pa je plesna sekcija Delavskega prosvetnega društva Svoboda zelo uspešno po dolgem času organizirala plesni turnir na zvezni ravni. Nastopilo je 73 parov iz Splita, Titovega Velenja, Maribora, Ljubljane, Kragujevca, pa tudi Ptuja. Turnir si je ogledalo veliko število ljubiteljev plesa, ki so še posebej navdušeno pozdravili domače pare. V članski konkurenci v razredu C v standardnih plesih smo imeli med prvimi tremi kar dva para. Prvo mesto sta zasedla Božena Krivec in Izidor Gnilšek, tretja pa sta bila Jasmina Veršič in Boris Vidovič. Zares lep uspeh in nagrada za trdo delo. Pionirski pari iz Ptuja so plesali latinskoameriške plese. Res, da niso zasedli prvih mest, je pa bil njihov nastop opažen, kar je vredno še posebne pozornosti, če vemo, da so začeli trenirati šele konec avgusta. Tako je plesna sekcija v soboto slavila ne samo zaradi dobre organizacije turnirja, ampak tudi zaradi izredno dobre uvrstitve svojih plesnih parov. Želimo jim, da po tej poti nadaljujejo tudi v prihodnje.

NaV

ZA GRADNJO MARIBORSKEGA GLEDALIŠČA

Dobrodelni gala koncert

V soboto, 19. novembra, ob 19.30 bo v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru DOBRODELNI GALA KONCERT priznanih opernih solistov za gradnjo novega gledališča v Mariboru. Že zdaj lahko trdimo, da se bo v Mariboru zbral vrh jugoslovanske operne ustvarjalnosti. Doslej so sodelovanje potrdili naslednji solisti: Gertruda Munitić, Simeon Gugulovski, Jadranka Jovanović, Radmila Bakočević, Nikola Mitić, Ivanka Bolkovac, Norina Radovan, Vjera Škrgatić, Svetlana Čursina, Ljiljana Molnar-Talajić, Dragica Kovačić, Jurij Reja, Nada Ruždjak, Boris Trajanov, Anastazija Dimitrova, Ferdinand Radovan, Oliver Njego, Emil Baronik, Dunja Spruk in Krunoslav Cigoj. Vrhunski operni solisti, med katerimi so mnogi nastopili že na vseh odrih svetovnih opernih metropol — v milanski Scali, v Metropolitanski operi v New Yorku, na Dunaju itd. —, se bodo odpovedali honorarjem. Izkupiček prodanih vstopnic bo SNG Maribor namenil gradnji gledališča. Na koncertu bodo dirigirali naši priznani dirigenti: Oskar Danon, Samo Hubad, Stane Jurgec, Boris Švara in Simon Robinson. Že naslednji dan pa se nam obeta še en zanimiv operni dogodek — PLES V MASKAH za IZVEN z gosti Radmilo Bakočević, Nikolo Mitićem in Krunoslavom Cigojem.

Dolfi Žižek

Ples v maskah G. Verdija. Dirigenta O. Danon in S. Robinson, režiser F. Potočnik, koreograf I. Otrin, scenograf V. Rijavec, kostumograf V. Hegedušič.

Gledališki abonma v Ormožu

V okviru gledališkega abonmaja v sezoni 1988/89 bodo v Ormožu videli šest predstav. V Domu kulture se bodo predstavili Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane z veseloigro Trg v Benetkah, pa Gledališče Avgust Cesarec iz Varaždina z Molièrovim Georgeom Dandinom. Od januarja do aprila pa bodo ljubitelji gledališča videli še Mestno gledališče ljubljansko s Prebrisanim dekletom, Krvavo svatbo v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča iz Celja, Slovensko narodno gledališče iz Maribora pa se bo predstavilo z dramo Igorja Koršiča Modri angel. Ko so cvetele buče, dramatizacija istoimenskega romana Dragoslava Mihailovića, bo zadnja predstava in jo bo odigralo Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane.

Cena abonmaja je 50.000 dinarjev, abonenti pa so jo lahko poravnali v dveh obrokih. Del stroškov za predstave krijeta še občinska in republiška kulturna skupnost. Organizator abonmaja pa je komisija pri Zvezi kulturnih organizacij Ormož. Abonmajske vstopnice si je zagotovilo 240 ljubiteljev gledališča, kar je za deset več kot lani.

NaV

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (361)

Pravopis za praznike

Bliža se čas tiskanja novih koledarjev in novoletnih voščilnic. Prejšnja leta smo pri tem pogosto opazili neko pravopisno napako, zato želimo letos pravočasno opomniti nanjo vse založbe in tiskarne, pa tudi posameznike, ki bodo pošiljali rokopisne voščilnice. Gre za rabo ustrezne začetnice pri imenu novoletnega praznika: v slovenščini ga pravilno pišemo (po starem in po novem, pripravljajočem se Slovenskem pravopisu) z **malo** začetnico, torej **novo leto**, ne pa **Novo leto**. Tako je tudi pri imenih drugih praznikov, spominskih dni, koledarskih obdobij ipd. (npr. praznik dela, dan vstaje, dan žena, dan OZN, dan mrtvih (vsi sveti, božič, svečnica, veliki šmaren, pust, kvatre, kres, tridesetletnica osvoboditve, teden otroka idr.). Posebnost so tisti prazniki, katerih poimenovanja se začenjajo z osebnim lastnim imenom ali s svojilnim pridevnikom iz osebnega lastnega imena (npr. Prešernov dan, Marijino oznanjanje). Velika odlika teh pravil je, da so preprosta ter — kakor kažejo zgledi — ideološko in politično nevtralna, zato jih lahko brez težav uporabljajo vsi slovensko pišoči, ne glede na nazorsko, državljansko ali starostno pripadnost. Zadrega nekaterih piscev pri zapisovanju takih izrazov je torej popolnoma odveč.

S podobno odvečno zadrego se nekateri pisci obremenjujejo pri zapisovanju imen zgodovinskih dogodkov. V slovenščini je tudi zanje uveljavljeno pravilo, da jih pišemo z malo začetnico, in sicer ne glede na to, ali so po našem mnenju pomembni ali nepomembni, pozitivni ali negativni, iz bližnje ali iz daljnje preteklosti, resnični ali umišljeni, bolj ali manj znani. Pišemo torej: bitka pri Termopilah, preseljevanje narodov, odkritje Amerike, iznajdba tiska, tridesetletna vojna, velika francoska revolucija, oktobrska revolucija, prva svetovna vojna, pohod na Rim, ustanovitev OF, pohod 14. divizije, napad na Drvar, bandunška konferenca, podpis avstrijske državne pogodbe, drugi (2./II.) kongres jugoslovanskih psihologov, pristanek na Luni, veliki pok, vesoljni potop, propad zahodne civilizacije itn.

Naj povzamemo z zgledom: člani jezikovnega razsodišča vam že v obdobju **sprejemanja ustavnih dopolnil** voščimo za **dan republike** in za **novo leto**.

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (362)

Ta Lek ni za slovenščino

»Saj človeku ob tako pogostnem nespoštovanju slovenščine počasi upada pogum in pojema volja, da bi vam še kdaj pisal, a vendar . . . V času, ko smo Slovenci globoko prizadeti zaradi ignoriranja slovenščine s strani JLA in nekaterih najvišjih državnih ustanov, se tovarna Lek iz Ljubljane po televiziji šopiri z reklamo v angleščini. Ne spuščam se v to, ali je krema ›imk‹ res tako enkratna, kot trdijo v reklami, toda prepričan sem, da ne bi bila nič slabša, če bi jo propagirali v slovenščini, ne pa v angleščini s prevodom dela reklamnega besedila v slovenščini (zadnja dva stavka sploh nista prevedena: I just like it. Why don't you try it?). Kaj nam torej sporoča Lek? Da je slovenščina drugorazredni ali tretjerazredni jezik? Da je Lek postal svetovno znano podjetje, ki mu je slovenščina samo še v napoto?«

Tako nam piše tovariš Boris Verbič iz Ljubljane, omenjena reklama pa je povzročila veliko jeze tudi pri drugih, saj je jezikovno razsodišče prejelo še več podobnih protestov.

Tovarna Lek ni edina, ki se pri svoji reklami zateka k rabi tujih jezikov. Podobno je v reklami Radenske »Radenska na vseh koncih sveta«, vendar tam to prakso še nekako prenašamo, saj gre za ponazarjanje okolij, v katerih se je ta pijača uveljavila. Za rabo angleščine v Lekovi reklami pa tega ne moremo trditi. V njej nas namreč poučujejo, da je krema oziroma tekoče milo imk sad znanja in dela Lekovih strokovnjakov in da torej to ni po licenci narejen izdelek. Zato bi bila reklama taka, kot je, vendar brez sinhronizacije, ustrezna za angleško govoreče okolje. Prepričani pa smo, da je bil namen njenih oblikovalcev drugačen, saj je slovenskim gledalcem večer za večerom ponavlja naša, slovenska televizija. Gre torej za namen, da bi s tujim jezikom zbudili pozornost televizijskih gledalcev in jih hkrati prepričali, da izdelek dosega »svetovno kakovost«. Tovarna Lek z rabo angleščine zanikuje ustreznost slovenščine kot sporočevalnega jezika v ekonomski propagandi ter jo s sinhroniziranjem glavnine angleškega besedila postavlja v podrejen položaj.

Seznanjanje porabnikov oziroma morebitnih kupcev z novimi izdelki je pomemben člen v verigi od ideje o kakem izdelku do njegove izdelave in uporabe. Podjetja pri nas in po svetu pri tem iščejo nove in nove, ne zmeraj najbolj kulturne načine, kako vplivati na porabnike, zbuditi njegovo pozornost in ga pridobiti za nakup ponujenega izdelka. Kljub temu pa ne poznamo niti enega primera, da bi sestavljalci reklam sami tako zaničevalno ravnali s svojim maternim jezikom. — Ker trženje in tržno sporočanje ni izjema, bo tudi zanj veljajo, da je neuporaba slovenščine kršitev z ustavo SRS zagotovljene pravice, da smo Slovenci v Sloveniji o vsem seznanjeni v svojem maternem jeziku. Zato za konec spet citat iz pisma tovariša Verbiča: »In še vprašanje ljubljanski televiziji: ali za objavo ne velja več pogoj, da je reklamno besedilo v slovenščini?«

— ● —

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

KATJA ŠPUROVA

VRTEC V JERUZALEMU

Kronika nekega učlovečenja

26. nadaljevanje

Prišla je torej ob lepem jesenskem dnevu, črnolasa, svetlih oči, nasmejana, prikupna in mlada. Nam pa je bolj kakor vse drugo potrebna mladost! Vse smo ji razkazali, pokazali smo jo otrokom, in stik med nami je vzpostavljen . . .

Začelo se je jesensko deževje. Dež je razmočil pota med domačijami, otroci prihajajo zjutraj blatnih nog, prsti so jim rdeči, premrzli, radi se preoblečejo v snažne obleke in odložijo svoje, poškropljene z blatom ali mokre od dežja.

Tudi zamujajo. Počasi hodijo, če jih mati pošlje same, ker ne utegne z njimi, igrajo se in pozabijo naprej. Včasih pa se zgodi tudi drugače.

Mi smo že opravili malico, ko prideta Štefka in Franček, sestrica in njen mlajši bratec. Štefka zgovorno opravičuje njuno zamudo:

»Mamica, Franček je ne šteja čez potok, pa me je bija, vrana pa me je tak gledala . . . tak me je vrana gledala . . .«

Večina otrok se boji vrane; ta črna ptica, ki v pozni jeseni v gostih jatah obletava pokrajino, ima hude oči in karajoče kraka. Če otroci ne ubogajo staršev, jih strašijo z vrano: »Le čokaj, vrana te gleda! . . .«

Zdaj dežuje, a dež nas ne moti. Tega deževnega dne se odpravljamo na dolgo pot z vlakom. Vlak je iz papirnatih kock, proga je dolga za širino naše igralnice. Narisali smo si jo na tlak, peljemo se skozi Zagreb, naš cilj je Beograd. Tam ljudje govorijo malo drugače kot mi, pa so nam vseeno bratje. Beograd je glavno mesto naše Domovine. Naše velike domovine. Mi je še ne poznamo cele, samo s papirnatim vlakom se lahko peljemo po njej. Poznamo pa našo Malo domovino, vse to, kar je okoli nas, naše gorice . . .

Domovina ima pa še drugo ime: Republika. Republika Jugoslavija. Mlada je, skoraj kakor mi, med vojno se je rodila in kmalu, kmalu bomo proslavili dan njenega rojstva. Za tisti dan pripravljamo zastavice, učimo se pesmice, pogostili bomo naše prijatelje . . .

Republika — otroške oči zamišljeno, napeto vrtajo v neznano, tujo besedo.

Ta sprevod nima nič opraviti s procesijami, ki so hodile nekoč ob cerkvenih praznikih ali če so ljudje prosili za dež, ko so vse vode presahnile, ali da ne bi pridelkov pobila toča, uničilo neurje . . .

Danes so se ljudje oblekli v nedeljske obleke, ženske so zataknile mažilko za črn predpasnik, mnogi nosijo transparente, vzklikajo mladi Republiki. Na čelu sprevoda smo mi, otroci iz vrtca, z zastavicami v rokah.

»Poglednite Zepekovo!« se drezajo ženske.

Če je ta sprevod sam po sebi vreden slikarjevega čopiča, ga je toliko bolj vredna dvainsedemdesetletna babica Zepekova; roke ji kot grčave rogoznice kipijo navzgor, visoka, kot je, dviga transparent z napisom, ki ga ne zna prebrati, a je sama segla po njem, stopila pred troke in z njimi vred vzklika in poje. V čast Republiki. Kako je mlada in kako bo rasla iz naših rok, tistih z žulji na dlaneh in tistih, ki sta jim orodje svinčnik in pero . . .

Na pogostitev smo povabili tudi učitelje iz Svetinj. Upravitelj šole je bil partizan, lepo se zna pogovarjati z otroki. V njihovih svetlih očeh, v njihovem brezskrbnem smehu oživijo pogledi in smeh otrok, ki jim je sovražnik le nekaj dni pred svobodo prestrelil življenje z rafali iz brzostrelk. Po osvobojeni domovini so že plapolale naše zastave, ko so jih našli v zapuščenem presiškem rudniku, nedaleč od nas. Matere in otroke . . . Med njimi bratca in sestrico, ki sta tisti dan tekla iz Cerovca v Ilovo grabo, da bi pogledala, kaj delata dedek in babica . . .

Pokopali smo mrtve in zdaj gradimo prihodnost. Svetlolasi upravitelj veselo pogleda po otrocih, se namuzne in vpraša:

»Kaj mislite, otroci, kaj je vsak partizan moral imeti ves čas pri sebi?«

»Puško!« zavpijejo otroci.

»Seveda, seveda, puško tudi! Pa še nekaj zelo pomembnega, kdo se bo spomnil? No, le malo pomislite!«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Medtem ko je otrokova mati v cerkvi, vzamem iz peči glinast lonec s toplo vodo, jo nalijem v skledo, okopljem otroka in ga preoblečem v perilo, ki sem ga prinesla s seboj. Nato mu izmenjam še slamo v postelji, mu skuham ruskega čaja, ki ga otrok hlastno popije. Ves ta čas ne odmakne oči od mene, premika razpokane ustnice, kakor da bi mi hotel kaj povedati, pa ne more . . . Na podstenju se oglasijo koraki, domači se vračajo iz cerkve. Začudeno me pogledajo, ko me vidijo, da se sklanjam nad dečkom:

»Kaj se te ne bojite tifusa?«

Mati si naglo sname nedeljsko ruto, odveže predpasnik in išče, kaj bi mi ponudila. Mož pa je že prinesel steklenico z žganjem in mi ga ponuja:

»Vmujte si roke, pa še spite ga malo! Tropinovec je.«

Medtem ko naročam materi, kako naj neguje otroka, njegove vročične oči visijo na meni, kakor da bi me hotele prikleniti k postelji, da ne bi mogla oditi. Toplo mi je od te otroške zvestobe in vesela sem, ko mi mati na pragu ponudi obe roki:

»Pa še prite, mamika! . . . naše dveri so van odprte.«

Kronist je zapisal en sam stavek na četrto stran Kronike:

»Dne 25. oktobra 1947 je nastopila službo upravnica Senčar Mirka, učiteljica iz Vučje vasi.«

Ali je rada prišla semkaj iz ravninske vasi, kjer kmečki otroci nikoli niso stradali kruha?

Ko so na prosveti v Ljutomeru sprevideli, da nam je potrebna pomoč, saj smo z Mimičinim odhodom k njenim prvošolčkom ostali brez prepotrebne upravnice, je Aleksander Pirher skrbno šel s prstom po skici mreže šol v svojem okraju in v mislih pretehtaval elementarke; izmed vseh dobrih in prav dobrih je hotel izbrati za DID v Jeruzalemu najboljšo — spretno, pripravno tovarišico, ki bo poleg vzgojnega dela organizirala tudi preskrbo. Nazadnje mu je prst obstal na šoli v Vučji vasi. Tam je Mirka Senčarjeva — boljše za Jeruzalem ne bi mogel najti.

Rada ali ne — prišla je ob lepem jesenskem dnevu, prinesla s seboj velik zvezek, da bomo vanj zapisovali vse, kar bo treba zapisati; skoraj enako smo veseli nje kakor njenega zvezka . . . V edini zvezek, ki sem ga doslej premogla, sem zapisovala račune za meso, za peteršilj, jedilne liste, pa tudi delovne načrte . . .

V Domu zidar naglo pripravlja še eno sobico, ki bo zanjo, dotlej pa bo odhajala prenočevat v Ljutomer, kot je prej Mimika vsak večer — večkrat tudi ob enih ponoči — odhajala spat v Svetinje.

Dober den! Gledan skoz okno, vuni je čista jesensko vremen. Glih tak kak v moji malo omotični glovi. Snoči smo z Mico in s sosedi malo martinovali. To je pač tokšna navoda, da malo vkuper vzememo iz tunke svinjsko iz polovjoka pa vinsko in se malo poveselimo. Saj vete, kak smo negda pravili, da so na sveti tri najbojše stvari: tisto, kaj dobrega poješ in spiješ, in tisto . . .. no, saj vete, da van ne treba glih na glos povedati, kak se reče. Včosik smo rekli, da more biti za martinovo goska na mizi. Samo, da na našen Suhen bregi nega več nibene goske, razen tistih človeških, ki nemajo perja in majo malo boj krotke šijake. Jaz sen to pred por dnevi eni ženski v naši vesi reka: »Kaj se šopiriš, goska oskublena . . .!« Una pa meni nazaj: »Kaj se hreniš, ded plešasti. V špegel se poglej, pa boš vida, kokšen si. Na glovi maš erodrom za muhe, vuhe ti štrlijo kak dalmatinski limuzini, lamp maš, kak da bi štirko vina nosa, noge pa, kak da bi gorična kola meja na telo natekjena . . .« Tak me je zrihtala, ke sen kumer malo do sape priša. Te pa sen ji jaz nazaj eno pesmico vkuper zrima: »Hodiš kakor antilopa, misliš, da si miss Evropa. Pa še ti se v špegel poglej, boš vidla, da niti tvoja senca neje okej . . .«

Vidite, tak se včosik lidje zreksamo med seboj, potli pa smo si drgoč dobri. Saj drgačik tudi ne gre. Kon pa bi prišli, če bi vsipovprek skregani bli, ne bi med seboj gučali in si bli kak psi in močke. Pa še tisti se radi mojo.

Zaj pa moren hejati. Glih je priša sosid Juža malo na klepet. Je fejst ded, samo jegova ta bojša oziroma ta slabša polovica je vun pesasta. Glih tak kak moja Mica. To vam tak potihen povem in nikomi ne pravte. Če bi ženski zvedli, te nama bog pomogaj, hujdič nama tak nemre več. Je vrag, če se ženske preveč po moško obnošajo. Če bi moja teta tisto mela, česar nema, te bi stric bila!

Vaš LUJZEK

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

ČETRTEK, 17. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva, **17.50** Včeraj-danes-jutri. **18.00 URICA DOMAČIH.**

PETEK, 18. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah) **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj-danes-jutri. **18.00** Nasveti, Za konec tedna — vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 19. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj-danes-jutri. **18.00 V ŽIVO,** vmes zabavna glasba.

NEDELJA, 20. novembra: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, Iz uspešnic dneva — vmes reklame. **11.50** Kmetijska oddaja. **12.00** Domača ustvarjalnost. **12.50** Aktualnost tedna. **13.00** Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 21. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj-danes-jutri. **18.00** Kultura, dogodki prek vikenda, šport . . ., vmes vedno lepe melodije.

TOREK, 22. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj-danes-jutri. **18.00** Pogovor o . . ., Vprašanja in odgovori, Iz delovnih kolektivov — vmes domača zabavna glasba.

SREDA, 23. novembra: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah). **17.45** Uspešnica dneva. **17.50** Včeraj-danes-jutri. **18.00** Oddaja za mlade (pionirska in mladinska), vmes Gremo v disko.

POSLUŠAJTE IN POKLIČITE NAS! (771-223)
Pišite nam! (Radio Ptuj, Vošnjakova 5, 62-250 Ptuj)

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

PETEK, 18. NOVEMBRA:

Ljubljana: 9.40 Tednik. **10.40** Dokumentarec meseca. **11.20** Svet na zaslonu. **12.00** J. A. Bardem: Lorca, španska nadaljevanka. **12.55** Titov Vrbas — nogomet: Yu — Francija (mladi). **16.45** Mozaik, ponovitev. **17.45** Spored za otroke in mlade: Vrnitev »Antilope«, angleška serija. **18.15** Dinarski gozd, poljudnoznanstvena serija. **18.45** Risanka. **19.00** Vreme. **19.01** Obzornik. **19.18** Zrno. **19.30** Tv dnevnik. **19.59** Zrcalo tedna. **20.25** R. Mc Donald: Melba, 2. del avstralske nadaljevanke. **21.20** Čas negotovosti, angleška dok. serija. **22.00** Tv dnevnik. **22.35** Desni breg, levi breg, francoski film.

Ljubljana II: 19.00 Videomeh, ponovitev. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Koncert z Dunaja. **21.40** En avtor, en film. **22.05** Smrt Maria Rickia, švicarski film.

Zagreb 1: 8.20 Poročila. **8.25** Šaram, baram, otroška nadaljevanka TV Skopje. **8.55** Izobraževalni spored. **12.35** Risanka. **12.55** Titov Vrbas: kvalifikacija za SP v nogometu za mlade reprezentance: Jugoslavija—Francija. **14.45** Izobraževalni spored. **15.20** Poročila. **15.25** Noč in dan, ponovitev. **17.25** Poročila. **17.30** Šaram, baram, otroška oddaja TV Skopje. **18.00** Znanost: Tri desetletja v vesolju. **18.30** Risanka. **18.40** Številke in črke, kviz. **19.00** Tv koledar. **19.10** Risanka. **19.30** Dnevnik. **20.00** Kriminalistične zgodbe, nadaljevanka. **20.55** Tv izdaja: Radijske-televizijske revije, zabavni spored. **21.55** Dnevnik. **22.15** V petek ob 22^{h}, kulturni magazin. **23.45** Bis, nočni spored: Sokolov greben, nadaljevanka. **1.15** Poročila.

SOBOTA, 19. NOVEMBRA

Ljubljana I: 7.55 Otroška matineja: Radovedni Taček: Balon. **8.20** Lonček, kuhaj: Špageti. **8.25** M. Jezernik: Medvedov Godrnjavček. **8.40** S. Makarovič: Hiša tete Barbare. **9.20** Noro, norejše, norišnica. **9.35** Poltrona expres. **9.45** Druga izmena, serija TV Skopje. **10.15** Periskop: Črna Gora, 2. del. **11.15** Izbor tedenske programske tvornosti: Glasbeni večer: Slovenski skladatelji akademiki. **16.55** Tebi na ljubo, Anka, romunski film. **18.25** Kratek film. **18.45** Risanka. **19.00** Vreme. **19.01** Knjiga. **19.13** Tv okno. **19.30** Tv dnevnik. **19.59** Naš utrip. **20.25** Žrebanje 3 × 3. **20.35** S. Sheldon: Diamantna dinastija, ameriška nadaljevanka. **21.30** Visoki cilj — smučarji pred novo sezono. **22.05** Tv dnevnik. **22.20** Panonski mornar, oddaja TV Novi Sad. **23.20** Čuvaj, ameriški film.

Ljubljana II: 15.30 Jugoslavija, dober dan: Kako biti skupaj. **16.00** Veliko pričakovanje, angleški film. **17.30** Kaj mora sova opraviti spomladi. **18.30** Dramska serija, ponovitev. **19.30** Tv dnevnik. **20.10** Velika dežela, ameriški film.

Zagreb 1: 9.00 Izbor iz izobraževalnega sporeda (do 12.05). 14.30 Strašilo, poljski animirani film. **16.00** Oddaja ljudske glasbe. **16.30** Poročila. **16.35** Tv koledar. **16.45** Sedem tv dni. **17.30** Split: Vaterpolo — polfinale pokalnih zmagovalcev: Jadran — Spartakus (Budimpešta). **18.00** Švenk, dokumentarna oddaja. **19.15** Risanka. **19.30** Dnevnik. **20.00** Concertino. **20.15** Samov sin, ameriški film. **21.50** Dnevnik. **22.10** Noč in dan, nočni spored: Nezlomljivi, nadaljevanka. **0.10** Poročila.

NEDELJA, 20. NOVEMBRA

Ljubljana I: 9.15 Otroška matineja: Živžav, 47. oddaja. **10.10** Vrnitev »Antilope«, angleška serija. **10.40** S. Sheldon: Diamantna dinastija, ameriška nadaljevanka. **11.30** Čez tri gore: Kvintet Gorenjci in Miha Dovžan. **12.00** Kmetijska oddaja TV Novi Sad. **13.00** Velika dežela, ponovitev ameriškega filma. **16.00** Kolo sreče. **17.15** Ribji orel, kanadski film. **18.45** Risanka. **19.00** Vreme. **19.01** Tv mernik. **19.16** Tv okno. **19.30** Tv dnevnik. **20.10** A. Šenda — Z. Dirnbach: Kanarčkova ljubica, nadaljevanka TV Zagreb. **21.10** Zdravo.

Ljubljana II: 10.00 Danes za jutri — za JLA: Krvava bajka, jugoslovanski film. **12.00** Anglunipe. **14.00** Športno zabavno popoldne. **19.30 Tv dnevnik. 20.00** Poljudnoznanstveni film. **21.15** Mali koncert. **21.35** Športni pregled.

Zagreb 1: 10.20 Poročila. **10.30** Nedeljsko dopoldne za otroke: Električni slavček. **12.00** Kmetijski mozaik. **13.00** Živeti skupaj, izobraževalna oddaja. **13.30** Muppetki, risana nanizanka. **14.00** Reka Nemen, nadaljevanka. **14.50** Oddaja resne glasbe. **15.35** Dokumentarni mozaik. **17.10** Tujčeva roka, ameriški film. **18.55** Risanka. **19.10** Tv fortuna. **19.30** Dnevnik. **20.00** Djekna, dramska nadaljevanka. **20.50** Križarka Potemkin, sovjetski film. **22.30** Dnevnik. **22.50** Noč in dan, nočni spored. **0.50** Poročila.

PONEDELJEK, 21. NOVEMBRA

Ljubljana I: 10.00 Mozaik. **10.15** Naš utrip. **10.30** Skrij se, ameriški film. **17.00** Mozaik, ponovitev. **17.30** Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček: Robot; Ljubo doma, kdor ga ima. **18.15** Safari v mestu: Lov na ponirke, dokumentarna serija. **18.45** Risanka. **19.00** Vreme. **19.01** Obzornik. **19.13** Tv okno. **19.30** Tv dnevnik. **20.10** F. M. Dostojevski: Stričkove sanje, drama. **22.20** Tv dnevnik. **22.35** Osmi dan, oddaja o kulturi. **23.15** Videogodba.

Ljubljana II: 18.00 Beograjski tv program. **19.00** Indirekt. **20.00** Umetniški večer: Shakespeare na TV: Ukročena trmoglavka.

Zagreb 1: 8.25 Poročila. **8.30** Pojdi tja, ne vemo kam, otroška nadaljevanka. **8.45** Miti in legende. **9.00** Izobraževalni spored (do 12.35). **15.20** Poročila. **15.25** Noč in dan, nočni spored — ponovitev. **17.25** Poročila. **17.30** Pojdi tja, ne vemo kam, otroška nadaljevanka. **17.45** Miti in legende. **18.00** Nekaj več, izobraževalna oddaja. **18.30** Risanka. **18.40** Številke in črke, kviz. **19.00** Tv koledar. **19.10** Risanka. **19.30** Dnevnik. **20.00** Bizanc, drama. **21.10** Znanost in mi. **21.55** Dnevnik. **22.15** Nočni spored: Sanje v snu. **0.15** Poročila.

TOREK, 22. NOVEMBRA

Ljubljana I: 10.00 Mozaik: Šolska TV: Planet Zemlja; Pamet. **11.00** Angleščina, 55. lekcija. **17.00** Mozaik — ponovitev: Šolska TV. **18.00** Spored za otroke in mlade: Lonček, kuhaj: Dušena jabolka. **18.05** Ptujsko gledališče. **18.45** Risanka. **19.01** Obzornik. **19.13** Tv okno. **19.30** Tv dnevnik. **20.10** M. Korba: Queenie, ameriška nadaljevanka. **21.00** Tv most LJ-BG-SA: Federacija med danes in jutri. **22.30** Tv dnevnik.

Ljubljana II: 18.10 Angleščina, 55. lekcija. **18.30** Mostovi. **19.00** Medijev top. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Kolo sreče. **21.05** Žrebanje lota. **21.10** Zdaj pa po slovensko, izobraževalna serija. **21.40** W. A. Mozart: Kvartet v d-molu.

Zagreb 1: 8.25 Poročila. **8.30** Mali svet, otroška oddaja. **9.00** Izobraževalni spored (do 12.35). **14.20** Izobraževalni spored, ponovitev. **15.20** Poročila. **15.25** Prezrli ste, poglejte. **17.25** Poročila. **17.30** Mali svet, otroška oddaja. **18.00** Sociologija kulture, izobraževalna oddaja. **18.30** Risanka. **18.40** Številke in črke, kviz. **19.00** Tv koledar. **19.10** Risanka. **19.30** Dnevnik. **20.00** Žrebanje lota. **20.05** Čarobni breg, nadaljevanka. **20.55** Teme in dileme, kontaktni magazin. **22.25** Dnevnik. **22.45** Noč in dan, nočni spored. **0.45** Poročila.

SREDA, 23. NOVEMBRA

Ljubljana I: 10.00 Mozaik: M. Dostojevski: Stričkove sanje, ponovitev drame. **12.05** Osmi dan, oddaja o kulturi. **12.45** Mostovi, ponovitev. **16.05** Mozaik, ponovitev. **17.15** Angleščina, 55. lekcija, ponovitev. **17.35** Spored za otroke in mlade: Medvedov Godrnjavček: Krikec in Pikec. **18.15** Pred izbiro poklica: Vzdrževalec, izobraževalna oddaja. **18.45** Risanka. **19.01** Obzornik. **19.13** Tv okno. **19.30** Tv dnevnik. **20.10** Film tedna: Vihar, ameriški film. **22.35** Tv dnevnik. **22.50** Mednarodna obzorja.

Ljubljana II: 18.00 Beograjski tv program. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Športna sreda. **21.30** Poročila. **21.35** Umetniški večer. **23.05** Svet poroča.

Zagreb 1: 8.30 Poročila. **8.35** Mali čarovnik, otroška nanizanka. **9.00** Izobraževalni spored (do 12.35). **14.20** Izobraževalni spored, ponovitev. **15.20** Poročila. **15.25** Noč in dan, nočni spored. **17.25** Poročila. **17.30** Mali čarovnik, otroška nadaljevanka. **18.00** Kulturna dediščina, izobraževalna oddaja. **18.30** Risanka. **18.40** Številke in črke, kviz. **19.00** Tv koledar. **19.10** Risanka. **19.30** Dnevnik. **20.00** Športna sreda (pokal UEFE). **21.30** OZN in kolektivna varnost, reportaža. **22.50** Dnevnik. **23.10** Noč in dan, nočni spored. **1.10** Poročila.

ČETRTEK, 24. NOVEMBRA

Ljubljana I: 10.00 Mozaik: Šolska TV: Grafične tehnike, Slovenski ljudski plesi, 3. oddaja. **11.00** Konvoj, ameriški film. **16.30** Mozaik, ponovitev. **17.30** Spored za otroke in mlade: Noro, norejše, norišnica; Poltrona expres. **18.00** Glasbeni ropot. **18.45** Risanka. **19.01** Obzornik. **19.13** Tv okno. **19.30** Tv dnevnik. **20.10** Tednik. **21.20** J. A. Bardem: Lorca, španska nadaljevanka. **22.40** Tv dnevnik. **22.55** Retrospektiva jugoslovanskega filma: 30 let nagrade jelen: Prometej z otoka Viševice.

Ljubljana II: 19.00 Alpe-Jadran. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Obarvana svetloba, igrani film. **22.30** Poročila. **22.35** Knjige in ideje.

Zagreb 1: 8.15 Poročila. **8.30** Majske igre, otroška oddaja. **9.00** Izobraževalni spored (do 12.35). **14.15** Izobraževalni spored, ponovitev. **15.20** Poročila. **15.25** Noč in dan, nočni spored. **17.25** Poročila. **17.30** Majske igre, otroška oddaja. **18.00** Zavarovana narava, izobraževalni spored. **18.30** Tv razstava: Slavko Šohaj. **18.40** Številke in črke, kviz. **19.00** Tv koledar. **19.10** Risanka. **19.30** Dnevnik. **20.00** Panorama, politični magazin. **20.55** Izbrani trenutek. **21.05** Zabavajo vas Novi fosili, zabavnoglasbena oddaja. **21.50** Evrogol. **22.00** Dnevnik. **22.20** Noč in dan, nočni spored. **0.20** Poročila.

ZANKE

ZAMENJALNI REBUS

DARYL HANNAH

c/o LANTZ TALENT AGENCY
888, 7th AVENUE
NEW YORK, NY
10006, USA

KAJ JE NA RISBI?

REŠITVE: ZAMENJALNI REBUS: pristanišče (p)ri (s)ta (n)išče.
KAJ JE NA SLIKI?: Darjan Petrič pri avtostopu.
SLIKOVNA UGANKA: 1. vrsta: kl(j)uka, kl(u)č, žar(n)ica, vr(t)avka, l(e)v, televi(z)or; 2. vrsta: o(v)ca, lokostr(e)lec, bilja(r)d, torb(i)ca, an(g)el, dl(a)n; 3. vrsta: (h)ruška, (l)abod, t(a)rča, (p)epelnik, son(c)e, vevver(i)ca; 4. vrsta: (z)asta-va, gasi(l)ec, pl(o)ščа, bi(č), svet(i)lnik, (n)ota, 1. Junez, 2. Verига, 3. Hlapci, 4. Zlocin.

SLIKOVNA UGANKA

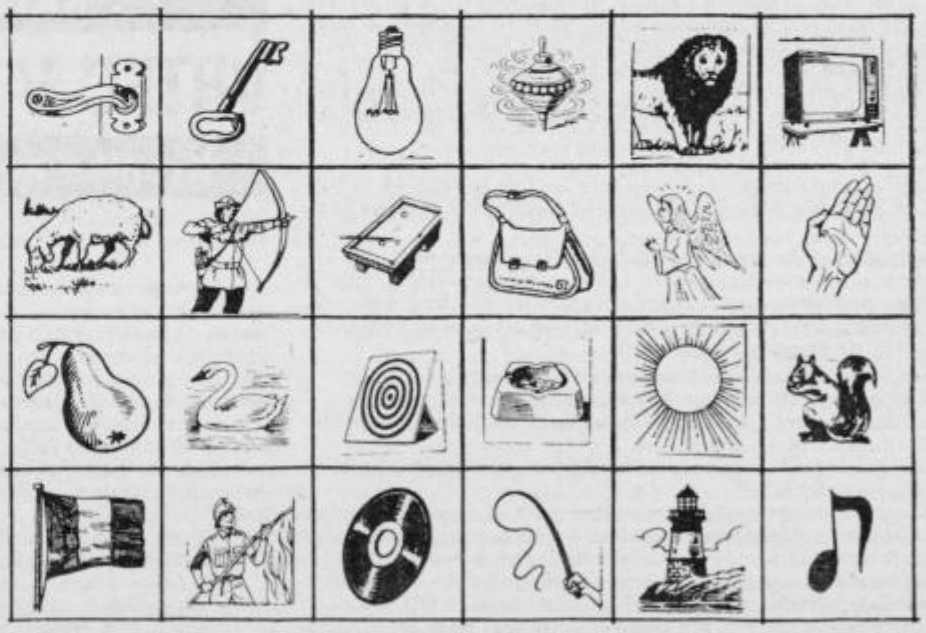

Iz vsakega pojma izloči naslednje črke:

1. 3—4—4—3—2—7 = Trdinova šaljiva igra;
2. 2—8—6—5—3—3 = Finžgarjeva tragična igra;
3. 1—1—2—1—4—6 = Cankarjeva drama;
4. 1—5—3—3—5—1 = Potrčeva povest.

KOŠARKA

Ptuj—Miklavž 83:79

Tekmo sta tekmeca pričela zelo nervozno. Ptujčani so prvi povedli in vodstvo obdržali do konca prvega polčasa. Ta se je končal z rezultatom 40:33. V polovici drugega polčasa so gostitelji popustili in igralci Miklavža so prevzeli pobudo. Gostje so neprestano zniževali razliko, tako da so tri minute pred koncem zaostali samo za dve točki (74:72).

V odločilnih trenutkih so domačini zaigrali bolj zbrano, obdržali prednost in dosegli nove točke. S tem so si zagotovili uvrstitev v vrhu lestvice druge slovenske košarkarske lige — vzhod. V ptujski ekipi lahko pohvalimo Roberta Kotnika. Ta je dosegel 32 točk, od tega štiri trojke. Koše so dosegli še: Šulić 14, Marčič 13, Miran Kotnik 8, Ploj 7, Čabrian 4, Damiš 2 in Vlah 2.

Danes (17. 11.) bodo ptujski košarkarji ob 20.30 uri v dvorani Center igrali z ekipo Pomurja.

MG

Občinski turnir za rekreativce

Klub mladih in mladinci krajevne skupnosti bratje Reš bodo v soboto pripravili občinski turnir v namiznem tenisu za rekreativce. Prijave sprejemajo v Klubu mladih in na samem turnirju uro pred pričetkom. Pričeli bodo ob 12. uri v domu krajanov bratje Reš. Sodelujejo lahko vsi, edina ovira je redno treniranje namiznega tenisa. Prijavnina znaša 3 tisoč dinarjev, poskrbljeno pa bo tudi za pokale, priznanja in praktična darila.

s. ž.

Tri dni sejma Zima-šport

Napovedali smo že, da bo od jutri pa vse do nedelje v športni dvorani Mladika sejem rabljene in nove zimskošportne opreme, letos pa tudi opreme za kolesarstvo in deskanje.

Sejem bodo pričeli jutri ob 12. uri, ko bodo sprejemali rabljeno opremo, jo razporejali na police in predlagali primerne cene. Poleg sejma rabljene opreme bo mogoče v Mladiki videti in morda kupiti novo smučarsko opremo, pa tudi opremo za druge zimske športe. Sejem bo trajal vso soboto in nedeljo dopoldan, tako da bo za vse, ki bi radi kupili ali prodali opremo, dovolj časa. Pri današnjih cenah najverjetneje člani Smučarskega kluba povsem upravičeno pričakujejo, da bo obisk na letošnjem sejmu rekoreden.

d. l.

Karničnikova zmagovalka, Cegnarjeva-Mlakarjeva drugi

V Gornji Radgoni je 12. novembra potekalo prvenstvo v namiznem tenisu za klube severovzhodne regije v mladinskih konkurencah. Dokaj se ga je številno udeležil tudi klub NTK Petovio tako v konkurenci mladincev kakor tudi mladink. Igrali so Janžekovič, Dajčman, Križe, Strašek in Pepelnak pri mladincih ter L. Karničnik, T. Karničnik, Cegnarjeva in Mlakarjeva pri mladinkah. Zaradi bolezni niso igrali Brodjak pri fantih ter Čerčetova in Jaušovčeva pri dekletih.

Fantje so dosegli zastavljene cilje, saj so se vsi uvrstili med 32 najboljših, slabše pa Janžekovič. Odlično igro je prikazal najmlajši — Strašek — posamezno, vendar mu še mnjka več agresivnosti ob nasprotnikovem servisu; to bomo pa že popravili. Presenetljivo sta igrala mlajša pionirja Strašek in Pepelnak v dvojicah, staj sta izločila par v starejši pionirski konkurenci iz Maribora, ki je drugi v Sloveniji.

Po tradiciji pa so svoje delo odlično opravile igralke. Prepričljivo prva je bila Lucija Karničnik in osvojila lepo kristalno vazo. Mlakarjeva je bila peta, Cegnarjeva deseta. V dvojicah sta Cegnarjeva in Mlakarjeva osvojili drugo mesto, tretje pa sestri Karničnik.

Na prvenstvo Slovenije so se tako uvrstili Brodjak in Janžekovič direktno, kot rezerva pa Strašek in Pepelnak pri fantih, pri dekletih pa L. Karničnik, Čerčetova in Mlakarjeva. Pri fantih je bilo osemnajst mest, pri dekletih pa pet in med temi petimi so kar tri igralke Petovie, po ena pa iz Fužinarja, z Raven in iz Strojne iz Maribora. Sodelovalo je osem klubov s prek šestdesetimi mladinci in dvajsetimi mladinkami.

Vemo, da bo potrebno veliko dela, da bodo igralci in igralke Petovie dostojno predstavljali klub in mesto Ptuj na mladinskem prvenstvu Slovenije na Jesenicah, saj bo tam igralo le 48 najboljših mladincev in 32 mladink iz vseh štirih regij. Tega pa se morajo zavedati tudi igralci in igralke in vestno ter vztrajno vaditi.

Ivo Pšajd

ORMOŽ NA PRVEM MESTU

Šempeter—Ormož 28:29

V zaostalem srečanju vzhodne skupine druge republiške moške rokometne lige so Ormožani uspeli zmagati v Šempetru in so tako po prvem delu na prvem mestu z enakim številom točk kot mariborski Branik, vendar z veliko boljšo razliko v zadetkih. Tekma v športni dvorani v Žalcu je bila ostra, vendar ne groba, Ormožani pa so zmagali zasluženo, z borbeno igro vseh igralcev. Posebej sta se izkazala krilna igralca Fridrih in Hedžet ter kot običajno tudi vratar Gaberc.

Ormož: Gaberc, Šandor 2, Djermati, Erhatič, Fridrih 9, Zemljič 1, Polak 2, Grabovac, Zabavnik 8, Hedžet 7, Vaupotič.

V vodstvu sta torej Ormož in Branik pred Šempetrom in Veliko Nedeljo. Sledijo Krog, Drava, Radgona in Toko. Ekipi Šoštanja in Aera Celja igrata izven konkurence.

I. k.

OBMOČNA NOGOMETNA LIGA

Drava—Železničar 2:0

Nogometaši Drave so v zadnjem jesenskem kolu popolnoma zasluženo premagali goste iz Maribora. V zelo hladnem vremenu so igrali taktično zrelo, čeprav igra ni bila lepa za oko. Prvi zadetek so dosegli v 42. minuti, ko se je pred vrati po kotu z leve strani najbolje znašel Miran Emeršič. V 75. minuti so gostje zakrivili enajstmetrovko s prekrškom nad Tomijem Emeršičem, ki je nato dosegel drugi zadetek, v 78. minuti pa ni izkoristil druge enajstmetrovke, ko so ga gostje s prekrškom zaustavili v kazenskem prostoru.

Drava: Pintarič, Šmigoc, Lesjak, Hameršak, Ramšak, Memić, Vogrinec (Pihler), T. Emeršič, M. Emeršič, Ljubec.

Po jesenskem delu je Drava na tretjem mestu s štirimi točkami zaostanka za Steklarjem in Šmartnim.

I. k.

Vabilo

Društvo »SAMSKI OPTIMISTI« Maribor vabi v svojo družbo vse, ki ste samski, razvezani ali ovdoveli, stari od 25 do 55 let in to dokažete z ustreznim uradnim dokumentom. Družabna srečanja s plesom imamo v Mariboru v Domu JLA vsako drugo in četrto soboto v mesecu, v Ljubljani pa prav tako v Domu JLA vsako prvo in tretjo soboto v mesecu s pričetkom ob 19. uri.

Podrobnejše informacije dobite tudi po telefonu na številko (062) 31-891 vsako sredo od 16. do 18. ure ali po telefonu na številko (061) 311-535 vsak četrtek od 17. do 19. ure.

Pridružite se nam in zagotavljamo vam, da ne boste več osamljeni.

IZVRŠNI ODBOR DRUŠTVA

Liga veteranov v malem nogometu

MNZ Ptuj in komisija za množičnost pri ZTKO Ptuj organizirata ligo veteranov v malem nogometu, ki bo potekala ob ponedeljkih med 20. in 21.30 uro v športni dvorani Mladika. Pravico sodelovanja imajo igralci, rojeni leta 1956, in starejši.

Po končani ligi bodo podeljeni pokali in priznanja najboljšim ekipam in posameznikom. Prijavnina za ligo znaša za ekipo 80.000 din, ekipe jo morajo nakazati na žiro račun MNZ Ptuj št. 52400-678-82591. Prijave ekip sprejema MNZ Ptuj, P.P. 27, Muršičeva ul. 7, Ptuj. Ob prijavi ekipe je potrebno priložiti tudi spisek največ petnajstih igralcev.

Liga veteranov se bo pričela v ponedeljek, 5. decembra, ob 20. uri v športni dvorani Mladika.

Starejša generacija ljubiteljev malega nogometa, ne pozabite na ligo veteranov ter tako skupaj razgibajmo življenje.

.....

V soboto, 12. novembra, je v športni dvorani potekal turnir veteranov v malem nogometu, katerega je organiziral TVD Partizan Videm. Prvo mesto je osvojila ekipa Čevljarstvo Miloš pred TVD Partizan Videm in Kovinostrugarstvom Gabrovec.

ZB

Izlet v neznano

V ptujskem planinskem društvu vsako jesen pripravijo izlet v neznano. Letošnji bo v soboto, 19. novembra. Planinci se bodo zbrali ob 8. uri na avtobusni postaji, hoje bo za štiri do pet ur, hrano si je potrebno vzeti s seboj, oprema pa naj bo za sredogorje. Če bo vreme slabo, izlet odpade. Izlet je pripravila in ga bo tudi vodila Vika Dabič. Svojo udeležbo lahko sporočite v prostorih Planinskega društva Ptuj v petek od 16. do 17. ure.

d. l.

Razstavi ptic in malih živali

Ljubitelji živega dela narave bodo konec tega tedna po letu dni spet lahko prišli na račun, saj se ponujata kar dva ogleda vredni razstavi, in sicer ptic ter pasemskih malih živali.

Društvo za varstvo in vzgojo ptic je že danes, 17. novembra, odprlo razstavo v prostorih Kluba mladih v Ptuju. Na ogled so kanarčki, papige, eksotične ptice ter nekatere vrste zunanjih ptic. Kot posebnost velja omeniti razstavljene nagačene ptice ujede. Razstava bo odprta dnevno od 8 do 18, v nedeljo do 14. ure.

Društvo gojiteljev pasemskih malih živali pa bo jutri zjutraj, 18. novembra, v prostorih telovadnice osnovne šole Olge Meglič v Ptuju odprlo letno razstavo kuncev, golobov, okrasne in pasemske perutnine, akvarijskih rib, hrčkov in koz. Razstava bo odprta dnevno od 9. do 18. ure, v nedeljo — zadnji dan-pa do 17. ure.

Za obe razstavi velja priporočiti ogled predvsem šolski mladini, saj je lahko to tudi zanimiva učna ura iz biologije, poleg tega pa bodo imele skupine pri ogledu precejšen popust. Škoda je le, da se ptičarji in rejci malih živali niso dogovorili in pripravili skupno razstavo na enem mestu, kar bi bilo nedvomno koristno in bolj racionalno, navsezadnje pa tudi »enostavnejše« za naše žepe.

—OM

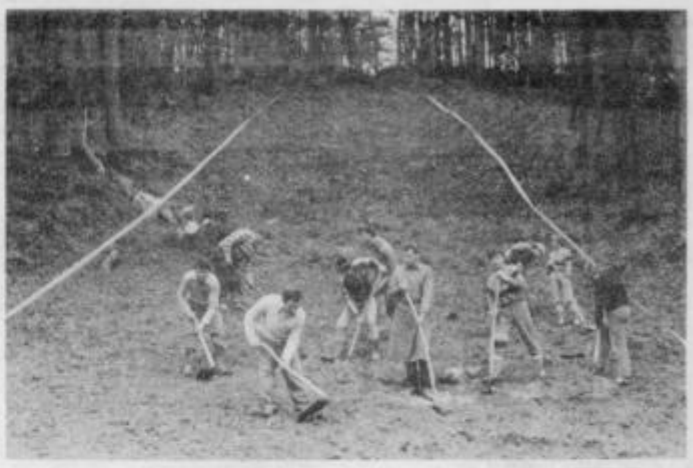

Pogled na doskočišče nove smučarske skakalnice in nedeljske udarnike na njej. (Foto: JOS.)

Udarniki na skakalnici v Juršincih

Člani smučarske sekcije športnega društva Slovenske gorice Juršinci so imeli v nedeljo udarniški delovni dan. Po sklenjenih strojnih delih so se z motikami in lopatami zagrizli v strmi breg v Štampohu, kjer se že kažejo obrisi nove 50-metrske smučarske skakalnice.

Tonček Lajh je povedal, da pričakujejo v tem tednu tudi udarniško delovno pomoč učencev osnovne šole Juršinci, pa tudi mladi iz KS Juršinci naj bi jim v prihodnje bolj priskočili na pomoč. Če bo teklo vse po načrtih in jim bo naklonjena tudi zima, bodo še letos opravili poskusne skoke. Čaka jih še zelo zahtevno in tudi drago delo — postavitev in montaža kovinskega naletnega stolpa. Nekatere dele zanj so kupili na Pekrski gorci pri Mariboru, kjer so porušili tamkajšnjo skakalnico. Organizacijam združenega dela in obrtnikom so naslovili prošnjo za denarno pomoč. Nekateri so jim jo že obljubili.

Juršinski »skakalci« so namreč doslej že vgradili v svojo malo »prleško Planico« blizu 10 milijonov dinarjev in mnogo udarniških delovnih ur. Kot smo že pisali, jim je izdelal načrte za skakalnico Oto Giacomelli, bivši znani smučarski skakalec in sedanji športni novinar iz Ljubljane, ki jih bo v kratkem obiskal na gradbišču in jim svetoval, kako opraviti sklepna dela na tem športnem objektu.

JOS

LITERARNI VEČER DRUŠTVA PISATELJEV SLOVENIJE

Literatura štirih generacij

V kleti ptujskega gledališča so se minuli četrtek predstavili štirje slovenski literarni ustvarjalci, predstavniki štirih generacij: Tone Pavček, Slavko Jug, Milan Dekleva in Feri Lainšček. S številnim občinstvom so se več kot dve uri pogovarjali o literaturi, generacijskem izzivu, aktualnem družbenopolitičnem trenutku in vlogi Društva pisateljev v njem.

Tone Pavček pa se je pred tem udeležil še otvoritve razstave v Ljudski in študijski knjižnici, ki je posvečena njegovi šestdesetletnici.

NaV

AVTO-MOTO DRUŠTVO PTUJ

Avto-moto društvo Ptuj obvešča obiskovalce sejma rabljenih vozil in rabljene kmetijske mehanizacije, da sejma začasno ne bo. O ponovni otvoritvi sejma bodo pravočasno ovestili.

Izvršni svet skupščine občine Ptuj

OBJAVLJA
JAVNO RAZGRNITEV OSNUTKA SPREMEMBE ZAZIDALNEGA NAČRTA DORNAVA — DOM

1. člen

Javno se razgrne osnutek spremembe zazidalnega načrta Dornava — dom, ki ga je izdelala KGP-TOZD Projekta inženiring Ptuj pod štev. projekta 407/88 v septembru 1988.

2. člen

Osnutek obravnava spremembo zazidalnega načrta območja Zavoda za varstvo in delovno usposabljanje mladine dr. Marijana Borštnarja Dornava. S spremembo se zazidava zgosti.

3. člen

Osnutek bo razgrnjen v prostorih Skupščine občine Ptuj, Srbski trg 1, soba št. 3, ob uradnih urah ter v prostorih zavoda od 17/11 do 17/12-1988. V času javne razgrnitve organizira občinski komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve javno obravnavo osnutka v prostorih zavoda v sredo, 7/12-1988, ob 13. uri.

Lestvice po jesenskem delu

S kadetsko tekmo Drava—Aluminij, ki je bila odigrana 10. novembra, so se končala tekmovanja MNZ Ptuj v jesenskem delu. Lestvice vseh lig za jesenski del tekmovalne sezone 1988/89 so naslednje:

I. RAZRED—ČLANI

1.	Središče	11	8	2	1	26:13	18
2.	Aluminij	11	6	2	3	22:16	14
3.	Stojnci	11	5	4	2	23:14	14
4.	Slovenja vas	11	4	5	2	19:14	13
5.	Osankarica	11	3	5	3	22:15	11
6.	Boč	11	4	3	4	17:12	11
7.	Markovci	11	4	3	4	12:13	11
8.	Pragersko	11	4	2	5	10:21	10
9.	Skorba	11	3	3	5	16:19	9
10.	Hajdoše	11	2	5	4	12:17	9
11.	Gerečja vas	11	2	3	6	12:16	7
12.	Hajdina	11	2	1	8	12:33	5

II. RAZRED—VZHOD

1.	Podvinci	7	4	3	0	19:3	11
2.	Bukovci	7	4	2	1	11:5	10
3.	Gorišnica	7	4	1	2	10:6	9
4.	Dornava	7	2	3	2	20:8	7
5.	Rogoznica	7	2	3	2	13:12	7
6.	Kicar	7	2	2	3	17:8	6
7.	Grajena	7	2	0	5	13:30	4
8.	Bratstvo	7	1	0	6	6:37	2

II. RAZRED—ZAHOD

1.	Zg. Polskava	5	5	0	0	20:7	10
2.	Tržec	5	3	1	1	16:8	7
3.	Videm	5	3	0	2	11:10	6
4.	Sp. Polskava	5	2	1	2	13:13	5
5.—6.	Mladinec	5	0	1	4	5:16	1
5.—6.	Leskovec	5	0	1	4	5:16	1

MLADINA

1.	Pragersko	9	8	1	0	36:5	17
2.	Boč	9	7	0	2	45:11	14
3.	Slovenja vas	9	6	1	2	36:10	13
4.	Markovci	9	5	2	2	23:16	12
5.	Stojnci	9	4	2	3	18:11	10
6.	Središče	9	4	1	4	24:16	9
7.	Hajdoše	9	3	2	4	15:28	8
8.	Skorba	9	2	0	7	13:49	4
9.	Hajdina	9	0	1	8	10:42	1
10.	Gerečja vas (—1)	9	1	0	8	9:41	1

KADETI

1.	Pragersko	12	10	2	0	63:7	22
2.	Drava	12	10	0	2	75:13	20
3.	Osankarica	12	8	2	2	87:19	18
4.	Boč	12	9	0	3	50:10	18
5.	Aluminij	12	8	1	3	36:6	17
6.	Skorba	12	7	0	5	38:30	14
7.	Stojnci	12	6	1	4	32:21	13
8.	Gerečja vas	12	5	0	7	19:41	10
9.	Središče	12	4	0	8	16:47	8
10.	Slovenja vas	12	4	0	8	22:67	8
11.	Markovci	12	2	0	10	17:79	4
12.	Hajdina	12	1	1	10	15:70	3
13.	Hajdoše	12	0	1	11	6:66	1

PIONIRJI—VZHOD

1.	Drava	4	4	0	0	26:4	8
2.	Središče	4	3	0	1	15:4	6
3.	Stojnci	4	1	1	2	10:12	3
4.	Skorba	4	0	2	2	9:20	2
5.	Markovci	4	0	1	3	5:25	1

PIONIRJI—CENTER

1.	Aluminij	4	4	0	0	31:3	8
2.	Hajdina	4	2	1	1	25:8	5
3.	Hajdoše	4	1	1	2	3:10	3
4.	Slovenja vas	4	1	0	3	4:20	2
5.	Gerečja vas	4	0	2	2	5:27	2

PIONIRJI—ZAHOD

1.	Osankarica	4	4	0	0	21:6	8
2.	Boč	4	3	0	1	30:3	6
3.	Spodnja Polskava	4	1	1	2	6:12	3
4.	Zgornja Polskava	4	1	1	2	10:21	3
5.	Pragersko	4	0	0	4	2:27	0

Branko Lešnik

v znamenju

od 21. 3. do 20. 4

Zima je pokazala prve zobe in prepričali ste se lahko, da z njo letos ne bo šale, čeprav ste bili prepričani, da jo boste preživeli zelo poceni. Poštar bo prinesel neko kuverto, in ko jo boste odprli, bodite pripravljeni na šok. Še boljše bo, če prej sedete. V službi prihaja obdobje zatišja pred viharjem. Ne pustite, da vas uspava. Pripravite smučke in sani za svoje otroke.

od 21. 4. do 20. 5.

Če še dolgo ne bo snega, potem vas bo od nenehnih skrbi in dela, ki ga je še povsod dovolj, zagotovo vzelo. Dan za dnem nekaj kopljete, sadite, presajate, urejate. Že res, da bo zato spomladi manj dela, vendar je utrujenost sedaj skoraj prevelika. Konec tedna boste v družbi veselih ljudi. Doma bo zopet užaljenost, vendar jo boste kmalu zgladili. Stroški za popravilo televizorja!

od 21. 5. do 21. 6.

V zadnjem času ste tako nasajeni, da vam nihče ne upa ničesar več reči. Le kaj je prišlo v vas? Vsakogar pičite s svojim ostrim jezikom, pa čeprav pride k vam s poštenimi nameni. Spremenite se, preden vas proglasijo za odljudneža, nergača, hudobneža in kar je še takih grdih reči. Nekdo vam bo zelo privoščil, ko vam bo vzelo avto, in vam ne bo hotel priskočiti na pomoč.

od 22. 6. do 22. 7.

Pred zimo vzganjati nekakšno zaljubljenost ni najbolj pametno, saj človek še na sprehod ne more, ker preveč zebe, da o kakšnih drugačnih aktivnostih v naravi sploh ne govorimo. Stanovanja pa tudi nimate na razpolago, ko se vam zahoče. Oseba modrih oči vas bo tako lepo pogledala, da vas bo še dolgo stiskalo pri srcu, pri duši pa vam bo toplo. Obisk v kinu vas bo očaral. Prihaja denar.

od 23. 7. do 23. 8.

Rana ura — zlata ura. Ampak vi se tega nikakor nočete oprijeti, saj se tako prijetno počutite pod toplo odejo, še zlasti proti jutru. Delo, ki ste ga počeli dolgo v noč, se bo pokazalo jalovo, saj ne bo imelo nobenega finančnega učinka. Pa toliko ste si prizadevali, da bi izpolnili vse njihove muhe. Ne bodite prizadeti, ko bodo gostje ob koncu tedna navalili v vaš dom in vse pojedli.

od 24. 8. do 23. 9.

Zopet ste si privoščili lenarjenje. Pošteno že pretiravate pri tem, pa si nihče ne upa ničesar reči. Slabo vest vam bo vzbudil kup neopravljenega dela. Pa bo slaba vest na srečo kmalu minila, kup pa bo ostal do naslednje slabe vesti. In tako iz tedna v teden. V ljubezni so opazna rahla svetlikanja — meteorologi bi rekli, da gre za delne razjasnitve. Naj vam sonce sreče še dolgo sije.

od 24. 9. do 23. 10.

Čas zaceli vse rane, ni vrag, da ne bi tudi vaših. Le o neprijetnostih, ki ste jih imeli v zadnjih dneh, nekoliko manj razmišljajte ali pa pomislite, da bi lahko bilo še hujše. Sodelavka bo nekaj zasrala, urejati pa boste vse skupaj morali vi. In požreti marsikatero na svoj račun, četudi ne boste ničesar krivi. Srce vam bo zatrepetalo konec tedna, ko vas bo pogledala oseba dolgih las.

od 24. 10. do 22. 11.

Še malo in vaših skrbi bo konec. Kar postarali ste se ob tem, ko morate nenehno kaj urejati in spravljati k hiši. Že res, da imate povsod veliko pomoči, toda največ bremena vseeno obleži na vaših plečih. Pa ko bi vam to vsaj hotel kdo priznati! Več delate, več od vas pričakujejo. Čas bo, da jih vse skupaj nekam pošljete, pomolite vse štiri od sebe in jih prepustite njihovi iznajdljivosti.

od 23. 11. do 21. 12.

Ko vam bo spet kdaj hudo, se spomnite na lepe trenutke, ki jih sedaj preživljate, in lepo vam bo. Že zaradi prijetnih spominov. Življenje ste si sedaj uredili, tako da je vse, kakor vam najbolj ustreza. Pričnite tekati po ulicah in gozdnih potkah, če želite pri smučanju ohraniti cele kosti, saj ste s kondicijo trenutno zelo na psu. Ob koncu meseca boste finančno propadli.

od 22. 12. do 20. 1.

Sami ste si krivi, da vas v službi gledajo po strani, da nimate sreče v družbi in da tudi doma ni vse v najlepšem redu. Vsemu ste se odtujili, tako vas je zmešala jesensko-zimska ljubezen. Potrebno se bo strezniti in ponovno vzpostaviti ravnovesje med čustvi in razumom. Z avtomobilom boste rahlo podrgnili po nečem trdem. Posledice v denarnici pa ne bodo rahle, pač pa korenite.

od 21. 1. do 19. 2.

Nikar ne poskušajte živeti iz dneva v dan, ne verjemite, da vam bo sreča napolnila žepe, ne zanašajte se na srečno zvezdo, pod katero ste rojeni, pač pa delajte. In to pošteno, ne pa tako kot doslej. Ljubljeni osebi boste zagrenili konec tedna, saj boste pozabili na pomembno obletnico. In prav zdaj se vam je moralo to zgoditi, ko ste že računali, kako bi zase dosegli nekatere privilegije.

od 20. 2. do 20. 3.

Obdobje, ko ste še lahko računali na pomoč od svoje družine, je končano. Odslej se boste morali potruditi sami. In skrajni čas je, da se postavite na svoje noge. Boste vsaj znali stvari ceniti, ne pa jih jemati kot same po sebi dane. Zimski nakupi so še pred vami in pripravite se na šokantne cene. Saj niso krivi proizvajalci. Tudi trgovci ne. Krivi smo vsi. Kot zmeraj.

UGANKARSKI SLOVARČEK

ARCELIA = mesto v mehiški državi Guerrero
BILE = zaselek vzhodno od Prestranka
DOES = holandski slikar, risar in grafik, katerega slike imajo temen ton (Jacob van der, 1623—1673)
OAS = Organizacija ameriških držav (Organization of American States)
ROTODIN = nov letalni stroj, težji od zraka; kombinacija letala, helikopterja in avtožira, pri katerem se vrti rotor tudi med vodoravnim letom (za zdaj še na poskusni razvojni stopnji)
SIRK = ameriški filmski režiser, ki je leta 1934 prišel z Danske preko Nemčije v ZDA; pravo ime Detlef Sierck Douglas, 1900—1987, »Imitacija življenja« (1959); »Zapisano v vetru« (1956)
STRABON = starogrški zgodovinar in geograf iz 1. stoletja pred n. št.
TIKAL = mesto Majev v Gvatemali, znano najdišče

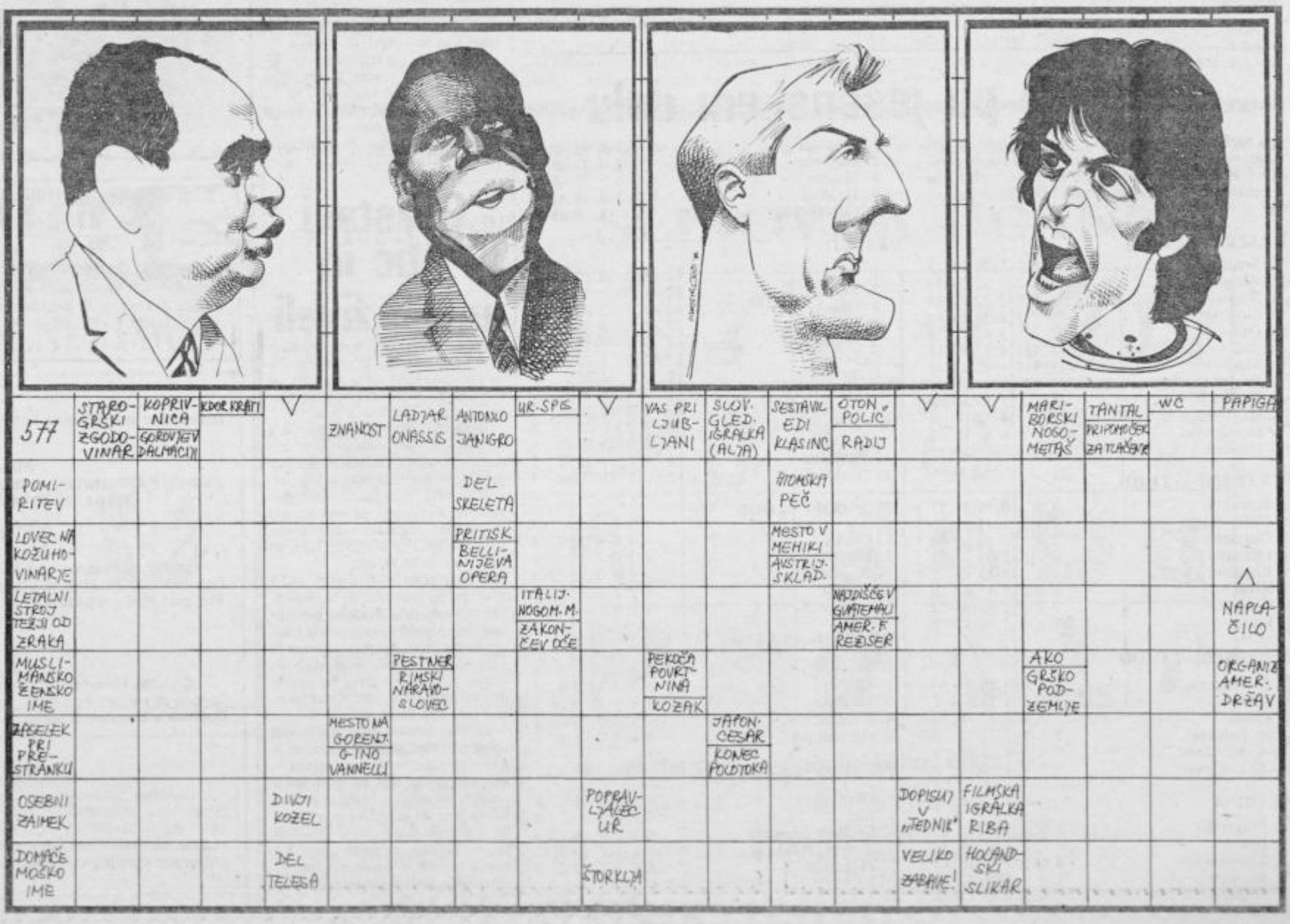

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: Paka, otok, rolo, Delo, Trdina, otka, rin, Ars, P, brod, Aviz, hepatitis, rola, facit, Jarenina, Apo, pisanice, IL, Pta, zib, akt, atomizer, RR, Ikarija, laboda, larva, ragada, ol, ON, namaz.

GOSTIŠČE VIRŠTANJ
SREČKO GOLOB
VIRŠTANJ
63254 PODČETRTEK
tel.: (063) 828-063

Želite preživeti praznične dni ob 29. novembru v popolnem zadovoljstvu, spoznati nove prijatelje ob dobri glasbi in okusni hrani?

POTEM NAS POKLIČITE!
Gostišče Virštanj, ki leži med prelepimi vinogradi v neposredni bližini Atomski toplic, bo poskrbelo za vaš prevoz iz Ptuja in nazaj ter za vaše dobro razpoloženje.

Priporoča se

kolektiv gostišča Virštanj

„PleSkar"

Ptuj, p. o. Ulica heroja Lacka 5

KMETOVALCI!

Podaljšajte življenjsko dobo svojim kmetijskim strojem in opremi.

Kako?

Z ustrezno antikorozijsko zaščito, ki jo za vas kvalitetno in po konkurenčnih cenah opravi »PLESKAR« Ptuj v svojih delavnicah v Kidričevem.

Informacije dobite po telefonu (062) 772-431.

Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpre ti rajska vrata,
to ti iz srca želimo vsi.

ZAHVALA

V 52. letu nas je tragično zapustila draga žena, hčerka in mama

Terezija Benko

roj. Šalamun
iz Svetincev

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter sočustvovali z nami.
Posebna zahvala vsem dobrim sosedom, sorodnikom in vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih karkoli pomagali. Hvala g. župniku za opravljen obred, govornici krajevne skupnosti, pevcem za odpete žalostinke ter gasilcem za vso pomoč.
Še enkrat vsem iskrena hvala.

ŽALUJOČI: mož, mati in sin z družino

NAŠI

ALENKI

V SLOVO

Sošolci in razredničarka

Ko je v srcu bolečina prevelika,
se tudi solza posuši,
le duša nemo vpije,
zakaj več tebe, dragi oče, ni.

ZAHVALA

V 68. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Karl Vršič

iz Novincev 27

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, lajšali bolečine, dali toliko lepega cvetja in darovali za sv. maše.
Posebno se zahvaljujemo govorniku KS, g. župniku, pevcem in vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu spremljali na zadnji poti.

Vsi njegovi.

mali oglasi

IŠČEM sobo v Ptuju ali okolici. Naslov v upravi.

PRODAM Ferguson 35 KM in peč Central 20 — še nerabljeno. Janko Muhič, Cvetkovci 76, Podgorci.

GARAŽO vzamem v najem ali kupim v Ptuju. Tel.: 775-335.

AVTOKLEPARSTVO Željko Vajda, Stojnci 31, Markovci, se priporoča s svojimi opravili.

PRODAM Zastavo 101, letnik 77, registrirano do avg. 89. Cena po dogovoru. Bezjak, Grajenščak 85.

PRODAM sobno omaro-kredenco — delno steklo — ter polkavč po ugodni ceni. Ivan Vesenjak, Pestike 34/a, Zavrč.

PRODAM repo. Nova vas pri Markovcih 35.

OPOZARJAM vsakogar, da naj ne kupuje ničesar od Franca Tomažiča iz Grajene 18, ker sem solastnica in bom v nasprotnem primeru sodno postopala. Elizabeta Tomažič, Sp. Hajdina 105, Ptuj.

IŠČEM dekle za pomoč v gostilni, po možnosti z nekaj prakse. Picerija »Botra«. Tel.: 750-047, v soboto od 10. do 14. ure; od 14. novembra vsak dan od 10. do 12. ure.

Odkupujemo večjo količino hlevskega gnoja. Drevesnica Markovci.

PRODAM 14 m drv. Naslov v upravi.

ZASTAVO kombi 435 — tovorni, zaprt, registriran do aprila 89, prodam. Anton Purg, Kočice 2, Žetale.

PRODAM enovrstni pletilni stroj Bradher (v račun vzamem gradbeni kredit). Telefon: 775-755.

PRODAM 62 arov zemljišča s stavbiščem ob asfaltni cesti na Strugu pri Makolah. Brumec, tel.: 775-755.

MLADIM in kumunikativnim osebam nudim razgibano delo na terenu. Telefon: (062) 36-281.

PRODAM mešalec za beton z garancijo. Tel.: 794-547.

PRODAM hlevski gnoj. Svetinci 9, Destrnik.

TRAKTOR Güldner G 30 prodam. Bukovci 120. Tel.: 795-186.

LADO 1200, karambolirano, z zelo dobrim motorjem, prodam za rezervne dele. Informacija: Neža Vrabl, Zabovci 56.

PRODAM 7 mesecev brejo kravo. Moškanjci 17.

PRODAM svinje domače reje za zakol, zamrzovalnik LTH, ostrešje (rušt) in kombiniran otroški voziček. Štefka Vindiš, Zagrebška 8.

PRODAM črno-beli TV RR NIŠ, nerabljen. Tel.: 776-419.

ŠE JE ČAS za sajenje sadnega drevja. Nudijo vam jablane (tudi nekaj starih sort), hruške, breskve, češnje . . .
HOLČEVA Drevesnica pod Gomilo — Zagorci pri Juršincih. Tel.: 790-889.

PRODAM Kadet, tip B, in velik komplet bobnov s činelami. Nova vas 52, Markovci.

PRODAM dve svinji domače reje za zakol, težki po 170 kg. Tel.: 781-195.

ZASTAVO 101, v dobrem stanju, prodam. Zavčeva 22, Ptuj (KS bratje Reš).

PRODAM termoakumulacijsko peč-2,5 kW. Draženci 88.

PRODAM barvni TV Gorenje, star 8 let, in priklop za Zastavo 101. Plohl, Dornava 15.

STAREJŠO hišo v Ptuju kupim, najamem sobo ali manjše stanovanje. Tel.: 776-166 ali 772-577.

PRODAM rabljen trised in regal ter 25 m² novega lamelnega parketa. Tel.: 775-430 — zvečer.

PRODAM TRAKTOR Ursus 35. Andrej Rožman, Šturmovci 13, Videm.

PRODAM ohranjeno spalnico. Liljana Skok, Dravska 3, Ptuj -po 14. uri.

PRODAM betonske sohe za vinograd po ugodni ceni. Viktor Leben, Formin 15 b, Gorišnica.

PRODAM traktor Stayer 18 KM s koso. Avgust Zemljič, Savci 7, Tomaž pri Ormožu.

KUPIM njivo v okolici Dražencev ali Hajdine. Tel.: 771-608.

PRODAM R—4 TLS, letnik 79, na novo registriran. Naslov v upravi.

KUPIM parcelo na relaciji Ptuj — Budina — Spuhlja. Naslov v upravi.

Slovenija

Brez sadja in zelenjave ni zdrave prehrane. V »Sloveniji«, prodajalni na tržnici, imajo bogato zalogo vitaminov, postregli vam bodo s sokovi, lešniki in orehi. Torej . . . po sadje in zelenjavo v »Slovenijo«, prodajalno na tržnici!

ENOSOBNO stanovanje s posebnim vhodom in vrtom oddam v Šikolah 40 — Hercog.

PRODAM kotno sedežno garnituro. Tel.: 771-624, po 17. uri

PRODAM mlado kravo — brejo 7 mesecev, Hlaponci 43.

PRODAM barvni TV Gorenje, star 9 let — novi ekran. Tel.: 776-720.

TRAKTOR IMT 533, 2900 delovnih ur, prodam. Tel.: 711-032.

PRODAM suha bukova drva. Ivan Čeh, Krčevina pri Vurbergu 31.

UGODNO PRODAM TOMOS — avtomatik, star 1 leto. Dravinjski Vrh 1, stanovanje 4.

SNEGOLOVE, lopate za sneg, SIDRA za napenjanje stebrov v gorici, natezalce za stebre dobite pri Metličarju, Izdelava kovinskih predmetov, Potrčeva 26; telefon: 771-286.

TELEVIZOR Gorenje selektomatik, ekran 70, in otroško posteljo z jogijem prodam. Kvedrova 1, Ptuj.

PRODAM trajnogorečo peč. Tel.: 772-824.

IZOLACIJE SERVIS

VREDNOSTNI KUPON
20.000 din
(velja 1 mesec)

Vnovčite ga ob popravilu hladilne skrinje.

Izolacijo opravimo hitro, strokovno, z uvoženimi materiali in s trileto garancijo.

Žlahtič, Zagrebška 54, Ptuj
tel.: (062) 774-806

V GUMARSKI stroki zaposlim mlajšega nekvalificiranega delavca. Možnost priučitve. Prednost imajo nezaposleni kandidati. Tesnila Vili Vreg, Stritarjeva pot 8, Ptuj. Osebne informacije od 15. do 20. ure.

GOLF — JGL, letnik 1981, ugodno prodam. Tel.: 750-189 po 16. uri.

PRODAM usnjeno sedežno garnituro. Horvat, Kicar 52. Tel.: 776-908, po 15. uri.

PRODAM komplet televizijskih anten z drogom. Tel.: 772-110.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN

V soboto, 19. novembra: KOLONIJALE in PANORAMA

kino ptuj

Četrtek, 17. novembra: TESNA KOŽA—II., domači barvni film. Od petka, 18., do nedelje, 20. novembra: SMRTONOSNO OROŽJE, ameriški barvni film. Torek, 22. novembra: ČRNA VDOVA, ameriški barvni film. Sreda, 23. novembra: DUH PORNOZVEZDE, ameriški barvni film. Četrtek, 24. novembra: ZADNJI KITAJSKI CESAR, ameriški barvni film. Predstave so ob 18. in 20. uri.

emona kmetijski kombinat ptuj
kmetijstvo, predelava, gostinstvo, trgovina, servis, izvoz-uvoz

Po sklepu odbora za družbeni standard DO Emona-Kmetijski kombinat Ptuj objavljamo

JAVNO LICITACIJO
za prodajo rabljenih osnovnih sredstev:
— 2 počitniški prikolici tip Adria deluxe 465/81 s pripadajočo kamp opremo.

Izklicna cena za eno prikolico znaša 2,000.000.— din.

Licitacija bo v petek, 2. 12. 1988, ob 11. uri v sejni sobi DO Emona — Kmetijski kombinat Ptuj, DSSS, Muzejski trg 2.

Ogled prikolic je možen 2 uri pred licitacijo na dvorišču avtomehanika Petra Furmana, Rogaška cesta 13.

Na licitaciji lahko sodelujejo vsi zainteresirani, ki vplačajo 10% varščino do pričetka licitacije na blagajni EKK Ptuj, DSSS.

Izlicitirano vrednost s prometnim davkom je treba plačati ob prevzemu oziroma najkasneje v 15 dneh po sklenitvi pogodbe.

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

Nihče ne ve, kako boli,
ko zavemo se, da te ni.

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Franca Rusa

iz Žabjaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter za sv. maše ter našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala govornikom krajevne skupnosti, Rdečega križa in gospodu patru Karlu za opravljen cerkveni obred.
Prav lepa hvala pevcem, KGP Ptuj za odpete žalostinke ter delovnim organizacijam KGP Ptuj — TOZD VO-KA, TOBAK Ptuj, Iskra Delta, Agraria Brežice — TOZD Cvetje Ptuj in sodelavkam ginekološko-porodnega oddelka Ptuj.

Žalujoči: žena Neža in otroci z družinami.

emona kmetijski kombinat ... ptuj
tozd gostinstvo »haloški biser« ptuj

restavracija RIBIČ

Ob poslušanju lepih melodij dobre jedi teknejo še bolj!

Ne verjamete?

Potem se prepričajte kar sami!

Pridite v restavracijo RIBIČ, kjer boste lahko vsak petek in soboto preživeli prijeten večer ob razpoloženjski glasbi in okusnih ribjih specialitetah.

Potrudili se bomo, da vam bo pri nas prijetno.

Pričakujemo vas vsak dan razen ponedeljka od 11. do 22. ure, v petek in soboto pa od 11. do 1. ure.

Zdravstveni center dr. Jožeta Potrča Ormož — Ptuj, TOZD Splošna bolnišnica Ptuj
Delavski svet TOZD Splošna bolnišnica Ptuj razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

PREDSTOJNIKA ODDELKA ZA RADIOLOŠKO IN ULTRAZVOČNO DIAGNOSTIKO

Pogoji:
— zdravnik specialist ustrezne stroke,
— 5 let prakse v specialnosti oddelka,
— da je s svojim dosedanjim delom dokazal, da je sposoben za razvijanje samostojnih socialističnih odnosov in organiziranje dela.

Kandidat bo izbran za mandatno dobo 4 let. Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Razpisna komisija delavskega sveta TOZD Splošna bolnišnica Ptuj v 15 dneh od dneva objave razpisa.

O izidu bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

Na martinovo je Ptuj prejel tretje letošnje priznanje — tokrat kot najbolj urejen turistični kraj

Slovesen trenutek izročitve priznanja Ptuju so olepšali učenci Srednješolskega centra z nastopom pevskega zbora in recitatorjev.

Priznanje za Ptuj je sprejel predsednik skupščine občine Gorazd Žmavc. (Posnetki: M. Ozmec)

Petkov vrvež se je za kratek čas z ulic in trgov, kjer so na veliko martinovali, preselil v grajsko viteško dvorano. Tam so se zbrali najboljši v okviru letošnjega že 36. slovenskega tekmovanja v urejenosti okolja. Slovenski kraji in mesta so tudi letos tekmovali v štirih skupinah: v posebni, v skupini turistični kraji, izletniški in tranzitni kraji ter manjši turistični kraji.

Slovesnost ob podelitvi priznanj so pričeli učenci ptujskega Srednješolskega centra. Pripravili so prisrčen nastop pod naslovom Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti. Učence sta vodili profesorica Darja Koter, zborovodkinja, in Milena Furek; sledila je pripravila recitacijski nastop.

Staro in novo v turističnih načrtih je predstavil predsednik skupščine občine Gorazd Žmavc. Med drugim je povedal, da imamo program celovite turistične ponudbe, s katerim bomo bolj kot doslej izkoriščali prirodne in kulturne danosti. Glede konkretnih projektov pa je potrebno reči, da se zavedamo potencialov, ki jih imamo, obenem pa se zavedamo tudi slabosti, vendar imamo rešitve!

Dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, pa je v viteški dvorani povedal: »Posebej bi rad poudaril, da si Turistična zveza ne lasti monopola nad to aktivnostjo — torej prizadevanji za urejeno okolje — ki mora biti najširša. Od prvega dne sodeluje Časopisno-založniško podjetje Delo, v zadnjem času pa se je pridružil tudi ljubljanski radio.

Osnovni smisel akcije je, da se v vsakem kraju najširši krog ljudi vključi v to, da bi bil kraj urejen. Če ne sodeluje širok krog ljudi, potem akcija ne more uspeti. V tem je bistvo sporočila *Turizem smo ljudje*. Ta ima dolgoročni smisel. Lahko bi rekel, da smo v Sloveniji in v Jugoslaviji stopili šele na prvo stopnico: odpirajo se nam nove možnosti za to, da bi imeli vsak kraj v Sloveniji urejen«.

Na petkovi slovesnosti je predstavnik Dela posebno priznanje, in sicer za ekološka prizadevanja, izročil Turističnemu društvu Radež, predstavnik Kompasa pa turističnima društvoma Podgorci in Železne Dveri. V imenu prejemnikov priznanj se je zahvalila predsednica turističnega društva Ptuj Zvonka Kneževič. V imenu Občinske turistične zveze in Turističnega društva Ptuj je najboljši ptujski izdelovalec kurentov Blaž Aleksander izročil Marjanu Rožiču velikega kurenta.

Egon Conradi, generalni direktor Kompasa, je povedal, da je turistična obnova Ptuja zadeva, ki presega Ptuj in ožjo regijo. Ptuj mora imeti širši program in v tem okviru je treba prisluhniti njegovim prizadevanjem. Tem besedam smo Ptujčani radi prisluhnili.

Iz viteške dvorane se je veselje, povezano s prejemom tretjega letošnjega visokega turističnega priznanja, preselilo na ptujske ulice in trge, kjer je bilo veselo še pozno v noč.

MG

V Ptuju so izročili priznanja trem najboljšim v vsaki skupini: V prvi — tako imenovani posebni skupini — so se najbolje uvrstili: Radenci, Postojna in Bled; v drugi — turistični kraji: Ptuj, Bovec in Murska Sobota; v tretji — izletniški in tranzitni kraji: Slovenske Konjice, Polževo in Bohinjska Bistrica ter v četrti — manjši turistični kraji: Ratež, Železne Dveri, Radomer in Kotlje.

Protiletalci so praznovali

Komandant enote Franc Meglič čestita pohvaljenim in nagrajenim civilnim osebam v službi JLA, vojakom in starešinam.

(Foto: M. Ozmec)

Pred tednom dni, v četrtek, 10. novembra, je bila v vojašnici Dušana Kvedra v Ptuju svečanost ob dnevu topniško-raketnih enot protizračne obrambe JLA. Svečanemu zboru vojakov in starešin ter zbranim predstavnikom družbenopolitičnih organizacij občin Ormož in Ptuj je uvodoma govoril komandant enote podpolkovnik Franc Meglič in poudaril pomembnost tega rodu naše armade, ki skupaj s pehotnimi, protitankovskimi in letalskimi enotami JLA tvorijo obrambni dežnik pred morebitnim agresorjem. Generalmajor Vukašin Vilotić iz mariborske regije pa je v svojem govoru spomnil na to, da je tudi najsodobnejša tehnika mrtva stvar brez žive sile, brez človeka oziroma vojaka. Protiletalci so sicer morda manj številni kot drugi rodovi, s pomočjo tehnike pa tvorijo eno najmočnejših in najnatančnejših rušilnih moči naše armade.

V imenu občanov obeh občin je vojakom in starešinam ob prazniku čestital Feliks Bagar, sekretar občinskega sveta Zveze sindikatov občine Ptuj, ob koncu pa so zaslužnim vojakom in starešinam izročili pohvale, knjižne nagrade in izrekli napredovanja ter nagradne dopuste. -OM

ČRNA KRONIKA

OTROK UMRL, MATI HUDO POŠKODOVANA

Po regionalni cesti, ki vodi od Ormoža proti Središču ob Dravi, je v sredo, 9. novembra, ob 17,40 šla 25-letna Katica Zadravec iz Pavlovcev 2 a s 4-letnim sinom Denisom. V naselju Pušenci pri Ormožu je za njima pripeljal s tovornjakom neznan voznik in ju zadel. Oba je zbilo po cestišču; otrok je bil pri tem tako hudo ranjen, da je na kraju nesreče umrl, mater pa so hudo poškodovano prepeljali v ptujsko bolnišnico. Neznani voznik tovornjaka po nesreči ni ustavil, temveč je odpeljal naprej. Za brezvestnim voznikom so delavci UJV Maribor obširno poizvedovali. Do konca redakcije še nismo zvedeli, ali so voznika že odkrili.

VOZNICA TRAKTORJA UMRLA

V četrtek, 10. novembra, ob 16. uri je po lokalni cesti z Destrnika proti Svetincem peljala traktor s prikolico Terezija Benko iz Svetincev 7. Ko je v domači vasi pripeljala do hiše štev. 40, kjer se cesta začne spuščati, je po klancu navzdol zapeljala v obcestni jarek. Pri tem se je najprej odpela traktorska prikolica, potem pa se je traktor prevrnil in pod seboj stisnil voznico. Poškodbe so bile tako hude, da je Terezija Benko na kraju nesreče umrla.

ZANESLO GA JE V OVINKU

Od Ormoža proti Središču ob Dravi je v soboto, 12. novembra, okoli 18. ure vozil poltovorni avto Željko Hercog iz Varaždina. Zunaj naselja Pušenci ga je v ovinku zaneslo na desno bankino, nato je trčil v železno ograjo, od tam pa je zapeljal v sedem metrov globoko suho strugo potoka. Pri tem se je voznik hudo ranil in so ga prepeljali v bolnišnico.

OBSTRELJEN PRI LOVU NA ČRNO

Skupina treh fantov iz Janežovskega Vrha, KS Destrnik, je odšla lovit na črno. V skupini so bili: 17-letni J. F, 24-letni Franc. G. in 23-letni Franc K. Prejšnji torek, 8. novembra, zjutraj so se odpravili na krivolov na Mestni Vrh. Tam je Franc K. streljal z zračno puško, predelano za streljanje z malokalibrskimi naboji. Pri tem je po neprevidnosti ranil mladoletnika J. F. in so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico na zdravljenje.

FF

(Foto: Laura.)

Upokojenci so martinovali

V nedeljo so mošt krstili tudi upokojenci v Gorišnici. Obred je opravil Lojze Matjašič.

Zlati par iz Borovcev

V poročni dvorani matičnega urada v Ptuju je bila v soboto, 12. novembra, slovesnost ob zlati poroki Leopolda in Marije Klinger, Borovci 47, KS Markovci.

Zlatoporočenca sta kmetovalca, oba rojena v letu 1912 in za svoja leta še gibčna in dobrega zdravja, čeprav sta vse življenje trdo delala. Imela sta štiri otroke, trije so se še veselili njunega zlatega jubileja, prav tako 10 vnukov in že tudi 6 pravnukov. Zlatoporočencema tudi naše čestitke!

FF

Leopold in Marija Klinger med svojimi najdražjimi in bližnjimi ob zlatem jubileju.

(Foto: Langerholc)

osebna kronika

Rodile so:

Ksenija Verbančič, Ormož, Kolodvorska 2 — Kajo; Milena Predan, Ljutomer, Ormoška 6 — Davora; Darinka Mesarič, Slape 17 — Biserko; Darinka Ferčec, Zg. Gruškovje 30 — dve deklici; Kristina Hvalec, Žabjak 41 — dečka; Slavica Kramberger, Biš 33 — deklico; Milka Lovenjak, Draženci 42/a — Petra; Marta Hedl, Grajena 42 — dečka; Slavica Hren, Seliškarjeva 18 — Tomaža; Sonja Lovrec, Župetinci 35 — Simono; Majda Stojnšek, Žetale 1 — Primoža; Marija Sovič, Ormož, Kerenčičev trg 7 — Urško; Manica Mlakar, Zakl 16 — dečka; Majda Pšajd, Preša 13 — dečka.

Poroke:

Anton Medved, Pleterje 21, in Miroslava Drevenšek, Lovrenc na Dr. polju 60; Vincenc Cafuta, Maribor, Ul. borcev 28, in Mara Cafuta, Rujevica 46; Niko Pešec, Belšakova 10, in Helena Karbos, Nova c. 11; Milko Štrucl, Dravinjski Vrh 2/b, in Sonja Horvat, Zagojiči 14/d.

Umrli so:

Franc Korez, Dobrina 31, roj. 1915, umrl 7. nov. 1988; Konrad Šmigoc, Skorišnjak 41, roj. 1912, umrl 4. nov. 1988; Neža Arnuš, Sp. Velovlek 16, roj. 1902, umrla 7. nov. 1988; Miroslav Dugolin, Volkmerjeva 22, roj. 1928, umrl 7. nov. 1988; Anton Peterčič, Dornava 72, roj. 1900, umrl 7. nov. 1988; Ana Gabrovec, Ziherlova pl. 2, roj. 1914, umrla 9. nov. 1988; Marija Prosenjak, Čarmanova 8, roj. 1908, umrla 10. nov. 1988; Olga Gajser, Dom upokojencev Ptuj, roj. 1917, umrla 10. nov. 1988; Franc Herga, Dom upokojencev Ptuj, roj. 1899, umrl 13. nov. 1988; Franc Hojnik, Novinci 2, roj. 1936, umrl 11. nov. 1988; Elizabeta Herga, Prerad 18, roj. 1913, umrla 13. nov. 1988.

opekarna Ptuj

— OBROČNO BREZOBRESTNO ŠTIRIMESEČNO ODPLAČEVANJE
ALI
— OBROČNO ŠESTMESEČNO ODPLAČEVANJE — 15 % OBRESTI

NOVO!

STREŠNIK »BRAMAC«

— UVOZ
— 30 LET GARANCIJE
— TRI RAZLIČNE BARVE
— UGODNA CENA
ENKRATNA PRILOŽNOST!

gradbeni material OD TEMELJEV DO STREHE

TEDNIK

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo: direktor in glavni urednik Franc Lačen, odgovorni urednik Ludvik Kotar, tehnični urednik Štefan Pušnik, novinarji Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmec, Marjan Šneberger in Nataša Vodušek ter novinar-lektor Jože Šmigoc. Uredništvo in uprava: Radio-Tednik, telefon: (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 40.000 dinarjev, za tujino 60.000 dinarjev. Žiro račun pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer, Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.